

శ్రీః  
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః  
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీ మేల్పత్తూర్ నారాయణభట్టతిరి విరచితం

॥ శ్రీమన్నారాయణీయం ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

## విషయసూచీ

1	ప్రథమం దశకం .....	7
2	ద్వితీయం దశకం .....	9
3	తృతీయం దశకం .....	11
4	చతుర్థం దశకం .....	13
5	పంచమం దశకం .....	16
6	షష్ఠం దశకం .....	18
7	సప్తమం దశకం .....	20
8	అష్టమం దశకం .....	23
9	నవమం దశకం .....	26
10	దశమం దశకం .....	28
11	ఏకాదశం దశకం .....	30
12	ద్వాదశం దశకం .....	32
13	త్రయోదశం దశకం .....	34
14	చతుర్దశం దశకం .....	36
15	పంచదశం దశకం .....	38
16	షోడశం దశకం .....	40
17	సప్తదశం దశకం .....	42
18	అష్టాదశం దశకం .....	45
19	ఏకోనవింశం దశకం .....	47

---

20	వింశం దశకం .....	49
21	ఏకవింశం దశకం .....	51
22	ద్వావింశం దశకం .....	54
23	త్రయోవింశం దశకం .....	57
24	చతుర్వింశం దశకం .....	60
25	పంచవింశం దశకం .....	62
26	షడ్వింశం దశకం .....	64
27	సప్తవింశం దశకం .....	66
28	అష్టావింశం దశకం .....	69
29	ఏకోనత్రింశం దశకం .....	71
30	త్రింశం దశకం .....	73
31	ఏకత్రింశం దశకం .....	75
32	ద్వాత్రింశం దశకం .....	77
33	త్రయస్త్రింశం దశకం .....	79
34	చతుస్త్రింశం దశకం .....	81
35	పంచత్రింశం దశకం .....	84
36	షట్త్రింశం దశకం .....	87
37	సప్తత్రింశం దశకం .....	90
38	అష్టాత్రింశం దశకం .....	92
39	ఏకోనచత్వారింశం దశకం .....	94

---

---

40	చత్వారింశం దశకం .....	96
41	ఏకచత్వారింశం దశకం .....	98
42	ద్విచత్వారింశం దశకం .....	100
43	త్రిచత్వారింశం దశకం .....	103
44	చతుశ్చత్వారింశం దశకం .....	105
45	పంచచత్వారింశం దశకం .....	107
46	షట్చత్వారింశం దశకం .....	110
47	సప్తచత్వారింశం దశకం .....	112
48	అష్టచత్వారింశం దశకం .....	114
49	ఏకోనపంచాశం దశకం .....	116
50	పంచాశం దశకం .....	118
51	ఏకపంచాశం దశకం .....	120
52	ద్విపంచాశం దశకం .....	122
53	త్రిపంచాశం దశకం .....	124
54	చతుఃపంచాశం దశకం .....	126
55	పంచపంచాశం దశకం .....	128
56	షట్పంచాశం దశకం .....	130
57	సప్తపంచాశం దశకం .....	132
58	అష్టపంచాశం దశకం .....	135
59	ఏకోనషష్ఠితమం దశకం .....	137

---

---

60	షష్ఠితమం దశకం .....	139
61	ఏకషష్ఠితమం దశకం .....	142
62	ద్విషష్ఠితమం దశకం .....	144
63	త్రిషష్ఠితమం దశకం .....	146
64	చతుషష్ఠితమం దశకం .....	148
65	పంచషష్ఠితమం దశకం .....	150
66	షట్షష్ఠితమం దశకం .....	152
67	సప్తషష్ఠితమం దశకం .....	154
68	అష్టషష్ఠితమం దశకం .....	156
69	ఏకోనసప్తతితమం దశకం .....	158
70	సప్తతితమం దశకం .....	161
71	ఏకసప్తతితమం దశకం .....	163
72	ద్విసప్తతితమం దశకం .....	165
73	త్రిసప్తతితమం దశకం .....	168
74	చతుస్సప్తతితమం దశకం .....	170
75	పంచసప్తతితమం దశకం .....	173
76	షట్సప్తతితమం దశకం .....	175
77	సప్తసప్తతితమం దశకం .....	178
78	అష్టసప్తతితమం దశకం .....	181
79	ఏకోనాశీతితమం దశకం .....	183

---

---

80	అశీతితమం దశకం .....	186
81	ఏకాశీతితమం దశకం .....	189
82	ద్వ్యశీతితమం దశకం .....	192
83	త్ర్యశీతితమం దశకం .....	195
84	చతురశీతితమం దశకం .....	197
85	పంచాశీతితమం దశకం .....	200
86	షడశీతితమం దశకం .....	203
87	సప్తాశీతితమం దశకం .....	206
88	అష్టాశీతితమం దశకం .....	208
89	ఏకోననవతితమం దశకం .....	211
90	నవతితమం దశకం .....	213
91	ఏకనవతితమం దశకం .....	216
92	ద్వినవతితమం దశకం .....	218
93	త్రినవతితమం దశకం .....	221
94	చతుర్నవతితమం దశకం .....	224
95	పంచనవతితమం దశకం .....	227
96	షణ్ణనవతితమం దశకం .....	230
97	సప్తనవతితమం దశకం .....	233
98	అష్టనవతితమం దశకం .....	236
99	ఏకోనశతతమం దశకం .....	239

---

---

100	శతతమం దశకం .....	242
-----	------------------	-----

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ప్రథమం దశకం ॥

భగవన్మహిమానువర్ణనం

సాంద్రానందావబోధాత్మకమనుపమితం కాలదేశావధిభ్యాం

నిర్ముక్తం నిత్యముక్తం నిగమశతసహస్రేణ నిర్భాస్యమానం |

అస్పష్టం దృష్టమాత్రే పునరురుపురుషార్థాత్మకం బ్రహ్మ తత్త్వం

తత్తావద్భాతి సాక్షాద్గురుపవనపురే హంత భాగ్యం జనానాం || 1.1 ||

1

ఏవం దుర్లభ్యవస్తున్యపి సులభతయా హస్తలభే యదన్యత్

తన్వా వాచా ధియా వా భజతి బత జనః క్షుద్రతైవ స్ఫుటీయం |

ఏతే తావద్వయం తు స్థిరతరమనసా విశ్వపీడాపహత్యై

నిశ్శేషాత్మానమేనం గురుపవనపురాధీశమేవాశ్రయామః || 1.2 ||

2

సత్త్వం యత్తత్ పరాభ్యామపరికలనతో నిర్మలం తేన తావత్

భూతైర్భూతేంద్రియైస్తే వపురితి బహుశః శ్రూయతే వ్యాసవాక్యం |

తత్ స్వచ్ఛత్వాద్యదచ్ఛాదితపరసుఖచిద్ధర్మనిర్భాసరూపం

తస్మిన్ ధన్యా రమంతే శ్రుతిమతిమధురే సుగ్రహే విగ్రహే తే || 1.3 ||

3

నిష్కంపే నిత్యపూర్ణే నిరవధిపరమానందపీయూషరూపే

నిర్లీనానేకముక్తావలిసుభగతమే నిర్మలబ్రహ్మాసింధౌ |

కల్లోలోల్లాసతుల్యం ఖలు విమలతరం సత్త్వమాహుస్తదాత్మా

కస్మాన్నో నిష్కలస్త్వం సకల ఇతి వచస్త్వత్కలాస్వేవ భూమన్ || 1.4 ||

4

నిర్వ్యాపారోఽపి నిష్కారణమజ భజసే యత్యియామీక్షణాఖ్యాం

తేనైవోదేతి లీనా ప్రకృతిరసతి కల్పాఽపి కల్పాదికాలే |

తస్యాస్సంశుద్ధమంశం కమపి తమతిరోధాయకం సత్త్వరూపం  
 స త్వం ధృత్వా దధాసి స్వమహిమవిభవాకుంఠ వైకుంఠ రూపం || 1.5 || 5

తత్తే ప్రత్యగ్రధారాధరలలితకలాయావలీకేలికారం  
 లావణ్యస్యైకసారం సుకృతి జన దృశాం పూర్ణపుణ్యావతారం |  
 లక్ష్మీనిశ్శంకలీలానిలయనమమృతస్యందసందోహమంతః  
 సంచత్ సంచింతకానాం వపురనుకలయే మారుతాగారనాథ || 1.6 || 6

కష్టా తే సృష్టిచేష్టా బహుతరభవఖేదావహా జీవభాజా -  
 మిత్యేవం పూర్వమాలోచితమజిత మయా నైవమద్యాభిజానే |  
 నో చేజ్జీవాః కథం వా మధురతరమిదం త్వద్వపుశ్చిద్రసార్థం  
 నేత్రైః శ్రోత్రైశ్చ పీత్వా పరమరససుధాంభోధిపూరే రమేరన్ || 1.7 || 7

నమ్రాణాం సన్నిధత్యే సతతమపి పురస్తైరనభ్యర్థితాన -  
 ప్యర్థాన్ కామానజస్తం వితరతి పరమానందసాంద్రాం గతిం చ |  
 ఇత్థం నిశ్శేషలభ్యో నిరవధిక ఫలః పారిజాతో హరే త్వం  
 క్షుద్రం తం శక్రవాటీద్రుమమభిలషతి వ్యర్థమర్థివ్రజోఽయం || 1.8 || 8

కారుణ్యాత్కామమన్యం దదతి ఖలు పరే స్వాత్మదస్త్యం విశేషా -  
 దైశ్వర్యాదీశతేఽన్యే జగతి పరజనే స్వాత్మనోఽపీశ్వరస్త్యం |  
 త్వయ్యుచ్చైరారమంతి ప్రతిపదమధురే చేతనాః స్ఫీతభాగ్యా -  
 స్త్వం చాఽఽత్మారామ ఏవేత్యతుల గుణగణాధార శౌరే నమస్తే || 1.9 || 9

ఐశ్వర్యం శంకరాదీశ్వరవినియమనం విశ్వతేజోహరాణాం  
 తేజస్సంహారి వీర్యం విమలమపి యశో నిస్పృహైశ్చోపగీతం |  
 అంగాసంగా సదా శ్రీరఖిలవిదసి న క్వాపి తే సంగవార్తా  
 తద్వాతాగారవాసిన్ మురహర భగవచ్ఛబ్దముఖ్యాశ్రయోఽసి || 1.10 || 10

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ప్రథమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ద్వితీయం దశకం ॥ భగవద్రూపవర్ణనం

సూర్యస్పర్ధికిరీటమూర్ధ్వతిలకప్రోద్భాసిఫాలాంతరం

కారుణ్యాకులనేత్రమార్ద్రహసితోల్లాసం సునాసాపుటం |

గండోద్యన్మకరాభకుండలయుగం కంఠోజ్జ్వలత్కౌస్తుభం

త్వద్రూపం వనమాల్యహారపటలశ్రీవత్సదీప్తం భజే || 2.1 ||

11

కేయూరాంగదకంకణోత్తమమహారత్నాంగులీయాంకిత -

శ్రీమద్భాపలచతుష్కసంగతగదాశంఖారిపంకేరుహం |

కాంచిత కాంచనకాంచిలాంఛితలసత్ప్వితాంబరాలంబినీ -

మాలంబే విమలాంబుజద్యుతిపదాం మూర్తిం తవార్తిచ్ఛదం || 2.2 ||

12

యత్తైలోక్యమహీయసోఽపి మహితం సమ్మోహనం మోహనాత్

కాంతం కాంతినిధానతోఽపి మధురం మాధుర్యధుర్యాదపి |

సౌందర్యోత్తరతోఽపి సుందరతరం త్వద్రూపమాశ్చర్యతో -

ఽప్యాశ్చర్యం భువనే న కస్య కుతుకం పుష్టాతి విష్ణో విభో || 2.3 ||

13

తత్తాదృజ్మధురాత్మకం తవ వపుస్సంప్రాప్య సంపన్నయా

సా దేవీ పరమోత్సుకా చిరతరం నాస్తే స్వభక్తేష్వపి |

తేనాస్యా బత కష్టమచ్యుత విభో త్వద్రూపమానోజ్ఞక -

ప్రేమస్థైర్యమయాదచాపలబలాచ్ఛాపల్యవార్తోదభూత్ || 2.4 ||

14

లక్ష్మీస్తావకరామణీయకహృతైవేయం పరేష్వస్థిరే -

త్యస్మిన్నన్యదపి ప్రమాణమధునా వక్ష్యామి లక్ష్మీపతే |

- యే త్వద్ధ్యానగుణానుకీర్తనరసాసక్తా హి భక్తా జనా -  
 స్తేష్వేషా వసతి స్థిరైవ దయితప్రస్తావదత్తాదరా || 2.5 || 15
- ఏవంభూతమనోజ్ఞతానవసుధానిష్యందసందోహానం  
 త్వద్రూపం పరచిద్రసాయనమయం చేతోహరం శృణ్వతాం |  
 సద్యః ప్రేరయతే మతిం మదయతే రోమాంచయత్యంగకం  
 వ్యాసించత్యపి శీతబాష్పవిసరైరానందమూర్చ్ఛద్భవైః || 2.6 || 16
- ఏవంభూతతయా హి భక్త్యభిహితో యోగః స యోగద్వయాత్  
 కర్మజ్ఞానమయాద్భ్యశోత్తమతరో యోగీశ్వరైర్గీయతే |  
 సౌందర్యైకరసాత్మకే త్వయి ఖలు ప్రేమప్రకర్షాత్మికా  
 భక్తిర్నిశ్రమమేవ విశ్వపురుషైర్లభ్యా రమావల్లభ || 2.7 || 17
- నిష్కామం నియతస్వధర్మచరణం యత్ కర్మయోగాభిధం  
 తద్ధూరేత్యఫలం యదౌపనిషదజ్ఞానోపలభ్యం పునః |  
 తత్త్వవ్యక్తతయా సుదుర్గమతరం చిత్తస్య తస్మాద్విభో  
 త్వత్ప్రేమాత్మకభక్తిరేవ సతతం స్వాదీయసీ శ్రేయసీ || 2.8 || 18
- అత్యాయాసకరాణి కర్మపటలాన్యాచర్య నిర్యన్మలా  
 బోధే భక్తిపథేఽథవాఽప్యచితతామాయాంతి కిం తావతా |  
 క్షిప్త్వా తర్కపథే పరం తవ వపుర్బ్రహ్మఖ్యమన్యే పున -  
 శ్చిత్తార్థత్వమృతే విచింత్య బహుభిః సిద్ధ్యంతి జన్మాంతరైః || 2.9 || 19
- త్వద్భక్తిస్తు కథారసామృతఝరీనిర్మజ్జనేన స్వయం  
 సిద్ధ్యంతీ విమలప్రబోధపదవీమక్లేశతస్తన్వతీ |  
 సద్యః సిద్ధికరీ జయత్యయి విభో సైవాస్తు మే త్వత్పద -  
 ప్రేమప్రౌఢిరసార్థతా ద్రుతతరం వాతాలయాధీశ్వర || 2.10 || 20

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ద్వితీయం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే తృతీయం దశకం ॥ భక్తస్వరూపవర్ణనం భక్తిప్రార్థనా చ

పఠంతో నామాని ప్రమదభరసింధౌ నిపతితాః

స్మరంతో రూపం తే వరద కథయంతో గుణకథాః |

చరంతో యే భక్తాస్త్యయి ఖలు రమంతే పరమమూ -

నహం ధన్యాన్మన్యే సమధిగతసర్వాభిలషితాన్ || 3.1 ||

21

గదక్లిష్టం కష్టం తవ చరణసేవారసభరే -

ఽప్యనాసక్తం చిత్తం భవతి బత విష్ణో కురు దయాం |

భవత్పాదాంభోజస్మరణరసికో నామనివహా -

నహం గాయం గాయం కుహచన వివత్స్యామి విజనే || 3.2 ||

22

కృపా తే జాతా చేత్ కిమివ నహి లభ్యం తనుభృతాం

మదీయక్లేశౌఘప్రశమనదశా నామ కీయతీ |

న కే కే లోకేఽస్మిన్ననిశమయి శోకాభిరహితా

భవద్భక్తా ముక్తాః సుఖగతిమసక్తా విదధతే || 3.3 ||

23

మునిప్రోథా రూథా జగతి ఖలు గూఢాత్మగతయో

భవత్పాదాంభోజస్మరణవిరుజో నారదముఖాః |

చరంతీశ స్వైరం సతతపరినిర్భాతపరచి -

త్సదానందాద్వైతప్రసరపరిమగ్నాః కిమపరం || 3.4 ||

24

భవద్భక్తిః స్థితా భవతు మమ సైవ ప్రశమయే -

దశేషక్లేశౌఘం న ఖలు హృది సందేహకణికా |

- న చేద్వ్యాససోక్తిస్తవ చ వచనం నైగమవచో  
 భవేన్మిథ్యా రథ్యాపురుషవచనప్రాయమఖిలం || 3.5 || 25
- భవద్భక్తిస్తావత్ప్రముఖమధురా త్వద్గుణరసాత్  
 కిమప్యారూఢా చేదఖిలపరితాపప్రశమనీ |  
 పునశ్చాంతే స్వాంతే విమలపరిబోధోదయమిల -  
 న్మహానందాద్వైతం దిశతి కిమతః ప్రార్థ్యమపరం || 3.6 || 26
- విధూయ క్లేశాన్ మే కురు చరణయుగ్మం ధృతరసం  
 భవత్క్షేత్రప్రాప్తౌ కరమపి చ తే పూజనవిధౌ |  
 భవన్మూర్త్యాలోకే నయనమథ తే పాదతులసీ -  
 పరిపూణే పూణం శ్రవణమపి తే చారుచరితే || 3.7 || 27
- ప్రభూతాధివ్యాధిప్రసభచలితే మామకహృది  
 త్వదీయం తద్రూపం పరమసుఖచిద్రూపముదియాత్ |  
 ఉదంచద్రోమాంచో గలితబహుహర్షాశ్రునివహో  
 యథా విస్మర్యాసం దురుపశమపీడాపరిభవాన్ || 3.8 || 28
- మరుద్గేహాధీశ త్వయి ఖలు పరాంచోఽపి సుఖినో  
 భవత్స్నేహీ సోఽహం సుబహు పరితప్యే చ కిమిదం |  
 అకీర్తిస్తే మా భూద్వరద గదభారం ప్రశమయన్  
 భవద్భక్తోత్తంసం ఝటితి కురు మాం కంసదమన || 3.9 || 29
- కిముక్తైర్భూయోభిస్తవ హి కరుణా యావదుదియా -  
 దహం తావద్దేవ ప్రహితవివిధార్తప్రలపితః |  
 పురః క్షప్తే పాదే వరద తవ నేష్యామి దివసాన్  
 యథాశక్తి వ్యక్తం నతినుతినిషేవా విరచయన్ || 3.10 || 30

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే తృతీయం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే చతుర్థం దశకం ॥  
అష్టాంగయోగవర్ణనం యోగసిద్ధివర్ణనం చ

కల్యతాం మమ కురుష్వ తావతీం

కల్యతే భవదుపాసనం యయా |

స్పష్టమష్టవిధయోగచర్యయా

పుష్టయాశు తవ తుష్టిమాప్పుయాం || 4.1 ||

31

బ్రహ్మచర్యదృఢతాదిభిర్యమై -

రాప్లవాదినియమైశ్చ పావితాః |

కుర్మహే దృఢమమీ సుఖాసనం

పంకజాద్యమపి వా భవత్పరాః || 4.2 ||

32

తారమంతరనుచింత్య సంతతం

ప్రాణవాయుమభియమ్య నిర్మలాః |

ఇంద్రియాణి విషయాదథాపహ్య -

త్యాస్మహే భవదుపాసనోన్ముఖాః || 4.3 ||

33

అస్ఫుటే వపుషి తే ప్రయత్నతో

ధారయేమ ధిషణాం ముహుర్ముహుః |

తేన భక్తిరసమంతరార్ద్రతా -

ముద్వహేమ భవదంఘ్రిచింతకాః || 4.4 ||

34

విస్ఫుటావయవభేదసుందరం

త్వద్వపుస్సుచిరశీలనావశాత్ |

- అశ్రమం మనసి చింతయామహే  
 ధ్యానయోగనిరతాస్త్యదాశ్రయాః || 4.5 || 35
- ధ్యాయతాం సకలమూర్తిమీదృశీ -  
 మున్మిషన్మధురతాప్యతాత్మనాం |  
 సాంద్రమోదరసరూపమాంతరం  
 బ్రహ్మరూపమయి తేఽవభాసతే || 4.6 || 36
- తత్సమాస్వదనరూపిణీం స్థితిం  
 త్వత్సమాధిమయి విశ్వనాయక |  
 ఆశ్రితాః పునరతః పరిచ్యతా -  
 వారభేమహి చ ధారణాదికం || 4.7 || 37
- ఇత్థమభ్యసననిర్భరోల్లస -  
 త్వత్పరాత్మసుఖకల్పితోత్సవాః |  
 ముక్తభక్తకులమౌలితాం గతాః  
 సంచరేమ శుకనారదాదివత్ || 4.8 || 38
- త్వత్సమాధివిజయే తు యః పున -  
 ర్మంక్షు మోక్షరసికః క్రమేణ వా |  
 యోగవశ్యమనిలం షడాశ్రయై -  
 రున్నయత్యజ సుషుమ్నయా శనైః || 4.9 || 39
- లింగదేహమపి సంత్యజన్నథో  
 లీయతే త్వయి పరే నిరాగ్రహాః |  
 ఊర్ధ్వలోకకుతుకీ తు మూర్ధతః  
 సార్థమేవ కరణైర్నిరీయతే || 4.10 || 40
- అగ్నివాసరవలర్క్షపక్షగై -  
 రుత్తరాయణజషా చ దైవతైః |

- ప్రాపితో రవిపదం భవత్పరో  
 మోదవాన్ ధ్రువపదాంతమీయతే || 4.11 || 41
- ఆస్థితోఽథ మహారాలయే యదా  
 శేషవక్త్రదహనోష్మణార్ద్యతే |  
 ఈయతే భవదుపాశ్రయస్తదా  
 వేధసః పదమతః పురైవ వా || 4.12 || 42
- తత్ర వా తవ పదేఽథవా వసన్  
 ప్రాకృతప్రలయ ఏతి ముక్తతాం |  
 స్వేచ్ఛయా ఖలు పురా విముచ్యతే  
 సంవిభిద్య జగదండమోజసా || 4.13 || 43
- తస్య చ క్షితిపయోమహోఽనిల -  
 ద్యోమహత్ప్రకృతిసప్తకావృతీః |  
 తత్రదాత్మకతయా విశన్ సుఖీ  
 యాతి తే పదమనావృతం విభో || 4.14 || 44
- అర్చిరాదిగతిమీదృశీం వ్రజన్  
 విచ్యుతిం న భజతే జగత్పతే |  
 సచ్ఛిదాత్మక భవద్గుణోదయా -  
 నుచ్ఛరంతమనిలేశ పాహి మాం || 4.15 || 45

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే చతుర్థం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే పంచమం దశకం ॥

విరాట్ పురుషోత్పత్తిప్రకారవర్ణనం

వ్యక్తావ్యక్తమిదం న కించిదభవత్ప్రాకృతప్రక్షయే  
మాయాయాం గుణసామ్యరుద్ధవికృతౌ త్వయ్యాగతాయాం లయం ।  
నో మృత్యుశ్చ తదాఽమృతం చ సమభూన్నాహో న రాత్రేః స్థితిః  
తత్రైకస్త్వమశిష్యథాః కిల పరానందప్రకాశాత్మనా ॥ 5.1 ॥

46

కాలః కర్మగుణాశ్చ జీవనివహో విశ్వం చ కార్యం విభో  
చిల్లీలారతిమేయుషి త్వయి తదా నిర్లీనతామాయయుః ।  
తేషాం నైవ వదంత్యసత్త్వమయి భోః శక్త్యాత్మనా తిష్ఠతాం  
నో చేత్ కిం గగనప్రసూనసదృశాం భూయో భవేత్సంభవః ॥ 5.2 ॥

47

ఏవం చ ద్విపరార్థకాలవిగతా వీక్షాం సిస్సృక్షాత్మికాం  
బిభ్రాణే త్వయి చుక్షుభే త్రిభువనీభావాయ మాయా స్వయం ।  
మాయాతః ఖలు కాలశక్తిరఖిలాదృష్టం స్వభావోఽపి చ  
ప్రాదుర్భూయ గుణాన్వికాస్య విదధుస్తస్యాస్సహాయక్రియాం ॥ 5.3 ॥

48

మాయాసన్నిహితోఽప్రవిష్టవపుషా సాక్షీతి గీతో భవాన్  
భేదైస్తాం ప్రతిబింబతో వివిశివాన్ జీవోఽపి నైవాపరః ।  
కాలాదిప్రతిబోధితాఽథ భవతా సంచోదితా చ స్వయం  
మాయా సా ఖలు బుద్ధితత్త్వమస్పృజద్యోఽసౌ మహానుచ్యతే ॥ 5.4 ॥

49

తత్రాసౌ త్రిగుణాత్మకోఽపి చ మహాన్ సత్త్వప్రధానః స్వయం  
జీవేఽస్మిన్ ఖలు నిర్వికల్పమహామిత్యుద్బోధనిష్పాదకః ।

చక్రేఽస్మిన్ సవికల్పబోధకమహంతత్త్వం మహాన్ ఖల్వసౌ  
సంపుష్టం త్రిగుణైస్తమోఽతిబహులం విష్ణో భవత్ప్రేరణాత్ || 5.5 || 50

సోఽహం చ త్రిగుణక్రమాత్ త్రివిధతామాసాద్య వైకారికో  
భూయస్తైజసతామసావితి భవన్నాద్యేన సత్త్వాత్మనా |  
దేవానింద్రియమానినోఽకృత దిశావాతార్కపాశ్యశ్వినో  
వహ్నింద్రాచ్యుతమిత్రకాన్ విధువిధిశ్రీరుద్రశారీరకాన్ || 5.6 || 51

భూమన్ మానసబుద్ధ్యహంకృతిమిలచ్ఛిత్రాఖ్యవృత్త్యన్వితం  
తచ్ఛాంతఃకరణం విభో తవ బలాత్ సత్త్వాంశ ఏవాస్పృజత్ |  
జాతస్తైజసతో దశేంద్రియగణస్తత్త్వామసాంశాత్పున -  
స్తన్మాత్రం నభసో మరుత్పురపతే శబ్దోఽజని త్వద్బలాత్ || 5.7 || 52

శబ్దాద్వ్యోమ తతః ససర్జిథ విభో స్పర్శం తతో మారుతం  
తస్మాద్దూపమతో మహోఽథ చ రసం తోయం చ గంధం మహీం |  
ఏవం మాధవ పూర్వపూర్వకలనాదాద్యాద్యధర్మాన్వితం  
భూతగ్రామమిమం త్వమేవ భగవన్ ప్రాకాశయస్తామసాత్ || 5.8 || 53

ఏతే భూతగణాస్తథేంద్రియగణా దేవాశ్చ జాతాః పృథజ్ -  
నో శేకుర్భువనాండనిర్మితివిధౌ దేవైరమీభిస్తదా |  
త్వం నానావిధసూక్తిభిర్నుతగుణస్తత్త్వాన్యమూన్యావిశం -  
శ్చేష్టాశక్తిముదీర్య తాని ఘటయన్ హైరణ్యమండం వ్యధాః || 5.9 || 54

అండం తత్తలు పూర్వస్పృష్టసలిలేఽతిష్ఠత్ సహస్రం సమాః  
నిర్భిందన్నకృథాశ్చతుర్దశజగద్దూపం విరాడాహ్వాయం |  
సాహస్రైః కరపాదమూర్ధనివహైర్నిశ్శేషజీవాత్మకో  
నిర్భాతోఽసి మరుత్పురాధిప స మాం త్రాయస్వ సర్వామయాత్ || 5.10 || 55

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే పంచమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే షష్ఠం దశకం ॥  
విరాడ్దేహస్య జగదాత్మత్వవర్ణనం

ఏవం చతుర్దశజగన్మయతాం గతస్య  
పాతాలమీశ తవ పాదతలం వదంతి |  
పాదోర్ధ్వదేశమపి దేవ రసాతలం తే  
గుల్ఫద్వయం ఖలు మహాతలమద్భుతాత్మన్ || 6.1 ||

56

జంఘే తలాతలమథో సుతలం చ జానూ  
కించోరుభాగయుగలం వితలాతలే ద్వే |  
క్షోణీతలం జఘనమంబరమంగ నాభి -  
ర్వక్షశ్చ శక్రనిలయస్తవ చక్రపాణే || 6.2 ||

57

గ్రీవా మహస్తవ ముఖం చ జనస్తపస్తు  
ఫాలం శిరస్తవ సమస్తమయస్య సత్యం |  
ఏవం జగన్మయతనో జగదాశ్చితైర -  
ప్యన్వైర్నిబద్ధవపుషే భగవన్ నమస్తే || 6.3 ||

58

త్వద్భ్రహ్మారంధ్రపదమీశ్వర విశ్వకంద  
ఛందాంసి కేశవ ఘనాస్తవ కేశపాశాః |  
ఉల్లాసి చిల్లియుగలం ద్రుహిణస్య గేహం  
పక్షాణి రాత్రిదివసౌ సవితా చ నేత్రే || 6.4 ||

59

నిశ్శేషవిశ్వరచనా చ కటాక్షమోక్షః  
కర్ణౌ దిశోఽశ్వియుగలం తవ నాసికే ద్వే |

- లోభత్రపే చ భగవన్నధరోత్తరోష్ఠా  
తారాగణాశ్చ దశనాః శమనశ్చ దంష్ట్రా || 6.5 || 60
- మాయా విలాసహసితం శ్వసితం సమీరో  
జిహ్వ జలం వచనమీశ శకుంతపంక్తిః |  
సిద్ధాదయస్స్వరగణా ముఖరంధ్రమగ్ని -  
ర్దేవా భుజాః స్తనయుగం తవ ధర్మదేవః || 6.6 || 61
- పృష్ఠం త్వధర్మ ఇహ దేవ మనస్సుధాంశు -  
రవ్యక్తమేవ హృదయాంబుజమంబుజాక్ష |  
కుక్షిస్సముద్రనివహా వసనం తు సంధ్యే  
శేషః ప్రజాపతిరసౌ వృషణౌ చ మిత్రః || 6.7 || 62
- శ్రోణీస్థలం మృగగణాః పదయోర్నఖాస్తే  
హస్త్యుష్ట్రస్థైంధవముఖా గమనం తు కాలః |  
విప్రాదివర్ణభవనం వదనాబ్జబాహు -  
చారూరుయుగ్మచరణం కరుణాంబుధే తే || 6.8 || 63
- సంసారచక్రమయి చక్రధర క్రియాస్తే  
వీర్యం మహాసురగణోఽస్థికులాని శైలాః |  
నాడ్యస్సరిత్సముదయస్తరవశ్చ రోమ  
జీయాదిదం వపురనిర్వచనీయమీశ || 6.9 || 64
- ఈదృగ్జగన్మయవపుస్తవ కర్మభాజాం  
కర్మావసానసమయే స్మరణీయమాహుః |  
తస్యాంతరాత్మవపుషే విమలాత్మనే తే  
వాతాలయాధిప నమోఽస్తు నిరుంధి రోగాన్ || 6.10 || 65

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే షష్ఠం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తమం దశకం ॥

హిరణ్యగర్భోత్పత్తివర్ణనం, హిరణ్యగర్భతపశ్చరణవర్ణనం,  
వైకుంఠస్వరూపవర్ణనం, భగవత్స్వరూపసాక్షాత్కారవర్ణనం,  
భగవదనుగ్రహవర్ణనం చ

ఏవం దేవ చతుర్థశాత్మకజగద్రూపేణ జాతః పున -

స్తస్యోర్ధ్వం ఖలు సత్యలోకనిలయే జాతోఽసి ధాతా స్వయం |  
యం శంసంతి హిరణ్యగర్భమఖిలత్రైలోక్యజీవాత్మకం

యోఽభూత్ స్ఫీతరజోవికారవికసన్నానాసిస్సక్షారసః || 7.1 ||

66

సోఽయం విశ్వవిసర్గదత్త హృదయః సంపశ్యమానస్వయం

బోధం ఖల్వనవాప్య విశ్వవిషయం చింతాకులస్తస్థివాన్ |  
తావత్త్వం జగతాం పతే తపతపేత్యేవం హి వైహాయసీం

వాణీమేనమశిశ్రవః శ్రుతిసుఖాం కుర్వంస్తపఃప్రేరణాం || 7.2 ||

67

కోఽసౌ మామవదత్ పుమానితి జలాపూర్ణే జగన్మండలే

దిక్షూద్వీక్ష్య కిమప్యనీక్షితవతా వాక్యార్థముత్పశ్యతా |  
దివ్యం వర్షసహస్రమాత్తతపసా తేన త్వమారాధిత -

స్తస్మై దర్శితవానసి స్వనిలయం వైకుంఠమేకాద్భుతం || 7.3 ||

68

మాయా యత్ర కదాపి నో వికురుతే భాతే జగద్భ్యో బహిః

శోకక్రోధవిమోహసాధ్వసముఖా భావాస్తు దూరం గతాః |  
సాంద్రానందఝరీ చ యత్ర పరమజ్యోతిః ప్రకాశాత్మకే

తత్రే ధామ విభావితం విజయతే వైకుంఠరూపం విభో || 7.4 ||

69

యస్మిన్నామ చతుర్భుజా హరిమణిశ్యామావదాతత్విషో  
 నానాభూషణరత్నదీపితదిశో రాజద్విమానాలయాః |  
 భక్తిప్రాప్తతథావిధోన్నతపదా దీవ్యంతి దివ్యా జనా -  
 స్తత్రే ధామ నిరస్తసర్వశమలం వైకుంఠరూపం జయేత్ || 7.5 || 70

నానాదివ్యవధూజనైరభివృతా విద్యుల్లతాతుల్యయా  
 విశ్వోన్మాదనహృద్యగాత్రలతయా విద్యోతితాశాంతరా |  
 త్వత్పాదాంబుజసౌరభైకకుతుకాల్గక్ష్మీః స్వయం లక్ష్మతే  
 యస్మిన్ విస్మయనీయ దివ్య విభవం తత్రే పదం దేహి మే || 7.6 || 71

తత్రైవం ప్రతిదర్శితే నిజపదే రత్నాసనాధ్యాసితం  
 భాస్వత్కోటిలసత్కిరీటకటకాద్యాకల్పదీప్రాకృతి |  
 శ్రీవత్సాంకితమాత్తకౌస్తుభమణిచ్ఛాయారుణం కారణం  
 విశ్వేషాం తవ రూపమైక్షత విధిస్తత్రే విభో భాతు మే || 7.7 || 72

కాలాంభోదకలాయకోమలరుచీచక్రేణ చక్రం దిశా -  
 మావృణ్వానముదారమందహసితస్యందప్రసన్నాననం |  
 రాజత్కంబుగదారిపంకజధరశ్రీమద్భుజామండలం  
 స్త్రుష్టుష్టుష్టికరం వపుస్తవ విభో మద్రోగముద్వాసయేత్ || 7.8 || 73

దృష్ట్వా సంభృతసంభ్రమః కమలభూస్త్వత్ పాదపాథోరుహే  
 హర్షావేశవశంవదో నిపతితః ప్రీత్యా కృతార్థీభవన్ |  
 జానాస్యేవ మనీషితం మమ విభో జ్ఞానం తదాపాదయ  
 ద్వైతాద్వైతభవత్స్వరూపపరమిత్యాచష్ట తం త్వాం భజే || 7.9 || 74

ఆతామ్రే చరణే వినమ్రమథ తం  
 హస్తేన హస్తే స్పృశన్  
 బోధస్తే భవితా న సర్గవిధిభి -  
 ర్బంధోఽపి సంజాయతే |

ఇత్యాభాష్య గిరం ప్రతోష్య నితరాం  
తచ్ఛిత్తగూఢః స్వయం  
సృష్టౌ తం సముదైరయః స భగవ -  
న్నుల్లాసయోల్లాఘతాం || 7.10 ||

75

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టమం దశకం ॥

ప్రలయవర్ణనం, జగత్సృష్టిప్రకారవర్ణనం చ

ఏవం తావత్ ప్రాకృతప్రక్షయాంతే

బ్రాహ్మే కల్పే హ్యదిమే లబ్ధజన్మా |

బ్రహ్మ భూయస్త్వత్త ఏవాప్య వేదాన్

సృష్టిం చక్రే పూర్వకల్పోపమానాం || 8.1 ||

76

సోఽయం చతుర్యగసహస్రమితాన్యహాని

తావన్మితాశ్చ రజనీర్బహుశో నినాయ |

నిద్రాత్యసౌ త్వయి నిలీయ సమం స్వసృష్టై -

ర్నైమిత్తికప్రలయమాహురతోఽస్య రాత్రిం || 8.2 ||

77

అస్మాదృశాం పునరహర్ముఖకృత్యతుల్యాం

సృష్టిం కరోత్యనుదినం స భవత్ప్రసాదాత్ |

ప్రాగ్బ్రాహ్మకల్పజనుషాం చ పరాయుషాం తు

సుప్తప్రబోధనసమాప్తి తదాఽపి సృష్టిః || 8.3 ||

78

పంచాశదబ్దమధునా స్వవయోర్ధరూప -

మేకం పరార్థమతివృత్య హి వర్తతేఽసౌ |

తత్రాంత్యరాత్రిజనితాన్ కథయామి భూమన్

పశ్చాద్దినావతరణే చ భవద్విలాసాన్ || 8.4 ||

79

దినావసానేఽథ సరోజయోనిః

సుషుప్తికామస్త్వయి సన్నిలిలే |

- జగంతి చ త్వజ్జఠరం సమీయు -  
స్తదేదమేకార్ణవమాస విశ్వం || 8.5 || 80
- తవైవ వేషే ఫణిరాజి శేషే  
జలైకశేషే భువనే స్మ శేషే |  
ఆనందసాంద్రానుభవస్వరూపః  
స్వయోగనిద్రాపరిముద్రితాత్మా || 8.6 || 81
- కాలాఖ్యశక్తిం ప్రలయావసానే  
ప్రబోధయేత్యాదిశతా కిలాదౌ |  
త్వయా ప్రసుప్తం పరిసుప్తశక్తి -  
వ్రజేన తత్రాఖిలజీవధామ్నా || 8.7 || 82
- చతుర్యుగాణాం చ సహస్రమేవం  
త్వయి ప్రసుప్తే పునరద్వితీయే |  
కాలాఖ్యశక్తిః ప్రథమప్రబుద్ధా  
ప్రాబోధయత్త్వాం కిల విశ్వనాథ || 8.8 || 83
- విబుధ్య చ త్వం జలగర్భశాయీన్  
విలోక్య లోకానఖిలాన్ ప్రలీనాన్ |  
తేష్వేవ సూక్ష్మాత్మతయా నిజాంతః -  
స్థితేషు విశ్వేషు దదాథ దృష్టిం || 8.9 || 84
- తతస్త్వదీయాదయి నాభిరంద్రా -  
దుదంచితం కించన దివ్యపద్మం |  
నిలీననిశ్చేషపదార్థమాలా -  
సంక్షేపరూపం ముకులాయమానం || 8.10 || 85
- తదేతదంభోరుహకుడ్యలం తే  
కలేబరాత్ తోయపథే ప్రరూఢం |

బహిర్నిరీతం పరితః స్ఫురద్భిః  
స్వధామభిర్ధ్వాంతమలం న్యకృంతత్ || 8.11 || 86

సంపుల్లపత్రే నితరాం విచిత్రే  
తస్మిన్ భవద్వీర్యధృతే సరోజే |  
స పద్మజన్మా విధిరావిరాసీత్  
స్వయంప్రబుద్ధాఖిలవేదరాశిః || 8.12 || 87

అస్మిన్ పరాత్మాన్ నను పాదృకల్పే  
త్వమిత్రముత్థాపితపద్మయోనిః |  
అనంతభూమా మమ రోగరాశిం  
నిరుంధి వాతాలయవాస విష్ణో || 8.13 || 88

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే నవమం దశకం ॥

జగత్సృష్టిప్రకారవర్ణనం

స్థితః స కమలోద్భవస్తవ హి నాభిపంకేరుహే

కుతస్విదిదమంబుధావుదితమిత్యనాలోకయన్ |

తదీక్షణకుతూహలాత్ ప్రతిదిశం వివృతానన -

శ్చతుర్వదనతామగాద్వికసదష్టదృష్ట్యంబుజాం || 9.1 ||

89

మహార్ణవవిఘూర్ణితం కమలమేవ తత్ కేవలం

విలోక్య తదుపాశ్రయం తవ తనుం తు నాలోకయన్ |

క ఏష కమలోదరే మహతి నిస్సహాయో హ్యహం

కుతః స్విదిదమంబుజం సమజనీతి చింతామగాత్ || 9.2 ||

90

అముష్య హి సరోరుహః కిమపి కారణం సంభవే -

దితి స్మ కృతనిశ్చయస్స ఖలు నాలరంధ్రాధ్వనా |

స్వయోగబలవిద్యయా సమవరూఢవాన్ ప్రౌఢధీ -

స్త్వదీయమతిమోహనం న తు కలేబరం దృష్టవాన్ || 9.3 ||

91

తతస్సకలనాలికావివరమార్గగో మార్గయన్

ప్రయస్య శతవత్సరం కిమపి నైవ సందృష్టవాన్ |

నివృత్య కమలోదరే సుఖనిషణ్ణ ఏకాగ్రధీః

సమాధిబలమాదధే భవదనుగ్రహైకాగ్రహీ || 9.4 ||

92

శతేన పరివత్సరైర్దృఢసమాధిబంధోల్లసత్ -

ప్రబోధవిశదీకృతస్స ఖలు పద్మినీసంభవః |

- అదృష్టచరమద్భుతం తవ హి రూపమంతర్ద్వశా  
వ్యచష్ట పరితుష్టధీర్భుజగభోగభాగాశ్రయం || 9.5 || 93
- కిరీటమకుటోల్లసత్కటకహారకేయూరయుజ్ -  
మణిస్ఫురితమేఖలం సుపరివీతపీతాంబరం |  
కలాయకుసుమప్రభం గలతలోల్లసత్కౌస్తుభం  
వపుస్తదయి భావయే కమలజన్మనే దర్శితం || 9.6 || 94
- శ్రుతిప్రకరదర్శితప్రచురవైభవ శ్రీపతే  
హారే జయ జయ ప్రభో పదముపైషి దిష్ట్యా దృశోః |  
కురుష్వ ధియమాశు మే భువననిర్మితౌ కర్మతా -  
మితి ద్రుహిణవర్ణితస్వగుణబంహిమా పాహి మాం || 9.7 || 95
- లభస్వ భువనత్రయారచనదక్షతామక్షతాం  
గృహాణ మదనుగ్రహం కురు తపశ్చ భూయో విధే |  
భవత్వఖిలసాధనీ మయి చ భక్తిరత్యుత్కటే -  
త్యుదీర్య గిరమాదధా ముదితచేతసం వేధసం || 9.8 || 96
- శతం కృతతపాస్తతస్స ఖలు దివ్యసంవత్సరా -  
నవాప్య చ తపోబలం మతిబలం చ పూర్వాధికం |  
ఉదీక్ష్వ కిల కంపితం పయసి పంకజం వాయునా  
భవద్బలవిజృంభితః పవనపాథనీ వీతవాన్ || 9.9 || 97
- తవైవ కృపయా పునస్సరసిజేన తేనైవ సః  
ప్రకల్ప్య భువనత్రయాం ప్రవవృతే ప్రజానిర్మితౌ |  
తథావిధకృపాభరో గురుమరుత్పూరాధీశ్వర  
త్వమాశు పరిపాహి మాం గురుదయోక్ష్ణైర్క్షితైః || 9.10 || 98

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే నవమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే దశమం దశకం ॥

సృష్టిభేదవర్ణనం

వైకుంఠ వర్ధితబలోఽథ భవత్ప్రసాదా -

దంభోజయోనిరసృజత్ కిల జీవదేహాన్ |

స్థాస్నూని భూరుహమయాని తథా తిరశ్చాం

జాతీర్మనుష్యనివహానపి దేవభేదాన్ || 10.1 ||

99

మిథ్యాగ్రహాస్మిమతిరాగవికోపభీతి -

రజ్జానవృత్తిమితి పంచవిధాం స సృష్ట్యా |

ఉద్దామతామసపదార్థవిధానదూన -

స్తేనే త్వదీయచరణస్మరణం విశుద్ధ్యై || 10.2 ||

100

తావత్ ససర్జ మనసా సనకం సనందం

భూయస్సనాతనమునిం చ సనత్కుమారం |

తే సృష్టికర్మణి తు తేన నియుజ్యమానాః

త్వత్పాదభక్తిరసికా జగృహుర్న వాణీం || 10.3 ||

101

తావత్ ప్రకోపముదితం ప్రతిరుంధతోఽస్య

భ్రూమధ్యతోఽజని మృడో భవదేకదేశః |

నామాని మే కురు పదాని చ హా విరించే -

త్యాదౌ రురోద కిల తేన స రుద్రనామా || 10.4 ||

102

ఏకాదశాహ్వయతయా చ విభిన్నరూపం

రుద్రం విధాయ దయితా వనితాశ్చ దత్వా |

- తావంత్యదత్త చ పదాని భవత్ప్రణున్నః  
ప్రాహ ప్రజావిరచనాయ చ సాదరం తం || 10.5 || 103
- రుద్రాభిసృష్టభయదాకృతిరుద్రసంఘ -  
సంపూర్యమాణభువనత్రయభీతచేతాః |  
మా మా ప్రజాః సృజ తపశ్చర మంగలాయే -  
త్యాచష్ట తం కమలభూర్భవదీరితాత్మా || 10.6 || 104
- తస్యాథ సర్గరసికస్య మరీచిరత్రి -  
స్తత్రాంగిరాః క్రతుమునిః పులహాః పులస్త్యః |  
అంగాదజాయత భృగుశ్చ వసిష్ఠదక్షౌ  
శ్రీనారదశ్చ భగవాన్ భవదంఘ్రిదాసః || 10.7 || 105
- ధర్మాదికానభిసృజన్నథ కర్దమం చ  
వాణీం విధాయ విధిరంగజసంకులోఽభూత్ |  
త్వద్భోధితైస్సనకదక్షముఖైస్తనూజై -  
రుద్భోధితశ్చ విరరామ తమో విముంచన్ || 10.8 || 106
- వేదాన్ పురాణనివహానపి సర్వవిద్యాః  
కుర్వన్ నిజాననగణాచ్ఛతురాననోఽసౌ |  
పుత్రేషు తేషు వినిధాయ స సర్గవృద్ధి -  
మప్రాప్నువంస్తవ పదాంబుజమాశ్రితోఽభూత్ || 10.9 || 107
- జానన్నుపాయమథ దేహమజో విభజ్య  
స్త్రీపుంసభావమభజన్మనుతద్వధూభ్యాం |  
తాభ్యాం చ మానుషకులాని వివర్ధయంస్త్యం  
గోవింద మారుతపురేశ నిరుంధి రోగాన్ || 10.10 || 108

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే దశమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకాదశం దశకం ॥

సనకాదీనాం వైకుంఠప్రవేశవర్ణనం, జయవిజయశాపవర్ణనం,

హిరణ్యకశిపుహిరణ్యాక్షోత్పత్తివర్ణనం చ

క్రమేణ సర్గే పరివర్ధమానే

కదాపి దివ్యాస్సనకాదయస్తే ।

భవద్విలోకాయ వికుంఠలోకం

ప్రవేదిరే మారుతమందిరేశ ॥ 11.1 ॥

109

మనోజ్ఞనైశ్రేయసకాననాద్యై -

రనేకవాపీమణిమందిరైశ్చ ।

అనోపమం తం భవతో నికేతం

మునీశ్వరాః ప్రాపురతీతకక్ష్యాః ॥ 11.2 ॥

110

భవద్దిదృక్షాన్భవనం వివిక్షాన్

ద్వాఃస్థౌ జయస్తాన్ విజయోఽప్యరుంధాం ।

తేషాం చ చిత్తే పదమాప కోపః

సర్వం భవత్ప్రేరణయైవ భూమన్ ॥ 11.3 ॥

111

వైకుంఠలోకానుచితప్రచేష్టౌ

కష్టౌ యువాం దైత్యగతిం భజేతం ।

ఇతి ప్రశస్టౌ భవదాశ్రయౌ తౌ

హరిస్మృతిర్నోఽస్త్వితి నేమతుస్తాన్ ॥ 11.4 ॥

112

తదేతదాజ్ఞాయ భవానవాప్తః

సహైవ లక్ష్యా బహిరంబుజాక్ష ।

- ఖగేశ్వరాంసార్పితచారుబాపల -  
 రానందయంస్తానభిరామమూర్త్యా || 11.5 || 113
- ప్రసాద్య గీర్భిః స్తువతో మునీంద్రా -  
 ననన్యనాథావథ పార్షదౌ తౌ |  
 సంరంభయోగేన భవైస్త్రిభిర్మా -  
 ముపేతమిత్యాత్తకృపం న్యగాదీః || 11.6 || 114
- త్వదీయభృత్యావథ కాశ్యపాత్తౌ  
 సురారివీరావుదితౌ దితౌ ద్వౌ |  
 సంధ్యాసముత్పాదనకష్టచేష్టౌ  
 యమౌ చ లోకస్య యమావివాన్యౌ || 11.7 || 115
- హిరణ్యపూర్వః కశిపుః కిలైకః  
 పరో హిరణ్యాక్ష ఇతి ప్రతీతః |  
 ఉభౌ భవన్నాథమశేషలోకం  
 రుషా న్యరుంధాం నిజవాసనాంధౌ || 11.8 || 116
- తయోర్హిరణ్యాక్షమహాసురేంద్రో  
 రణాయ ధావన్ననవాప్తవైరీ |  
 భవత్ప్రియాం క్షాం సలిలే నిమజ్య  
 చచార గర్వాద్విసదన్ గదావాన్ || 11.9 || 117
- తతో జలేశాత్ సదృశం భవంతం  
 నిశమ్య బభ్రామ గవేషయంస్తామ్ |  
 భక్తైకదృశ్యః స కృపానిధే త్వం  
 నిరుంధి రోగాన్ మరుదాలయేశ || 11.10 || 118

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకాదశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ద్వాదశం దశకం ॥

వరాహావతారవర్ణనం, భూమ్ముద్ధరణవర్ణనం చ

స్వాయంభువో మనురథో జనసర్గశీలో

దృష్ట్వా మహీమసమయే సలిలే నిమగ్నాం |

స్త్రాఘోరమాప శరణం భవదంఘ్రిసేవా -

తుష్టాశయం మునిజనైః సహ సత్యలోకే || 12.1 ||

119

కష్టం ప్రజాః సృజతి మయ్యవనిర్నిమగ్నా

స్థానం సరోజభవ కల్పయ తత్ప్రజానాం |

ఇత్యేవమేష కథితో మనునా స్వయంభూ -

రంభోరుహాక్ష తవ పాదయుగం వ్యచింతీత్ || 12.2 ||

120

హా హా విభో జలమహం న్యపిబం పురస్తా -

దద్యాపి మజ్జతి మహీ కిమహం కరోమి |

ఇత్థం త్వదంఘ్రియుగలం శరణం యతోఽస్య

నాసాపుటాత్ సమభవః శిశుకోలరూపీ || 12.3 ||

121

అంగుష్ఠమాత్రవపురుత్పతితః పురస్తాత్

భూయోఽథ కుంభిసదృశః సమజృంభథాస్త్యం |

అభ్రే తథావిధముదీక్ష్వ భవంతముచ్చై -

ర్విస్మీరతాం విధిరగాత్ సహ సూనుభిః స్వైః || 12.4 ||

122

కోఽసావచింత్యమహిమా కిటిరుత్థితో మే

నాసాపుటాత్ కిము భవేదజితస్య మాయా |

ఇత్థం విచింతయతి ధాతరి శైలమాత్రః  
సద్యో భవన్ కిల జగర్జిత ఘోరఘోరం || 12.5 || 123

తం తే నినాదముపకర్ణ్య జనస్తపఃస్థాః  
సత్యస్థితాశ్చ మునయో నునువుర్భవంతం |  
తతోత్తహర్షులమనాః పరిణద్య భూయ -  
స్తోయాశయం విపులమూర్తిరవాతరస్త్యం || 12.6 || 124

ఊర్ధ్వప్రసారిపరిధూమ్రవిధూతరోమా  
ప్రోత్కృష్టవాలధిరవాఙ్ముఖఘోరఘోణః |  
తూర్ణప్రదీర్ణజలదః పరిఘూర్ణదక్షా  
స్తోత్రాన్ మునీన్ శిశిరయన్నవతేరిథ త్వం || 12.7 || 125

అంతర్జలం తదనుసంకులనక్రచక్రం  
బ్రామ్యత్తిమింగిలకులం కలుషోర్మిమాలం |  
ఆవిశ్య భీషణరవేణ రసాతలస్థా -  
నాకంపయన్ వసుమతీమగవేషయస్త్యం || 12.8 || 126

దృష్ట్వాఽథ దైత్యహతకేన రసాతలాంతే  
సంవేశితాం ఝటితి కూటకిటిర్విభో త్వం |  
ఆపాతుకానవిగణయ్య సురారిఖేటాన్  
దంష్ట్రాంకురేణ వసుధామదధాః సలీలం || 12.9 || 127

అభ్యుద్ధరన్నథ ధరాం దశనాగ్రలగ్న -  
ముస్తాంకురాంకిత ఇవాధికపీవరాత్మా |  
ఉద్ధూతఘోరసలిలాజ్జలధేరుదంచన్  
క్రీడావరాహవపురీశ్వర పాహి రోగాత్ || 12.10 || 128

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ద్వాదశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే త్రయోదశం దశకం ॥

హిరణ్యాక్షవధవర్ణనం

హిరణ్యాక్షం తావద్వరద భవదన్వేషణపరం

చరంతం సాంవర్తే పయసి నిజజంఘాపరిమితే ।

భవద్భక్తో గత్వా కపటపటుధీర్నారదమునిః

శనైరూచే నందన్ దనుజమపి నిందంస్తవ బలం ॥ 13.1 ॥

129

స మాయావీ విష్ణుర్వరతి భవదీయాం వసుమతీం

ప్రభో కష్టం కష్టం కిమిదమితి తేనాభిగదితః ।

నదన్ క్వాసౌ క్వాసావితి స మునినా దర్శితపథో

భవంతం సంప్రాపద్ధరణిధరముద్యంతముదకాత్ ॥ 13.2 ॥

130

అహో ఆరణ్యోఽయం మృగ ఇతి హసంతం బహుతరై -

ర్థురుక్తైర్విధ్యంతం దితిసుతమవజ్ఞాయ భగవన్ ।

మహీం దృష్ట్వా దంష్ట్రాశిరసి చకితాం స్వేన మహాసా

పయోధావాధాయ ప్రసభముదయుంక్థా మృధవిధౌ ॥ 13.3 ॥

131

గదాపాణౌ దైత్యే త్వమపి హి గృహీతోన్నతగదో

నియుద్ధేన క్రీడన్ ఘటఘటరవోద్ధుష్టవియతా ।

రణాలోకౌత్సుక్యాన్మిలతి సురసంఘే ద్రుతమముం

నిరుంధ్యాస్సంధ్యాతః ప్రథమమితి ధాత్రా జగదిషే ॥ 13.4 ॥

132

గదోన్మర్దే తస్మింస్తవ ఖలు గదాయాం దితిభువో

గదాఘాతాద్భూమౌ ఝటితి పతితాయామహహా ! భోః ! !

మృదుస్మేరాస్యస్త్యం దనుజకులనిర్మూలనచణం  
మహాచక్రం స్మృత్వా కరభువి దధానో రురుచిషే || 13.5 || 133

తతః శూలం కాలప్రతిమరుషి దైత్యే విస్సృజతి  
త్వయి చిందత్యేనత్ కరకలితచక్రప్రహరణాత్ |  
సమారుష్టో ముష్ట్యా స ఖలు వితుదంస్త్యాం సమతనోత్  
గలన్మాయే మాయాస్త్యయి కిల జగన్మోహనకరీః || 13.6 || 134

భవచ్ఛక్రజ్యోతిష్కణలవనిపాతేన విధుతే  
తతో మాయాచక్రే వితతఘనరోపాంధమనసం |  
గరిష్ఠాభిర్ముష్టిప్రహృతిభిరభిఘ్నంతమసురం  
స్వపాదాంగుష్ఠేన శ్రవణపదమూలే నిరవధీః || 13.7 || 135

మహాకాయస్సోఽయం తవ చరణపాతప్రమథితో  
గలద్రక్తో వక్త్రాదపతదృషిభిః శ్లాఘితహతిః |  
తదా త్వాముద్దామప్రమదభరవిద్యోతిహృదయా  
మునీంద్రాస్సాంద్రాభిః స్తుతిభిరనువన్నధ్వరతనుం || 13.8 || 136

త్వచి ఛందో రోమస్వపి కుశగణశ్చక్షుషి ఘృతం  
చతుర్లోతారోఽంఘ్రౌ స్రుగపి వదనే చోదర ఇడా |  
గ్రహా జిహ్వాయాం తే పరపురుష కర్ణే చ చమసా  
విభో సోమో వీర్యం వరద గలదేశేఽప్యృపసదః || 13.9 || 137

మునీంద్రైరిత్యాదిస్తవనముఖరైర్మోదితమనా  
మహీయస్యా మూర్త్యా విమలతరకీర్త్యా చ విలసన్ |  
స్వధిష్ణ్యం సంప్రాప్తః సుఖరసవిహారీ మధురిపో  
నిరుంధ్యా రోగం మే సకలమపి వాతాలయపతే || 13.10 || 138

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే త్రయోదశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే చతుర్దశం దశకం ॥  
కపిలోపాఖ్యానం

సమనుస్మృతతావకాంఘ్రియుగ్మః

స మనుః పంకజసంభవాంగజన్మా |

నిజమంతరమంతరాయహీనం

చరితం తే కథయన్ సుఖం నినాయ || 14.1 ||

139

సమయే ఖలు తత్ర కర్ణమాఖ్యో

ద్రుహిణచ్ఛాయభవస్తదీయవాచా |

ధృతసర్గరసో నిసర్గరమ్యం

భగవంస్తామయుతం సమాః సిషేవే || 14.2 ||

140

గరుడోపరి కాలమేఘకమ్మం

విలసత్కేలిసరోజపాణిపద్మం |

హసితోల్లసితాననం విభో త్వం

వపురావిష్కరుషే స్మ కర్ణమాయ || 14.3 ||

141

స్తువతే పులకావృతాయ తస్మై

మనుపుత్రీం దయితాం నవాపి పుత్రీః |

కపిలం చ సుతం స్వమేవ పశ్చాత్

స్వగతిం చాప్యనుగృహ్య నిర్గతోఽభూః || 14.4 ||

142

స మనుశ్శతరూపయా మహిష్యా

గుణవత్యా సుతయా చ దేవహలాత్యా |

భవదీరితనారదోపదిష్టః

సమగాత్ కర్ణమమాగతిప్రతీక్షం || 14.5 ||

143

మనునోపహృతాం చ దేవహలాతిం

తరుణీరత్నమవాప్య కర్ణమోఽసౌ |

భవదర్శననిర్వృతోఽపి తస్యాం

దృఢశుశ్రూషణయా దధౌ ప్రసాదం || 14.6 ||

144

స పునస్త్యదుపాసనప్రభావా -

ద్ధయితాకామకృతే కృతే విమానే |

వనితాకులసంకులో నవాత్మా

వ్యహరద్దేవపథేషు దేవహలాత్యా || 14.7 ||

145

శతవర్షమథ వ్యతీత్య సోఽయం

నవ కన్యాః సమవాప్య ధన్యరూపాః |

వనయానసముద్యతోఽపి కాంతా -

హితకృత్ త్వజ్జననోత్సుకో న్యవాత్సీత్ || 14.8 ||

146

నిజభర్తృగిరా భవన్నిషేవా -

నిరతాయామథ దేవ దేవహలాత్యాం |

కపిలస్త్యమజాయథా జనానాం

ప్రథయిష్యన్ పరమాత్మతత్త్వవిద్యాం || 14.9 ||

147

వనమేయుషి కర్ణమే ప్రసన్నే

మతసర్వస్వముపాదిశన్ జనన్యై |

కపిలాత్మక వాయుమందిరేశ

త్వరితం త్వం పరిపాహి మాం గదౌఘాత్ || 14.10 ||

148

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే చతుర్దశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే పంచదశం దశకం ॥

కపిలోపదేశం

మతిరిహ గుణసక్తా బంధకృత్తేష్వసక్తా

త్వమృతకృదుపరుంధే భక్తియోగస్తు సక్తిం ।

మహాదనుగమలభ్యా భక్తిరేవాత్ర సాధ్యా

కపిలతనురితి త్వం దేవహలాత్యై న్యగాదీః ॥ 15.1 ॥

149

ప్రకృతిమహాదహంకారాశ్చ మాత్రాశ్చ భూతా -

న్యపి హృదపి దశాక్షీ పూరుషః పంచవింశః ।

ఇతి విదితవిభాగో ముచ్యతేఽసౌ ప్రకృత్యా

కపిలతనురితి త్వం దేవహలాత్యై న్యగాదీః ॥ 15.2 ॥

150

ప్రకృతిగతగుణౌఘైర్నాజ్యతే పూరుషోఽయం

యది తు సజతి తస్యాం తద్గుణాస్తం భజేరన్ ।

మదనుభజనతత్త్వాలోచనైః సాఽప్యపేయాత్

కపిలతనురితి త్వం దేవహలాత్యై న్యగాదీః ॥ 15.3 ॥

151

విమలమతిరుపాత్తైరాసనాద్యైర్మదంగం

గరుడసమధిరూఢం దివ్యభూషాయుధాంకం ।

రుచితులితతమాలం శీలయేతానువేలం

కపిలతనురితి త్వం దేవహలాత్యై న్యగాదీః ॥ 15.4 ॥

152

మమ గుణగణలీలాకర్ణనైః కీర్తనాద్యైః

మయి సురసరిదోఘప్రఖ్యచిత్రానువృత్తిః ।

- భవతి పరమభక్తిః సా హి మృత్యోర్విజేత్రీ  
 కపిలతనురితి త్వం దేవపలాత్యై న్యగాదీః || 15.5 || 153
- అహహా బహులహింసాసంచితార్థైః కుటుంబం  
 ప్రతిదినమనుపుష్టన్ స్త్రీజితో బాలలాలీ |  
 విశతి హి గృహసక్తో యాతనాం మయ్యభక్తః  
 కపిలతనురితి త్వం దేవపలాత్యై న్యగాదీః || 15.6 || 154
- యువతిజరరఖిన్నో జాతబోధోఽప్యకాండే  
 ప్రసవగలితబోధః పీడయోల్లంఘ్య బాల్యం |  
 పునరపి బత ముహ్యత్యేవ తారుణ్యకాలే  
 కపిలతనురితి త్వం దేవపలాత్యై న్యగాదీః || 15.7 || 155
- పితృసురగణయాజీ ధార్మికో యో గృహస్థః  
 స చ నిపతతి కాలే దక్షిణాధోపగామీ |  
 మయి నిహితమకామం కర్మతూదకృథార్థం  
 కపిలతనురితి త్వం దేవపలాత్యై న్యగాదీః || 15.8 || 156
- ఇతి సువిదిత వేద్యాం దేవ హే దేవపలాతిం  
 కృతనుతిమనుగృహ్య త్వం గతో యోగిసంఘైః |  
 విమలమతిరథాఽసౌ భక్తియోగేన ముక్తా  
 త్వమపి జనహితార్థం వర్తసే ప్రాగుదీచ్యాం || 15.9 || 157
- పరమ కిము బహుశ్చా త్వత్పదాంభోజభక్తిం  
 సకలభయవినేత్రీం సర్వకామోపనేత్రీం |  
 వదసి ఖలు దృఢం త్వం తద్విధూయామయాన్ మే  
 గురుపవనపురేశ త్వయ్యుపాధత్స్వ భక్తిం || 15.10 || 158

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే పంచదశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే షోడశం దశకం ॥

నరనారాయణావతారవర్ణనం, దక్షయాగవర్ణనం చ

దక్షో విరించతనయోఽథ మనోస్తనూజాం

లభ్యా ప్రసూతిమిహ షోడశ చాప కన్యాః |

ధర్మే త్రయోదశ దదౌ పితృషు స్వధాం చ

స్వాహాం హవిర్భుజి సతీం గిరిశే త్వదంశే || 16.1 ||

159

మూర్తిర్ని ధర్మగృహిణీ సుషువే భవంతం

నారాయణం నరసఖం మహితానుభావం |

యజ్జన్మని ప్రముదితాః కృతతూర్యఘోషాః

పుష్పోత్కరాన్ ప్రవవృషుర్నువృషుః సురౌఘాః || 16.2 ||

160

దైత్యం సహస్రకవచం కవచైః పరీతం

సాహస్రవత్సరతపస్సమరాభిలవ్యైః |

పర్యాయనిర్మితతపస్సమరౌ భవంతౌ

శిష్టైకకంకటమముం న్యహతాం సలీలం || 16.3 ||

161

అన్వాచరన్నుపదిశన్నపి మోక్షధర్మం

త్వం భ్రాతృమాన్ బదరికాశ్రమమధ్యవాత్సీః |

శక్రోఽథ తే శమతపోబలనిస్సహాత్మా

దివ్యాంగనాపరివృతం ప్రజిఘాయ మారం || 16.4 ||

162

కామో వసంతమలయానిలబంధుశాలీ

కాంతాకటాక్షవిశిఖైర్వికసద్విలాసైః |

విధ్యన్ముహుర్ముహురకంపముదీక్ష్వ చ త్వాం  
 భీరుస్త్వయాఽథ జగదే మృదుహాసభాజా || 16.5 || 163

భీత్యాఽలమంగజ వసంత సురాంగనా వో  
 మన్మానసం త్విహ జషధ్వమితి బ్రువాణః |  
 త్వం విస్మయేన పరితః స్తువతామధైషాం  
 ప్రాదర్శయః స్వపరిచారక కాతరాక్షీః || 16.6 || 164

సమ్మోహనాయ మిలితా మదనాదయస్తే  
 త్వద్ధాసికాపరిమలైః కిల మోహమాపుః |  
 దత్తాం త్వయా చ జగృహుస్తపయైవ సర్వ-  
 స్వర్వాసిగర్వశమనీం పునరుర్వశీం తాం || 16.7 || 165

దృష్ట్యోర్వశీం తవ కథాం చ నిశమ్య శక్రః  
 పర్యాకులోఽజని భవన్మహిమావమర్కాత్ |  
 ఏవం ప్రశాంతరమణీయతరావతారాత్  
 త్వత్తోఽధికో వరద కృష్ణతనుస్త్వమేవ || 16.8 || 166

దక్షస్తు ధాతురతిలాలనయా రజోఽంధో  
 నాత్యాదృతస్త్వయి చ కష్టమశాంతిరాసీత్ |  
 యేన వ్యరుంధ స భవత్తనుమేవ శర్వం  
 యజ్ఞే చ వైరపిశునే స్వసుతాం వ్యమానీత్ || 16.9 || 167

క్రుద్ధేశమర్దితమఖః స తు కృత్తశీర్షో  
 దేవప్రసాదితహారాదథ లబ్ధజీవః |  
 త్వత్పూరితక్రతువరః పునరాప శాంతిం  
 స త్వం ప్రశాంతికర పాహి మరుత్పురేశ || 16.10 || 168

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే షోడశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తదశం దశకం ॥ ధ్రువచరితవర్ణనం

ఉత్తానపాదన్యపతేర్మనునందనస్య

జాయా బభూవ సురుచిర్నితరామభీష్టా ।

అన్యాయా సునీతిరితి భర్తురనాద్యతా సా

త్వామేవ నిత్యమగతిః శరణం గతాఽభూత్ ॥ 17.1 ॥

169

అంకే పితుస్సురుచిపుత్రకముత్తమం తం

దృష్ట్వా ధ్రువః కిల సునీతిసుతోఽధిరోక్ష్యన్ ।

ఆచిక్షిపే కిల శిశుః సుతరాం సురుచ్యా

దుస్సంత్యజా ఖలు భవద్విముఖైరసూయా ॥ 17.2 ॥

170

త్వన్మోహితే పితరి పశ్యతి దారవశ్యే

దూరం దురుక్తినిహతః స గతో నిజాంబాం ।

సాఽపి స్వకర్మగతిసంతరణాయ పుంసాం

త్వత్పాదమేవ శరణం శిశవే శశంస ॥ 17.3 ॥

171

ఆకర్ణ్య సోఽపి భవదర్చననిశ్చితాత్మా

మానీ నిరేత్య నగరాత్ కిల పంచవర్షః ।

సందృష్టనారదనివేదితమంత్రమార్గః

త్వామారరాధ తపసా మధుకాననాంతే ॥ 17.4 ॥

172

తాతే విషణ్ణహృదయే నగరీం గతేన

శ్రీనారదేన పరిసాంత్వితచిత్తవృత్తౌ ।

- బాలస్త్వదర్పితమనాః క్రమవర్ధితేన  
నిన్యే కఠోరతపసా కిల పంచమాసాన్ || 17.5 || 173
- తావత్తపోబలనిరుచ్ఛ్వసితే దిగంతే  
దేవార్థితస్త్వముదయత్యరుణార్థచేతాః |  
త్వద్రూపచిద్రసనిలీనమతేః పురస్తా -  
దావిర్భూవిధ విభో గరుడాధిరూఢః || 17.6 || 174
- త్వద్ధర్మనప్రమదభారతరంగితం తం  
దృగ్భ్యాం నిమగ్నమివ రూపరసాయనే తే |  
తుష్టూషమాణమవగమ్య కపోలదేశే  
సంస్పృష్టవానసి దరేణ తథాఽఽదరేణ || 17.7 || 175
- తావద్విబోధవిమలం ప్రణవంతమేన -  
మాభాషథాస్త్వమవగమ్య తదీయభావం |  
రాజ్యం చిరం సమనుభూయ భజస్య భూయః  
సర్వోత్తరం ధ్రువ పదం వినివృత్తిహీనం || 17.8 || 176
- ఇత్యూచిషి త్వయి గతే నృపనందనోఽసా -  
వానందితాఖిలజనో నగరీముపేతః |  
రేమే చిరం భవదనుగ్రహపూర్ణకామః  
తాతే గతే చ వనమాదృతరాజ్యభారః || 17.9 || 177
- యక్షేణ దేవ నిహతే పునరుత్తమేఽస్మిన్  
యక్షైః స యుద్ధనిరతో విరతో మనూక్త్యా |  
శాంత్యా ప్రసన్నహృదయాద్ధనదాదుపేతాత్  
త్వద్భక్తిమేవ సుదృఢామవృణోన్మహాత్మా || 17.10 || 178

అంతే భవత్పురుషనీతవిమానయాతో

మాత్రా సమం ధ్రువపదే ముదితోఽయమాస్తే |

ఏవం స్వభృత్యజనపాలనలోలధీస్త్వం

వాతాలయాధిప నిరుంధి మమామయౌఘాన్ || 17.11 ||

179

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తదశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టాదశం దశకం ॥

### పుణుచరితవర్ణనం

జాతస్య ధ్రువకుల ఏవ తుంగకీర్తే -

రంగస్య వ్యజని సుతః స వేననామా ।

యద్దోషవ్యథితమతిః స రాజవర్య -

స్త్వత్పాదే నిహితమనా వనం గతోఽభూత్ ॥ 18.1 ॥

180

పాపోఽపి క్షితితలపాలనాయ వేనః

పౌరాద్యైరుపనిహితః కరోరవీర్యః ।

సర్వేభ్యో నిజబలమేవ సంప్రశంసన్

భూచక్రే తవ యజనాన్యయం న్యరౌత్యీత్ ॥ 18.2 ॥

181

సంప్రాప్తే హితకథనాయ తాపసౌఘే

మత్తోఽన్యో భువనపతిర్న కశ్చనేతి ।

త్వన్నిందావచనపరో మునీశ్వరైస్తైః

శాపాగ్నౌ శలభదశామనాయ వేనః ॥ 18.3 ॥

182

తన్నాశాత్ ఖలజనభీరుకైర్మునీందై -

స్తన్మాత్రా చిరపరిరక్షితే తదంగే ।

త్యక్తాఘే పరిమథితాదధోరుదండాత్

దోర్దండే పరిమథితే త్వమావిరాసీః ॥ 18.4 ॥

183

విఖ్యాతః పుణురితి తాపసోపదిష్టైః

సూతాద్యైః పరిణుతభావిభూరివీర్యః ।

వేనార్త్యా కబలితసంపదం ధరిత్రీ -

మాక్రాంతాం నిజధనుషా సమామకార్షిః || 18.5 ||

184

భూయస్తాం నిజకులముఖ్యవత్సయుక్తై -

ర్థేవాద్యైః సముచితచారుభాజనేషు |

అన్నాదీన్యభిలషితాని యాని తాని

స్వచ్ఛందం సురభితనూమదూదుహస్త్యం || 18.6 ||

185

ఆత్మానం యజతి మఖైస్త్యయి త్రిధామ -

న్నారభే శతతమవాజిమేధయాగే |

స్పర్థాలుః శతమఖ ఏత్య నీచవేషో

హృత్వాశ్వం తవ తనయాత్ పరాజితోఽభూత్ || 18.7 ||

186

దేవేంద్రం ముహురితి వాజినం హారంతం

వహ్నౌ తం మునివరమండలే జహలాషౌ |

రుంధానే కమలభవే క్రతోస్సమాప్తౌ

సాక్షాత్ త్వం మధురిపుమైక్షణాః స్వయం స్వం || 18.8 ||

187

తద్దత్తం వరముపలభ్య భక్తిమేకాం

గంగాంతే విహితపదః కదాపి దేవ |

సత్రస్థం మునినివహం హితాని శంస -

న్నైక్షిప్తాః సనకముఖాన్ మునీన్ పురస్తాత్ || 18.9 ||

188

విజ్ఞానం సనకముఖోదితం దధానః

స్వాత్మానం స్వయమగమో వనాంతసేవీ |

తత్తాదృక్పృథువపురీశ సత్వరం మే

రోగౌఘం ప్రశమయ వాతగేహవాసిన్ || 18.10 ||

189

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టాదశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకోనవింశం దశకం ॥  
ప్రాచేతసకథానువర్ణనం

పృథోస్తు నష్టా పృథుధర్మకర్మః

ప్రాచీనబర్హిర్యువతౌ శతద్రుతౌ |

ప్రచేతసో నామ సుచేతసస్సుతా -

నజీజనత్ త్వత్కరుణాంకురానివ || 19.1 ||

190

పితుః సిస్యక్షానిరతస్య శాసనాత్

భవత్తపస్యాభిరతా దశాపి తే |

పయోనిధిం పశ్చిమమేత్య తత్తట్

సరోవరం సందదృశుర్మనోహరం || 19.2 ||

191

తదా భవత్తీర్థమిదం సమాగతో

భవో భవత్సేవకదర్శనాద్యతః |

ప్రకాశమాసాద్య పురః ప్రచేతసాం

ఉపాదిశత్ భక్తతమస్తవస్తవం || 19.3 ||

192

స్తవం జపంతస్తమమీ జలాంతరే

భవంతమాసేవిషతాయుతం సమాః |

భవత్సుఖాస్వాదరసాదమీష్వియాన్

బభూవ కాలో ధ్రువవన్న శీఘ్రతా || 19.4 ||

193

తపోభిరేషామతిమాత్రవర్ధిభిః

స యజ్ఞహింసానిరతోఽపి పావితః |

పితాఽపి తేషాం గృహయాతనారద -

ప్రదర్శితాత్మా భవదాత్మతాం యయౌ || 19.5 ||

194

కృపాబలేనైవ పురః ప్రచేతసాం

ప్రకాశమాగాః పతగేంద్రవాహనః |

విరాజి చక్రాదివరాయుధాంశుభిః

భుజాభిరష్టాభిరుదంచితద్యుతిః || 19.6 ||

195

ప్రచేతసాం తావదయాచతామపి

త్వమేవ కారుణ్యభరాద్వరానదాః |

భవద్విచింతాఽపి శివాయ దేహినాం

భవత్వసౌ రుద్రనుతిశ్చ కామదా || 19.7 ||

196

అవాప్య కాంతాం తనయాం మహీరుహం

తయా రమధ్వం దశలక్షవత్సరీం |

సుతోఽస్తు దక్షో నను తత్క్షణాచ్చ మాం

ప్రయాస్యథేతి న్యగదో ముదైవ తాన్ || 19.8 ||

197

తతశ్చ తే భూతలరోధినస్తరూన్

క్రుధా దహంతో ద్రుహిణేన వారితాః |

ద్రుమైశ్చ దత్తాం తనయామవాప్య తాం

త్వదుక్తకాలం సుఖినోఽభిరేమిరే || 19.9 ||

198

అవాప్య దక్షం చ సుతం కృతాధ్వరాః

ప్రచేతసో నారదలబ్ధయా ధియా |

అవాపురానందపదం తథావిధ -

స్త్వమీశ వాతాలయనాథ పాహి మాం || 19.10 ||

199

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకోనవింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే వింశం దశకం ॥

ఋషభయోగీశ్వరచరితవర్ణనం

ప్రియవ్రతస్య ప్రియపుత్రభూతా -

దాగ్నీధ్రరాజాదుదితో హి నాభిః |

త్వాం దృష్టవానిష్టదమిష్టిమధ్యే

తవైవ తుష్ట్యై కృతయజ్ఞకర్మా || 20.1 ||

200

అభిష్టుతస్తత్ర మునీశ్వరైస్త్యం

రాజ్ఞః స్వతుల్యం సుతమర్థ్యమానః |

స్వయం జనిష్యేఽహమితి బ్రువాణ -

స్త్రోదధా బర్హిషి విశ్వమూర్తే || 20.2 ||

201

నాభిప్రియాయామథ మేరుదేవ్యాం

త్వమంశతోఽభూర్మషభాభిధానః |

అలోకసామాన్యగుణప్రభావ -

ప్రభావితాశేషజనప్రమోదః || 20.3 ||

202

త్వయి త్రిలోకీభృతి రాజ్యభారం

నిధాయ నాభిః సహ మేరుదేవ్యా |

తపోవనం ప్రాప్య భవన్నిషేవీ

గతః కిలానందపదం పదం తే || 20.4 ||

203

ఇంద్రస్త్వదుత్కర్షకృతాదమర్షా -

ద్వవర్ష నాస్మిన్నజనాభవర్షే |

యదా తదా త్వం నిజయోగశక్త్యా  
స్వవర్షమేనద్వ్యదధాః సువర్షం || 20.5 || 204

జితేంద్రదత్తాం కమనీం జయంతీ -  
మథోద్వహన్నాత్మరతాశయోఽపి |  
అజీజనస్తత్ర శతం తనూజా -  
నేషాం క్షితీశో భరతోఽగ్రజన్మా || 20.6 || 205

నవాభవన్ యోగివరా నవాన్యే  
త్వపాలయన్ భారతవర్షఖండాన్ |  
సైకా త్వశీతిస్తవ శేషపుత్రా -  
స్తపోబలాత్ భూసురభూయమీయుః || 20.7 || 206

ఉక్త్వా సుతేభ్యోఽథ మునీంద్రమధ్యే  
విరక్తిభక్త్యన్వితముక్తిమార్గం |  
స్వయం గతః పారమహంస్యవృత్తి -  
మధా జడోన్మత్తపిశాచచర్యాం || 20.8 || 207

పరాత్మభూతోఽపి పరోపదేశం  
కుర్వన్ భవాన్ సర్వనిరస్యమానః |  
వికారహీనో విచచార కృత్స్నాం  
మహీమహీనాత్మరసాభిలీనః || 20.9 || 208

శయువ్రతం గోమృగకాకచర్యాం  
చిరం చరన్నాప్య పరం స్వరూపం |  
దవాహృతాంగః కుటకాచలే త్వం  
తాపాన్ మమాపాకురు వాతనాథ || 20.10 || 209

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే వింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకవింశం దశకం ॥

జంబూద్వీపాదిషు భగవదుపాసనాప్రకారవర్ణనం

మధ్యోద్భవే భువ ఇలావృతనామ్ని వర్షే

గౌరీప్రధానవనితాజనమాత్రభాజి ।

శర్వేణ మంత్రనుతిభిః సముపాస్యమానం

సంకర్షణాత్మకమధీశ్వర సంశ్రయే త్వాం ॥ 21.1 ॥

210

భద్రాశ్వనామక ఇలావృతపూర్వవర్షే

భద్రశ్రవోభిర్పిభిః పరిణాయమానం ।

కల్పాంతగూఢనిగమోద్ధరణప్రవీణం

ధ్యాయామి దేవ హయశీర్షతనుం భవంతం ॥ 21.2 ॥

211

ధ్యాయామి దక్షిణగతే హరివర్షవర్షే

ప్రహ్లాదముఖ్యపురుషైః పరిషేవ్యమాణం ।

ఉత్తుంగశాంతధవలాకృతిమేకశుద్ధ -

జ్ఞానప్రదం నరహరిం భగవన్ భవంతం ॥ 21.3 ॥

212

వర్షే ప్రతీచి లలితాత్మని కేతుమాలే

లీలావిశేషలలితస్మితశోభనాంగం ।

లక్ష్మ్యా ప్రజాపతిసుతైశ్చ నిషేవ్యమాణం

తస్యాః ప్రియాయ ధృతకామతనుం భజే త్వాం ॥ 21.4 ॥

213

రమ్యే హ్యుదీచి ఖలు రమ్యకనామ్ని వర్షే

తద్వర్షనాథమనువర్యసపర్యమాణం ।

- భక్తైకవత్సలమమత్సరహృత్సు భాంతం  
 మత్స్యాకృతిం భువననాథ భజే భవంతం || 21.5 || 214
- వర్షం హిరణ్మయసమాహ్వామౌత్తరాహ -  
 మాసీనమద్రి ధృతికర్మరకామతాంగం |  
 సంసేవతే పితృగణప్రవరోఽర్యమా యం  
 తం త్వాం భజామి భగవన్ పరచిన్మయాత్మన్ || 21.6 || 215
- కించోత్తరేషు కురుషు ప్రియయా ధరణ్యా  
 సంసేవితో మహితమంత్రనుతిప్రభేదైః |  
 దంష్ట్రాగ్రఘృష్టఘనపృష్ఠగరిష్ఠవర్షా  
 త్వం పాహి విజ్ఞనుత యజ్ఞవరాహమూర్తే || 21.7 || 216
- యామ్యాం దిశం భజతి కింపురుషాఖ్యవర్షే  
 సంసేవితో హనుమతా దృఢభక్తిభాజా |  
 సీతాభిరామపరమాద్భుతరూపశాలీ  
 రామాత్మకః పరిలసన్ పరిపాహి విష్ణో || 21.8 || 217
- శ్రీనారదేన సహ భారతఖండముఖ్యైః -  
 స్త్వం సాంఖ్యయోగనుతిభిః సముపాస్యమానః |  
 ఆకల్పకాలమిహ సాధుజనాభిరక్షీ  
 నారాయణో నరసఖః పరిపాహి భూమన్ || 21.9 || 218
- ప్లాక్షేఽర్కరూపమయి శాల్యల ఇందురూపం  
 ద్వీపే భజంతి కుశనామని వహ్నిరూపం |  
 క్రౌంచేఽంబురూపమథ వాయుమయం చ శాకే  
 త్వాం బ్రహ్మరూపమయి పుష్కరనామ్ని లోకాః || 21.10 || 219

సర్వైర్ధ్రువాదిభిరుడుప్రకర్తైర్ద్రహైశ్చ

పుచ్చాదికేష్వవయవేష్వభికల్పమానైః |

త్వం శింశుమారవపుషా మహతాముపాస్యః

సంధ్యాసు రుంధి నరకం మమ సింధుశాయీన్ || 21.11 ||

220

పాతాలమూలభువి శేషతనుం భవంతం

లోలైకకుండలవిరాజిసహస్రశీర్షం |

నీలాంబరం ధృతహలం భుజగాంగనాభి -

ర్జుష్టం భజే హర గదాన్ గురుగేహనాథ || 21.12 ||

221

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకవింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ద్వావింశం దశకం ॥

అజామిలోపాఖ్యానం

అజామిలో నామ మహీసురః పురా

చరన్ విభో ధర్మపథాన్ గృహశ్రమీ ।

గురోర్గిరా కాననమేత్య దృష్టవాన్

సుధృష్టశీలాం కులటాం మదాకులాం ॥ 22.1 ॥

222

స్వతః ప్రశాంతోఽపి తదాహృతాశయః

స్వధర్మముత్స్యజ్య తయా సమారమన్ ।

అధర్మకారీ దశమీ భవన్ పున -

ర్దధౌ భవన్నామయుతే సుతే రతిం ॥ 22.2 ॥

223

స మృత్యుకాలే యమరాజకింకరాన్

భయంకరాంస్త్రీనభిలక్షయన్ భియా ।

పురా మనాక్ త్వత్స్మృతివాసనాబలా -

జ్ఞహావ నారాయణనామకం సుతం ॥ 22.3 ॥

224

దురాశయస్యాపి తదాత్వనిర్గత -

త్వదీయనామాక్షరమాత్రవైభవాత్ ।

పురోఽభిపేతుర్భవదీయపార్షదా -

శ్చతుర్భుజాః పీతపటా మనోరమాః ॥ 22.4 ॥

225

అముం చ సంపాశ్య వికర్షతో భటాన్

విముంచతేత్యారురుధుర్బలాదమీ ।

- నివారితాస్తే చ భవజ్జనైస్తదా  
తదీయపాపం నిఖిలం న్యవేదయన్ || 22.5 || 226
- భవంతు పాపాని కథం తు నిష్కృతే  
కృతేఽపి భో దండనమస్తి పండితాః |  
న నిష్కృతిః కిం విదితా భవాదృశా -  
మితి ప్రభో త్వత్పురుషా బభాషిరే || 22.6 || 227
- శ్రుతిస్మృతిభ్యాం విహితా వ్రతాదయః  
పునంతి పాపం న లునంతి వాసనాం |  
అనంతసేవా తు నికృంతతి ద్వయీ -  
మితి ప్రభో త్వత్పురుషా బభాషిరే || 22.7 || 228
- అనేన భో జన్మసహస్రకోటిభిః  
కృతేషు పాపేష్వపి నిష్కృతిః కృతా |  
యదగ్రహీన్నామ భయాకులో హరే -  
రితి ప్రభో త్వత్పురుషా బభాషిరే || 22.8 || 229
- నృణామబుద్ధ్యాపి ముకుందకీర్తనం  
దహత్యఘౌఘాన్ మహిమాస్య తాదృశః |  
యథాగ్నిరేథాంసి యథౌషధం గదా -  
నితి ప్రభో త్వత్పురుషా బభాషిరే || 22.9 || 230
- ఇతీరితైర్యామ్యభట్టైరపాస్యతే  
భవద్భటానాం చ గణే తిరోహితే |  
భవత్స్మృతిం కంచన కాలమాచరన్  
భవత్ప్రదం ప్రాపి భవద్భట్టైరసౌ || 22.10 || 231
- స్వకింకరావేదనశంకితో యమ -  
స్త్యదంఘ్రిభక్తేషు న గమ్యతామితి |

స్వకీయభృత్యానశిక్షదుచ్ఛకైః

స దేవ వాతాలయనాథ పాహి మాం || 22.11 ||

232

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ద్వావింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే త్రయోవింశం దశకం ॥

దక్షచరితం, చిత్రకేతూపాఖ్యానం, వృత్రవధవర్ణనం, మరుదుత్పత్తివర్ణనం చ  
ప్రాచేతసస్తు భగవన్నపరో హి దక్ష -

స్వత్సేవనం వ్యధిత సర్గవివృద్ధికామః |  
ఆవిర్భూభూవిధ తదా లసదష్టబాహు -

స్తస్మై వరం దదిథ తాం చ వధూమసిక్నీం || 23.1 ||

233

తస్యాత్మజాస్త్వయ్యుతమీశ పునస్సహస్రం  
శ్రీనారదస్య వచసా తవ మార్గమాపుః |

నైకత్రవాసమృషయే స ముమోచ శాపం  
భక్తోత్తమస్త్వప్షిరనుగ్రహమేవ మేనే || 23.2 ||

234

షష్ఠ్యా తతో దుహితృభిః సృజతః కులౌఘాన్  
దౌహిత్రసూనురథ తస్య స విశ్వరూపః |

త్వత్స్తోత్రవర్మితమజాపయదింద్రమాజౌ  
దేవ త్వదీయమహిమా ఖలు సర్వజైత్రః || 23.3 ||

235

ప్రాక్యూరసేనవిషయే కిల చిత్రకేతుః

పుత్రాగ్రహీ నృపతిరంగిరసః ప్రభావాత్ |  
లభ్యైకపుత్రమథ తత్ర హతే సపత్నీ -

సంఘైరముహ్యదవశస్తవ మాయయాసౌ || 23.4 ||

236

తం నారదస్తు సమమంగిరసా దయాలుః

సంప్రాప్య తావదుపదర్శ్య సుతస్య జీవం |

- కస్యాస్మి పుత్ర ఇతి తస్య గిరా విమోహం  
 త్వక్త్వా త్వదర్చనవిధౌ నృపతిం న్యయుంక్త || 23.5 || 237
- స్తోత్రం చ మంత్రమపి నారదతోఽథ లభ్యా  
 తోషాయ శేషవపుషో నను తే తపస్యన్ |  
 విద్యాధరాధిపతితాం స హి సప్తరాత్రే  
 లభ్యాప్యకుంఠమతిరన్వభజద్భవంతం || 23.6 || 238
- తస్మై మృణాలధవలేన సహస్రశీర్షా  
 రూపేణ బద్ధనుతిసిద్ధగణావృతేన |  
 ప్రాదుర్భవన్నచిరతో నుతిభిః ప్రసన్నో  
 దత్వాఽఽత్యతత్త్వమనుగృహ్య తిరోదధాథ || 23.7 || 239
- త్వద్భక్తమౌలిరథ సోఽపి చ లక్షలక్షం  
 వర్షాణి హర్షులమనా భువనేషు కామం |  
 సంగాపయన్ గుణగణం తవ సుందరీభిః  
 సంగాతిరేకరహితో లలితం చచార || 23.8 || 240
- అత్యంతసంగవిలయాయ భవత్ప్రణున్నో  
 నూనం స రూప్యగిరిమాప్య మహాత్పమాజే |  
 నిశ్శంకమంకకృతవల్లభమంగజారిం  
 తం శంకరం పరిహసన్నమయాభిశేపే || 23.9 || 241
- నిస్సంభ్రమస్త్వయమయాచితశాపమోక్షో  
 వృత్రాసురత్వముపగమ్య సురేంద్రయోధీ |  
 భక్త్యాత్మతత్త్వకథనైః సమరే విచిత్రం  
 శత్రోరపి భ్రమమపాస్య గతః పదం తే || 23.10 || 242

త్వత్సేవనేన దితిరింద్రవధోద్యతాఽపి  
తాన్ప్రత్యుతేంద్రసుహృదో మరుతోఽభిలేభే |  
దుష్టాశయేఽపి శుభదైవ భవన్నిషేవా  
తత్తాదృశస్త్వమవ మాం పవనాలయేశ || 23.11 ||

243

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే త్రయోవింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే చతుర్వింశం దశకం ॥ ప్రహ్లాదచరితవర్ణనం

హిరణ్యాక్షే పోత్రిప్రవరవపుషా దేవ భవతా

హతే శోకక్రోధగ్లపితధృతిరేతస్య సహజః ।

హిరణ్యప్రారంభః కశిపురమరారాతిసదసి

ప్రతిజ్ఞామాతేనే తవ కిల వధార్థం మధురిపో ॥ 24.1 ॥

244

విధాతారం ఘోరం స ఖలు తపసిత్వా నచిరతః

పురః సాక్షాత్కూర్వన్ సురనరమృగాద్యైరనిధనం ।

వరం లభ్యా దృష్టో జగదిహ భవన్నాయకమిదం

పరిక్షుందన్నింద్రాదహరత దివం త్వామగణయన్ ॥ 24.2 ॥

245

నిహంతుం త్వాం భూయస్తవ పదమవాప్తస్య చ రిపో -

ర్భహిర్ద్వష్టేరంతర్దధిధ హృదయే సూక్ష్మవపుషా ।

నదన్నుచ్చైస్తత్రాప్యఖిలభువనాంతే చ మృగయన్

భియా యాతం మత్వా స ఖలు జితకాశీ నివవృతే ॥ 24.3 ॥

246

తతోఽస్య ప్రహ్లాదః సమజని సుతో గర్భవసతౌ

మునేర్వీణాపాణేరధిగతభవద్భక్తిమహిమా ।

స వై జాత్యా దైత్యశ్శిశురపి సమేత్య త్వయి రతిం

గతస్త్వద్భక్తానాం వరద పరమోదాహరణతాం ॥ 24.4 ॥

247

సురారీణాం హాస్యం తవ చరణదాస్యం నిజసుతే

స దృష్ట్వా దుష్టాత్మా గురుభిరశిశిక్షచ్ఛిరమముం ।

- గురుప్రోక్తం చాసావిదమిదమభద్రాయ దృఢమి -  
 త్యపాకుర్వన్ సర్వం తవ చరణభక్త్యైవ వవృధే || 24.5 || 248
- అధీతేషు శ్రేష్ఠం కిమితి పరిపృష్టేఽథ తనయే  
 భవద్భక్తిం వర్యామభిగదతి పర్యాకులధృతిః |  
 గురుభ్యో రోషిత్వా సహజమతిరస్యేత్యభివిదన్  
 వధోపాయానస్మిన్ వ్యతనుత భవత్పాదశరణే || 24.6 || 249
- స శూలైరావిద్ధః సుబహు మథితో దిగ్గజగణై -  
 ర్మహాసర్వైర్దష్టోఽప్యనశనగరాహారవిధుతః |  
 గిరీంద్రావక్షిప్తోఽప్యహహా ! పరమాత్మన్నయి విభో  
 త్వయి న్యస్తాత్మత్వాత్ కిమపి న నిపీడామభజత || 24.7 || 250
- తతః శంకావిష్టః స పునరతిదుష్టోఽస్య జనకో  
 గురూక్త్యా తద్గేహే కిల వరుణపాశైస్తమరుణత్ |  
 గురోశ్చాసాన్నిధ్యే స పునరనుగాన్ దైత్యతనయాన్  
 భవద్భక్తిస్తత్త్వం పరమమపి విజ్ఞానమశిషత్ || 24.8 || 251
- పితా శృణ్వన్ బాలప్రకరమఖిలం త్వత్స్తుతిపరం  
 రుషాంధః ప్రాహ్నానం కులహతక కస్తే బలమితి |  
 బలం మే వైకుంఠస్తవ చ జగతాం చాపి స బలం  
 స ఏవ త్రైలోక్యం సకలమితి ధీరోఽయమగదీత్ || 24.9 || 252
- అరే క్వాసౌ క్వాసౌ సకలజగదాత్మా హారిరితి  
 ప్రభింతే స్మ స్తంభం చలితకరవాలో దితిసుతః |  
 అతః పశ్చాద్విష్టో న హి వదితుమీశోఽస్మి సహసా  
 కృపాత్మన్ విశ్వాత్మన్ పవనపురవాసిన్ మృడయ మాం || 24.10 || 253

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే చతుర్వింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే పంచవింశం దశకం ॥ నరసింహవతారవర్ణనం

స్తంభే ఘట్టయతో హిరణ్యకశిపోః కర్ణౌ సమాచూర్ణయ -

న్నాఘూర్ణజగదండకుండకుహరో ఘోరస్తవాభూద్రవః |

శ్రుత్వా యం కిల దైత్యరాజప్రాదయే పూర్వం కదాప్యశ్రుతం

కంపః కశ్చన సంపపాత చలితోఽప్యంభోజభూర్విష్టరాత్ ॥ 25.1 ॥

254

దైత్యే దిక్షు విస్ఫుష్టచక్షుషి మహాసంరంభిణి స్తంభతః

సంభూతం న మృగాత్మకం న మనుజాకారం వపుస్తే విభో |

కిం కిం భీషణమేతదద్భుతమితి వ్యుద్భ్యాంతచిత్తేఽసురే

విస్ఫూర్జ్జధవలోగ్రరోమవికసద్వర్షా సమాజృంభథాః ॥ 25.2 ॥

255

తప్తస్వర్ణసవర్ణఘూర్ణదతిరూక్షాక్షం సటాకేసర -

ప్రోత్కంపప్రనికుంబితాంబరమహో జీయాత్తవేదం వపుః |

వ్యాత్తవ్యాప్తమహాదరీసఖముఖం ఖడ్గోగ్రవల్గన్మహా -

జిహ్వానిర్గమదృశ్యమానసుమహాదంష్ట్రాయుగోడ్డామరం ॥ 25.3 ॥

256

ఉత్పర్పద్వలిభంగభీషణహను ప్రాస్వస్థవీయస్తర -

గ్రీవం పీవరదోశ్యతోద్గతనఖక్రూరాంశుదూరోల్పణం |

వ్యోమోల్లంఘి ఘనాఘనోపమఘనప్రధ్వాననిర్దావిత -

స్పర్ధాలుప్రకరం నమామి భవతస్తన్నారసింహం వపుః ॥ 25.4 ॥

257

నూనం విష్ణురయం నిహన్యముమితి భ్రామ్యద్గదాభీషణం

దైత్యేంద్రం సముపాద్రవంతమధృథా దోర్భ్యాం పృథుభ్యామముం |

వీరో నిర్గలితోఽథ ఖడ్గఫలకౌ గృహ్లాన్ విచిత్రశమాన్  
వ్యావృణ్వన్ పునరాపపాత భువనగ్రాసోద్యతం త్వామహో || 25.5 || 258

భ్రామ్యంతం దితిజాధమం పునరపి ప్రోద్ధృహ్య దోర్భ్యాం జవాత్  
ద్వారేఽథోరుయుగే నిపాత్య నఖరాన్ వృత్తాయ వక్షోభువి |  
నిర్భిందన్నధిగర్భనిర్భరగలద్రక్తాంబు బద్ధోత్సవం  
పాయం పాయముదైరయో బహు జగత్సంహారిసింహారవాన్ || 25.6 || 259

త్వక్త్వా తం హతమాశు రక్తలహారిసిక్తోన్నమద్వర్షణి  
ప్రత్యుత్పత్య సమస్తదైత్యపటలీం చాఖాద్యమానే త్వయి |  
భ్రామ్యద్భూమి వికంపితాంబుధి కులం వ్యాలోలశైలోత్కరం  
ప్రోత్సర్పత్తచరం చరాచరమహో దుఃస్థామవస్థాం దధౌ || 25.7 || 260

తావన్ మాంసవపాకరాలవపుషం ఘోరాంత్రమాలాధరం  
త్వాం మధ్యేసభమిద్ధకోపముషితం దుర్వారగుర్వారవం |  
అభ్యేతుం న శశాక కోపి భువనే దూరే స్థితా భీరవః  
సర్వే శర్వవిరించవాసవ ముఖాః ప్రత్యేకమస్తోషత || 25.8 || 261

భూయోఽప్యక్షతరోషధామ్ని భవతి బ్రహ్మజ్ఞయా బాలకే  
ప్రహ్లాదే పదయోర్నమత్యపభయే కారుణ్యభారాకులః |  
శాంతస్త్వం కరమస్య మూర్ధ్ని సమధాః స్తోత్రైరథోద్ధాయత -  
స్తస్యాకామధియోఽపి తేనిధ వరం లోకాయ చానుగ్రహం || 25.9 || 262

ఏవం నాటితరౌద్రచేష్టిత విభో శ్రీతాపనీయాభిధ -  
శ్రుత్యంతస్ఫుటగీతసర్వ మహిమన్నత్యంతశుద్ధాకృతే |  
తత్తాదృజ్జిఖిలోత్తరం పునరహో కస్త్యాం పరో లంఘయేత్  
ప్రహ్లాదప్రియ హే మరుత్పురపతే సర్వామయాత్పాహి మాం || 25.10 || 263

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే పంచవింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే షడ్వింశం దశకం ॥  
గజేంద్రమోక్షవర్ణనం

ఇంద్రద్యుమ్నః పాండ్యఖిండాధిరాజ -

స్వద్భక్తాత్మా చందనాద్రౌ కదాచిత్ |

త్వత్సేవాయాం మగ్నధీరాలులోకే

నైవాగస్త్యం ప్రాప్తమాతిధ్యకామం || 26.1 ||

264

కుంభోద్భూతిః సంభృతక్రోధభారః

స్తభ్లాత్మా త్వం హస్తిభూయం భజేతి |

శప్తాఽధైనం ప్రత్యగాత్ సోఽపి లేభే

హస్తీంద్రత్వం త్వత్స్మృతివ్యక్తిధన్యం || 26.2 ||

265

దుగ్ధాంభోధేర్మధ్యభాజి త్రికూటే

క్రీడంచైలే యూథపోఽయం వశాభిః |

సర్వాన్ జంతూనత్యవర్తిష్ట శక్త్యా

త్వద్భక్తానాం కుత్ర నోత్కర్షలాభః || 26.3 ||

266

స్వేన స్థేమ్నా దివ్యదేశత్వశక్త్యా

సోఽయం ఖేదానప్రజానన్ కదాచిత్ |

శైలప్రాంతే ఘర్మతాంతః సరస్యాం

యాధైస్సార్థం త్వత్ప్రణున్నోఽభిరేమే || 26.4 ||

267

హలాపలాస్తావద్ దేవలస్యాపి శాపాత్

గ్రాహీభూతస్తజ్జలే వర్తమానః |

- జగ్రాహేనం హస్తినం పాదదేశే  
 శాంత్యర్థం హి శ్రాంతిదోఽసి స్వకానాం || 26.5 || 268
- త్వత్సేవాయా వైభవాత్ దుర్నిరోధం  
 యుద్ధ్యంతం తం వత్సరాణాం సహస్రం |  
 ప్రాప్తే కాలే త్వత్పదైకార్గ్యసిద్ధ్యై  
 నక్రాకాంతం హస్తివర్యం వ్యధాస్త్యం || 26.6 || 269
- ఆర్తివక్తప్రాక్తనజ్ఞానభక్తిః  
 శుండోత్కృష్టైః పుండరీకైః సమర్చన్ |  
 పూర్వాభ్యస్తం నిర్విశేషాత్మనిష్ఠం  
 స్తోత్ర శ్రేష్ఠం సోఽన్వగాదీత్ పరాత్మన్ || 26.7 || 270
- శ్రుత్వా స్తోత్రం నిర్గుణస్థం సమస్తం  
 బ్రహ్మేశాద్వైర్నాహమిత్యప్రయాతే |  
 సర్వాత్మా త్వం భూరికారుణ్యవేగాత్  
 తార్క్యరూఢః ప్రేక్షితోఽభూః పురస్తాత్ || 26.8 || 271
- హస్తీంద్రం తం హస్తపద్మేన ధృత్వా  
 చక్రేణ త్వం నక్రవర్యం వ్యధారిః |  
 గంధర్వేఽస్మిన్ ముక్తశాపే స హస్తీ  
 త్వత్సారూప్యం ప్రాప్య దేదీప్యతే స్మ || 26.9 || 272
- ఏతద్వృత్తం త్వాం చ మాం చ ప్రగే యో  
 గాయేత్సోఽయం భూయసే శ్రేయసే స్యాత్ |  
 ఇత్యుక్త్వేనం తేన సార్థం గతస్త్యం  
 ధిష్ణ్యం విష్ణో పాహి వాతాలయేశ || 26.10 || 273

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే షడ్వింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తవింశం దశకం ॥  
అమృతమథనే కూర్మావతారవర్ణనం

దుర్వాసాస్సురవనితాప్తదివ్యమాల్యం

శక్రాయ స్వయముపదాయ తత్ర భూయః |

నాగేంద్రప్రతిమృదితే శశాప శక్రం

కా క్షాంతిస్త్వదితరదేవతాంశజానాం || 27.1 ||

274

శాపేన ప్రథితజరేఽథ నిర్జరేంద్రే

దేవేష్వప్యసురజితేషు నిష్పభేషు |

శర్వాద్యాః కమలజమేత్య సర్వదేవా

నిర్వాణప్రభవ సమం భవంతమాపుః || 27.2 ||

275

బ్రహ్మద్యైః స్తుతమహిమా చిరం తదానీం

ప్రాదుష్షన్ వరద పురః పరేణ ధామ్నా |

హే దేవా దితిజకులైర్విధాయ సంధిం

పీయాషం పరిమథతేతి పర్యశాస్త్యం || 27.3 ||

276

సంధానం కృతవతి దానవైః సురౌఘే

మంథానం నయతి మదేన మందరాద్రిం |

భ్రష్టేఽస్మిన్ బదరమివోద్వహాన్ ఖగేంద్రే

సద్యస్త్యం వినిహితవాన్ పయఃపయోధౌ || 27.4 ||

277

ఆధాయ ద్రుతమథ వాసుకిం వరత్రాం

పాథోధౌ వినిహితసర్వబీజజాలే |

ప్రారభే మథనవిధౌ సురాసురైస్తై -

ర్యాజాత్త్వం భుజగముఖేఽకరోస్సురారీన్ || 27.5 ||

278

క్షుభ్నాద్రౌ క్షుభితజలోదరే తదానీం

దుగ్ధాబ్ధౌ గురుతరభారతో నిమగ్నే |

దేవేషు వ్యథితతమేషు తత్ప్రియైషీ

ప్రాణైషీః కమఠతనుం కఠోరపుష్టాం || 27.6 ||

279

వజ్రాతిస్థిరతరకర్పరేణ విష్ణో

విస్తారాత్పరిగతలక్షయోజనేన |

అంభోధేః కుహరగతేన వర్షణా త్వం

నిర్మగ్నం క్షితిధరనాథమున్నినేథ || 27.7 ||

280

ఉన్మగ్నే ఝటితి తదా ధరాధరేంద్రే

నిర్మేధుర్ద్వధమిహ సమ్మదేన సర్వే |

ఆవిశ్య ద్వితయగణేఽపి సర్పరాజే

వైవశ్యం పరిశమయన్నవీవృథస్తాన్ || 27.8 ||

281

ఉద్దామభ్రమణజవోన్నమద్గిరీంద్ర -

న్యస్తైకస్థిరతరహస్తపంకజం త్వాం |

అభ్రాంతే విధిగిరిశాదయః ప్రమోదా -

దుద్భ్రాంతా నునువురుపాత్తపుష్పవర్షాః || 27.9 ||

282

దైత్యేషే భుజగముఖానిలేన తప్తే

తేనైవ త్రిదశకులేఽపి కించిదార్తే |

కారుణ్యాత్తవ కిల దేవ వారివాహః

ప్రావర్షన్నమరగణాన్న దైత్యసంఘాన్ || 27.10 ||

283

ఉద్భ్రామ్యద్భుపాలతిమినక్రచక్రవాలే  
తత్రాబ్ధౌ చిరమథితేఽపి నిర్వికారే |  
ఏకస్త్వం కరయుగకృష్టసర్పరాజః  
సంరాజన్ పవనపురేశ పాహి రోగాత్ || 27.11 ||

284

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తవింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టావింశం దశకం ॥  
అమృతమథనే కాలకూటాద్యుత్పత్తివర్ణనం, లక్ష్మీస్వయంవరవర్ణనం,  
అమృతోత్పత్తివర్ణనం చ

గరలం తరలానలం పురస్తా -

జ్వలధేరుద్విజగాల కాలకూటం ।

అమరస్తుతివాదమోదనిఘ్నా

గిరిశస్తన్నిపపౌ భవత్ప్రియార్థం ॥ 28.1 ॥

285

విమథత్సు సురాసురేషు జాతా

సురభిస్తామృషిషు న్యధాస్త్రీధామన్ ।

హయరత్నమభూదధేభరత్నం

ద్యుతరుశ్చాప్సరసః సురేషు తాని ॥ 28.2 ॥

286

జగదీశ భవత్పరా తదానీం

కమనీయా కమలా బభూవ దేవీ ।

అమలామవలోక్య యాం విలోలః

సకలోఽపి స్పృహయాంబభూవ లోకః ॥ 28.3 ॥

287

త్వయి దత్తహృదే తదైవ దేవ్యై

త్రిదశేంద్రో మణిపీఠికాం వ్యతారీత్ ।

సకలోపహృతాభిషేచనీయైః

ఋషయస్తాం శ్రుతిగీర్భిరభ్యషించన్ ॥ 28.4 ॥

288

అభిషేకజలానుపాతిముగ్ధ -

త్వదపాంగైరవభూషితాంగవల్లీం ।

- మణికుండలపీతచేలహార -  
 ప్రముఖైస్తామమరాదయోఽన్వభూషన్ || 28.5 || 289
- వరణస్రజమాత్తభృంగనాదాం  
 దధతీ సా కుచకుంభమందయానా |  
 పదశింజితమంజునూపురా త్వాం  
 కలితవ్రీలవిలాసమాససాద || 28.6 || 290
- గిరిశ ద్రుహిణాదిసర్వదేవాన్  
 గుణభాజోఽప్యవిముక్తదోషలేశాన్ |  
 అవమృశ్య సదైవ సర్వరమ్యే  
 నిహితా త్వయ్యనయాఽపి దివ్యమాలా || 28.7 || 291
- ఉరసా తరసా మమానిధైనాం  
 భువనానాం జననీమనన్యభావాం |  
 త్వదురోవిలసత్తదీక్షణశ్రీ -  
 పరివృష్ట్యా పరిపుష్టమాస విశ్వం || 28.8 || 292
- అతిమోహనవిభ్రమా తదానీం  
 మదయంతీ ఖలు వారుణీ నిరాగాత్ |  
 తమసః పదవీమదాస్త్వమేనా -  
 మతిసమ్మాననయా మహాసురేభ్యః || 28.9 || 293
- తరుణాంబుదసుందరస్తదా త్వం  
 నను ధన్వంతరిరుత్థితోఽంబురాశేః |  
 అమృతం కలశే వహాన్ కరాభ్యా -  
 మఖిలార్తిం హర మారుతాలయేశ || 28.10 || 294

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టావింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్మారాయణీయే ఏకోనత్రింశం దశకం ॥  
దేవానామమృతోపలభిప్రకారవర్ణనం

ఉద్గచ్ఛతస్తవ కరాదమృతం హరత్సు

దైత్యేషు తానశరణాననునీయ దేవాన్ |

సద్యస్తిరోదధిథ దేవ భవత్ప్రభావా -

దుద్యత్స్వయాధ్యకలహా దితిజా బభూవుః || 29.1 ||

295

శ్యామాం రుచాఽపి వయసాఽపి తనుం తదానీం

ప్రాప్తోఽసి తుంగకుచమండలభంగురాం త్వం |

పీయాషకుంభకలహం పరిముచ్య సర్వే

తృష్ణాకులాః ప్రతియయుస్త్యదురోజకుంభే || 29.2 ||

296

కా త్వం మృగాక్షి విభజస్వ సుధామిమామి -

త్యారూఢరాగవివశానభియాచతోఽమూన్ |

విశ్వస్యతే మయి కథం కులటాఽస్మి దైత్యా

ఇత్యాలపన్నపి సువిశ్వసితానతానీః || 29.3 ||

297

మోదాత్ సుధాకలశమేషు దదత్సు సా త్వం

దుశ్చేష్టితం మమ సహధ్వమితి బ్రువాణా |

పంక్తిప్రభేదవినివేశితదేవదైత్యా

లీలావిలాసగతిభిః సమదాః సుధాం తాం || 29.4 ||

298

అస్మాస్వీయం ప్రణయినీత్యసురేషు తేషు

జోషం స్థితేష్యథ సమాప్య సుధాం సురేషు |

త్వం భక్తలోకవశగో నిజరూపమేత్య  
స్వర్భానుమర్థపరిపీతసుధం వ్యలావీః || 29.5 || 299

త్వత్తః సుధాహరణయోగ్యఫలం పరేషు  
దత్వా గతే త్వయి సురైః ఖలు తే వ్యగృహ్లాన్ |  
ఘోరేఽథ మూర్ఛతి రణే బలిదైత్యమాయా -  
వ్యామోహితే సురగణే త్వమిహావిరాసీః || 29.6 || 300

త్వం కాలనేమిమథ మాలిముఖాంజఘంథ  
శక్రో జఘాన బలిజంభవలాన్ సపాకాన్ |  
శుష్కార్ద్రదుష్కరవధే నముచౌ చ లూనే  
ఫేనేన నారదగిరా న్యరుణో రణం త్వం || 29.7 || 301

యోషావపుర్దనుజమోహనమాహితం తే  
శ్రుత్వా విలోకనకుతూహలవాన్ మహేశః |  
భూతైస్సమం గిరిజయా చ గతః పదం తే  
స్తుత్వాఽబ్రవీదభిమతం త్వమథో తిరోధాః || 29.8 || 302

ఆరామసీమని చ కందుకఘాతలీలా -  
లోలాయమాననయనాం కమనీం మనోజ్ఞాం |  
త్వామేష వీక్ష్య విగలద్వసనాం మనోభూ -  
వేగాదనంగరిపురంగ సమాలిలింగ || 29.9 || 303

భూయోఽపి విద్రుతవతీముపధావ్య దేవో  
వీర్యవ్రమోక్షవికసత్పరమార్థబోధః |  
త్వన్మానితస్తవ మహత్త్వమువాచ దేవ్యై  
తత్తాదృశస్త్వమవ వాతనికేతనాథ || 29.10 || 304

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకోనత్రింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే త్రింశం దశకం ॥ వామనావతారవర్ణనం

శక్రేణ సంయతి హతోఽపి బలిర్మహాత్మా  
శుక్రేణ జీవితతనుః క్రతువర్ధితోఽష్టా |  
విక్రాంతిమాన్ భయనిలీనసురాం త్రిలోకీం  
చక్రే వశే స తవ చక్రముఖాదభీతః || 30.1 ||

305

పుత్రార్తిదర్శనవశాదదితిర్విషణ్ణా  
తం కాశ్యపం నిజపతిం శరణం ప్రపన్నా |  
త్వత్పూజనం తదుదితం హి పయోవ్రతాఖ్యం  
సా ద్వాదశాహమచరత్ త్వయి భక్తిపూర్ణా || 30.2 ||

306

తస్యావధౌ త్వయి నిలీనమతేరముష్యాః  
శ్యామశ్చతుర్భుజవపుః స్వయమావిరాసీః |  
నమ్రాం చ తామిహ భవత్తనయో భవేయం  
గోప్యం మదీక్షణమితి ప్రలపన్నయాసీః || 30.3 ||

307

త్వం కాశ్యపే తపసి సన్నిదధత్తదానీం  
ప్రాప్తోఽసి గర్భమదితేః ప్రణతో విధాత్రా |  
ప్రాసూత చ ప్రకటవైష్ణవదివ్యరూపం  
సా ద్వాదశీశ్రవణపుణ్యదినే భవంతం || 30.4 ||

308

పుణ్యాశ్రమం తమభివర్షతి పుష్పవర్షై -  
ర్ష్రాకులే సురగణే కృతతూర్యఘోషే |

- బధ్వాఽంజలిం జయ జయేతి నుతః పితృభ్యాం  
త్వం తత్క్షణే పటుతమం వటురూపమాధాః || 30.5 || 309
- తావత్ప్రజాపతిముఖైరుపనీయ మౌంజీ -  
దండాజినాక్షవలయాదిభిరర్చ్యమానః |  
దేదీప్యమానవపురీశ కృతాగ్నికార్య -  
స్త్వం ప్రాస్థిథా బలిగృహం ప్రకృతాశ్వమేధం || 30.6 || 310
- గాత్రేణ భావిమహిమోచితగౌరవం ప్రా -  
గ్వావృణ్వతేవ ధరణీం చలయన్నయాసీః |  
ఛత్రం పరోష్మతిరణార్థమివాదధానో  
దండం చ దానవజనేష్వివ సన్నిధాతుం || 30.7 || 311
- తాం నర్మదోత్తరతటే హయమేధశాలా -  
మాసేదుషి త్వయి రుచా తవ రుద్ధనేత్రైః |  
భాస్వాన్ కిమేష దహానో ను సనత్కుమారో  
యోగీ ను కోఽయమితి శుక్రముఖైశ్శశంకే || 30.8 || 312
- ఆనీతమాశు భృగుభిర్మహాసాఽభిభూతై -  
స్త్యాం రమ్యరూపమసురః పులకావృతాంగః |  
భక్త్యా సమేత్య సుకృతే పరిణిజ్య పాదౌ  
తత్తోయమన్వధృత మూర్ధని తీర్థతీర్థం || 30.9 || 313
- ప్రహ్లాదవంశజతయా క్రతుభిర్ద్విజేషు  
విశ్వాసతో ను తదిదం దితిజోఽపి లేభే |  
యత్రే పదాంబు గిరిశస్య శిరోభిలాల్యం  
స త్వం విభో గురుపురాలయ పాలయేథాః || 30.10 || 314

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే త్రింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకత్రింశం దశకం ॥

బలివిధ్వంసనం

ప్రీత్యా దైత్యస్తవ తనుమహాః ప్రేక్షణాత్ సర్వథాఽపి

త్వామారాధ్యన్నజిత రచయన్నంజలిం సంజగాద |

మత్తః కిం తే సమభిలషితం విప్రసూనో వద త్వం

వ్యక్తం భక్తం భవనమవనీం వాఽపి సర్వం ప్రదాస్యే || 31.1 ||

315

తామక్షీణాం బలిగిరముపాకర్ణ్య కారుణ్యపూర్ణో -

ఽప్యస్యోత్సేకం శమయితుమనా దైత్యవంశం ప్రశంసన్ |

భూమిం పాదత్రయపరిమితాం ప్రార్థయామాసిథ త్వం

సర్వం దేహీతి తు నిగదితే కస్య హాస్యం న వా స్యాత్ || 31.2 ||

316

విశ్వేశం మాం త్రిపదమిహా కిం యాచసే బాలిశస్త్వం

సర్వాం భూమిం వృణు కిమమునేత్యాలపత్త్వాం స దృప్యన్ |

యస్మాద్ధర్పాత్ త్రిపదపరిపూర్త్యక్షమః క్షేపవాదాన్

బంధం చాసావగమదతదర్హోఽపి గాఢోపశాంత్యై || 31.3 ||

317

పాదత్రయా యది న ముదితో విష్టపైర్నాపి తుష్యే -

దిత్యుక్తేఽస్మిన్ వరద భవతే దాతుకామేఽథ తోయం |

దైత్యాచార్యస్తవ ఖలు పరీక్షార్థినః ప్రేరణాత్తం

మా మా దేయం హరిరయమితి వ్యక్తమేవాబభాషే || 31.4 ||

318

యాచత్యేవం యది స భగవాన్ పూర్ణకామోఽస్మి సోఽహం

దాస్యామ్యేవ స్థిరమితి వదన్ కావ్యశఘ్తోఽపి దైత్యః |

- వింధ్యావల్యా నిజదయితయా దత్తపాద్యాయ తుభ్యం  
చిత్రం చిత్రం సకలమపి స ప్రార్పయత్తోయపూర్వం || 31.5 || 319
- నిస్సందేహం దితికులపతౌ త్వయ్యశేషార్పణం తద్ -  
వ్యాతన్వానే ముముచుర్పషయః సామరాః పుష్పవర్షం |  
దివ్యం రూపం తవ చ తదిదం పశ్యతాం విశ్వభాజా -  
ముచ్చైరుచ్చైరవృధదవధీకృత్య విశ్వాండభాండం || 31.6 || 320
- త్వత్పాదాగ్రం నిజపదగతం పుండరీకోద్భవోఽసౌ  
కుండీతోయైరసిచదపునాద్యజ్జలం విశ్వలోకాన్ |  
హర్షోత్కర్షాత్ సుబహు నన్యతే ఖేచరైరుత్సవేఽస్మిన్  
భేరీం నిఘ్నన్ భువనమచరజ్జాంబవాన్ భక్తిశాలీ || 31.7 || 321
- తావద్దైత్యాస్త్యనుమతిమృతే భర్తురారబ్ధయుద్ధా  
దేవోపేతైర్భవదనుచరైస్సంగతా భంగమాపన్ |  
కాలాత్మాఽయం వసతి పురతో యద్వశాత్ ప్రాగ్జితాః స్మః  
కిం వో యుద్ధైరితి బలిగిరా తేఽథ పాతాలమాపుః || 31.8 || 322
- పాశైర్బద్ధం పతగపతినా దైత్యముచ్చైరవాదీ -  
స్తార్తీయాకం దిశ మమ పదం కిం న విశ్వేశ్వరోఽసి |  
పాదం మూర్ధ్ని ప్రణయ భగవన్నిత్యకంపం వదంతం  
ప్రహ్లాదస్తం స్వయముపగతో మానయన్నస్తవీత్వాం || 31.9 || 323
- దర్పోచ్ఛిత్త్యై విహితమఖిలం దైత్య సిద్ధోఽసి పుణ్యై -  
ర్లోకస్తేఽస్తు త్రిదివవిజయీ వాసవత్వం చ పశ్చాత్ |  
మత్సాయుజ్యం భజ చ పునరిత్యన్వగృహ్ణో బలిం తం  
విప్రైస్సంతానితమఖవరః పాహి వాతాలయేశ || 31.10 || 324

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకత్రింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ద్వాత్రింశం దశకం ॥

మత్స్యావతారవర్ణనం

పురా హయగ్రీవమహాసురేణ

షష్ఠాంతరాంతోద్యదకాండకల్పే ।

నిద్రోన్ముఖబ్రహ్మముఖాద్భ్రతేషు

వేదేష్వధిత్యః కిల మత్స్యరూపం ॥ 32.1 ॥

325

సత్యవ్రతస్య ద్రమిలాధిభర్తు -

ర్షదీజలే తర్పయతస్తదానీం ।

కరాంజలౌ సంజ్వలితాకృతిస్త్య -

మదృశ్యథాః కశ్చన బాలమీనః ॥ 32.2 ॥

326

క్షిప్తం జలే త్వాం చకితం విలోక్య

నిన్యేఽంబుపాత్రేణ మునిః స్వగేహం ।

స్వల్పైరహోభిః కలశీం చ కూపం

వాపీం సరశ్చానశిషే విభో త్వం ॥ 32.3 ॥

327

యోగప్రభావాద్భవదాజ్ఞయైవ

నీతస్తతస్త్యం మునినా పయోధిం ।

పృష్టోఽమునా కల్పదిదృక్షుమేనం

సప్తాహమాస్వేతి వదన్నయాసీః ॥ 32.4 ॥

328

ప్రాప్తే త్వదుక్తేఽహని వారిధారా -

పరిపుతే భూమితలే మునీంద్రః ।

సప్తర్షిభిః సార్థమపారవారి -

ఋద్ధూర్ణమానః శరణం యయౌ త్వాం || 32.5 ||

329

ధరాం త్వదాదేశకరీమవాప్తాం

నౌరూపిణీమారురుహుస్తదా తే |

తత్కంపకంప్రేషు చ తేషు భూయ -

స్త్వమంబుధేరావిరభూర్మహీయాన్ || 32.6 ||

330

ఝషాకృతిం యోజనలక్షదీర్ఘాం

దధానముచ్చైస్తరతేజసం త్వాం |

నిరీక్ష్వ తుష్టా మునయస్త్వదుక్త్యా

త్వత్తుంగశృంగే తరణిం బబంధుః || 32.7 ||

331

ఆకృష్టనౌకో మునిమండలాయ

ప్రదర్శయన్ విశ్వజగద్విభాగాన్ |

సంస్తూయమానో నృవరేణ తేన

జ్ఞానం పరం చోపదిశన్నచారీః || 32.8 ||

332

కల్పావధౌ సప్తమునీన్ పురోవత్

ప్రస్థాప్య సత్యవ్రతభూమిపం తం |

వైవస్వతాఖ్యం మనుమాదధానః

క్రోధాద్ధయగ్రీవమభిద్రుతోఽభూః || 32.9 ||

333

స్వతుంగశృంగక్షతవక్షసం తం

నిపాత్య దైత్యం నిగమాన్ గృహీత్వా |

విరించయే ప్రీతహృదే దదానః

ప్రభంజనాగారపతే ప్రపాయాః || 32.10 ||

334

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ద్వాత్రింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే త్రయస్త్రింశం దశకం ॥ అంబరీషోపాఖ్యానం

వైవస్వతాఖ్యమనుపుత్రనభాగజాత -

నాభాగనామకనరేంద్రసుతోఽంబరీషః |

సప్తార్ణవావృతమహీదయితోఽపి రేమే

త్వత్సంగిషు త్వయి చ మగ్నమనాస్సదైవ ॥ 33.1 ॥

335

త్వత్ప్రేతయే సకలమేవ వితన్వతోఽస్య

భక్త్యైవ దేవ నచిరాదభృథాః ప్రసాదం |

యేనాస్య యాచనమృతేఽప్యభిరక్షణార్థం

చక్రం భవాన్ ప్రవితతార సహస్రధారం ॥ 33.2 ॥

336

స ద్వాదశీవ్రతమథో భవదర్శనార్థం

వర్షం దధౌ మధువనే యమునోపకంఠే |

పత్న్యా సమం సుమనసా మహతీం వితన్వన్

పూజాం ద్విజేషు విసృజన్ పశుషష్టికోటిం ॥ 33.3 ॥

337

తత్రాథ పారణదినే భవదర్శనాంతే

దుర్వాససాఽస్య మునినా భవనం ప్రపేదే |

భోక్తుం వృతశ్చ స నృపేణ పరార్తిశీలో

మందం జగామ యమునాం నియమాన్విధాస్యన్ ॥ 33.4 ॥

338

రాజ్ఞాఽథ పారణముహూర్తసమాప్తిభేదా -

ద్వారైవ పారణమకారి భవత్పరేణ |

- ప్రాప్తో మునిస్తదథ దివ్యదృశా విజానన్  
క్షిప్యన్ క్రుధోద్ధృతజటో వితతాన కృత్యాం || 33.5 || 339
- కృత్యాం చ తామసిధరాం భువనం దహంతీ -  
మగ్రేఽభివీక్ష్వ నృపతిర్న పదాచ్ఛకంపే |  
త్వద్భక్తబాధమభివీక్ష్వ సుదర్శనం తే  
కృత్యానలం శలభయన్ మునిమన్వధావీత్ || 33.6 || 340
- ధావన్నశేషభువనేషు భియా స పశ్యన్  
విశ్వత్ర చక్రమపి తే గతవాన్ విరించం |  
కః కాలచక్రమతిలంఘయతీత్యపాస్తః  
శర్వం యయౌ స చ భవంతమవందతైవ || 33.7 || 341
- భూయో భవన్నిలయమేత్య మునిం నమంతం  
ప్రోచే భవానహమ్మషే నను భక్తదాసః |  
జ్ఞానం తపశ్చ వినయాన్వితమేవ మాన్యం  
యాహ్యంబరీషపదమేవ భజేతి భూమన్ || 33.8 || 342
- తావత్సమేత్య మునినా స గృహీతపాదో  
రాజాఽపసృత్య భవదస్త్రమసావనౌషీత్ |  
చక్రే గతే మునిరదాదఖిలాశిషోఽస్మై  
త్వద్భక్తిమాగసి కృతేఽపి కృపాం చ శంసన్ || 33.9 || 343
- రాజా ప్రతీక్ష్వ మునిమేకసమామనాశ్వాన్  
సంభోజ్య సాధు తమృషిం విస్సృజన్ ప్రసన్నం |  
భుక్త్వా స్వయం త్వయి తతోఽపి దృఢం రతోఽభూత్  
సాయుజ్యమాప చ స మాం పవనేశ పాయాః || 33.10 || 344

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే త్రయస్త్రీంశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే చతుస్త్రింశం దశకం ॥  
శ్రీరామచరితవర్ణనం

గీర్వాణైరర్థమానో దశముఖనిధనం కోసలేఽష్ట్యశ్యశృంగే  
పుత్రీయామిష్టిమిష్ట్యా దదుషి దశరథక్షాభృతే పాయసార్గ్యం |  
తద్భుక్త్యా తత్పురంధ్రీష్టపీ తిసృషు సమం జాతగర్భాసు జాతో  
రామస్త్యం లక్ష్మణేన స్వయమథ భరతేనాపి శత్రుఘ్నామామ్నా || 34.1 || 345

కోదండీ కౌశికస్య క్రతువరమవితుం లక్ష్మణేనానుయాతో  
యాతోఽభూస్తాతవాచా మునికథితమనుద్వంద్వశాంతాధ్వభేదః |  
నృణాం త్రాణాయ బాణైర్ముని వచనబలాత్తాటకాం పాటయిత్వా  
లభ్యాస్మాదస్త్రజాలం మునివనమగమో దేవ సిద్ధాశ్రమాఖ్యం || 34.2 || 346

మారీచం ద్రావయిత్వా మఖశిరసి శరైరన్యరక్షాంసి నిఘ్నన్  
కల్యాం కుర్వన్నహల్యాం పథి పదరజసా ప్రాప్య వైదేహగేహం |  
భిందానశ్చాంద్రచూడం ధనురవనిసుతామిందిరామేవ లభ్యా  
రాజ్యం ప్రాతిష్ఠథాస్త్యం త్రిభిరపి చ సమం భ్రాతృవీరైస్సదారైః || 34.3 || 347

ఆరుంధానే రుషాంధే భృగుకులతిలకే  
సంక్రమయ్య స్వతేజో  
యాతే యాతోఽస్యయోధ్యాం సుఖమిహ  
నివసన్ కాంతయా కాంతమూర్తే |  
శత్రుఘ్నైకదాధో గతవతి భరతే  
మాతులస్యాధివాసం

తాతారభ్యోఽభిషేకస్తవ కిల విహతః

కేకయాధీశపుత్ర్యా || 34.4 ||

348

తాతోక్త్యా యాతుకామో వనమనుజ వధూసంయుతశ్చాపధారః

పౌరానారుధ్య మార్గే గుహనిలయగతస్త్వం జటాచీరధారి |

నావా సంతీర్య గంగామధి పదవి పునస్తం భరద్వాజమారా -

న్నత్వా తద్వాక్యహేతోరతిసుఖమవసశ్చిత్రకూటే గిరీంద్రే || 34.5 ||

349

శ్రుత్వా పుత్రార్తిఖిన్నం ఖలు భరతముఖాత్ స్వర్గయాతం స్వతాతం

తప్తో దత్వాఽంబు తస్మై నిదధిధ భరతే పాదుకాం మేదినీం చ |

అత్రిం నత్వాఽథ గత్వా వనమతివిపులం దండకం చండకాయం

హత్వా దైత్యం విరాధం సుగతిమకలయశ్చారు భోః శారభంగీం || 34.6 ||

350

నత్వాఽగస్త్యం సమస్తాశరనికర సప -

త్రాకృతిం తాపసేభ్యః

ప్రత్యశౌషీః ప్రియైషీ తదను చ మునినా

వైష్ణవే దివ్యచాపే |

బ్రహ్మాస్తే చాపి దత్తే పథి పితృసుహృదం

వీక్ష్వ భూయో జటాయుం

మోదాత్ గోదాతటాంతే పరిరమసి పురా

పంచవట్యాం వధూట్యా || 34.7 ||

351

ప్రాప్తాయాః శూర్పణఖ్యా మదనచలధృతేరర్థనైర్నిస్సహాత్మా

తాం సౌమిత్రౌ విస్మజ్య ప్రబలతమరుషా తేన నిర్లూననాసాం |

దృష్ట్వేనాం రుష్టచిత్తం ఖరమభిపతితం దూషణం చ త్రిమూర్ధం

వ్యాహింసీరాశరానప్యయుత సమధికాంస్తత్క్షణాదక్షతోష్మా || 34.8 ||

352

సోదర్యా ప్రోక్తవార్తావివశదశముఖాదిష్టమారీచమాయా -

సారంగం సారసాక్ష్యా స్పృహితమనుగతః ప్రావధీర్బాణఘాతం |

తన్మాయాక్రందనిర్యాపితభవదనుజాం రావణస్తామహార్షీ -

త్తేనార్తోఽపి త్వమంతః కిమపి ముదమధాస్తద్వధోపాయలాభాత్ || 34.9 || 353

భూయస్తన్వీం విచిన్వన్నప్రాత దశముఖ -

స్తద్వధూం మద్వధేనే -

త్సుక్త్వా యాతే జటాయౌ దివమథ సుహృదః

ప్రాతనోః ప్రేతకార్యం |

గృహ్ణానం తం కబంధం జఘనిథ శబరీం

ప్రేక్ష్య పంపాతటి త్వం

సంప్రాప్తో వాతసూనుం భృశముదితమనాః

పాహి వాతాలయేశ || 34.10 ||

354

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే చతుస్త్రింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే పంచత్రింశం దశకం ॥

శ్రీరామచరితవర్ణనం

నీతస్సుగ్రీవమైత్రీం తదను హనుమతా దుందుభేః కాయముచ్చైః  
క్షిప్త్యాంగుష్ఠేన భూయో లులువిథ యుగపత్ పత్రిణా సప్త సాలాన్ |  
హత్వా సుగ్రీవఘాతోద్యతమతులబలం బాలినం వ్యాజవృత్త్యా  
వర్షావేలామనైషీర్విరహతరలితస్త్వం మతంగాశ్రమాంతే || 35.1 ||

355

సుగ్రీవేణానుజోక్త్యా సభయమభియతా వ్యూహితాం వాహినీం తా -  
మృక్షాణాం వీక్ష్య దిక్షు ద్రుతమథ దయితామార్గణాయావనమ్రాం |  
సందేశం చాంగులీయం పవనసుతకరే ప్రాదిశో మోదశాలీ  
మార్గే మార్గే మమార్గే కపిభిరపి తదా త్వత్ప్రియా సప్రయాసైః || 35.2 ||

356

త్వద్వార్తాకర్ణనోద్యధరుదురుజవసం -  
పాతిసంపాతివాక్య -  
ప్రోత్తీర్ణార్ణోధిరంతర్నగరి జనకజాం  
వీక్ష్య దత్వాఽంగులీయం |  
ప్రక్షుద్యోద్యానమక్షక్షపణచణరణః  
సోఢబంధో దశాస్యం  
దృష్ట్వా ప్లుష్ట్వా చ లంకాం ఝటితి  
స హనుమాన్ మౌలిరత్నం దదౌ తే || 35.3 ||

357

త్వం సుగ్రీవాంగదాదిప్రబల కపిచమూచక్రవిక్రాంతభూమి -  
చక్రోఽభిక్రమ్య పారేజలధి నిశిచరేంద్రానుజాశ్రీయమాణః |

తతోక్ష్మాం శత్రువార్తాం రహసి నిశమయన్ ప్రార్థనాపార్థ్యరోష -  
ప్రాస్తాగ్నేయాస్త్రతేజస్త్రసదుదధిగిరా లబ్ధవాన్ మధ్యమార్గం || 35.4 || 358

కీశైరాశాంతరోపాహృత గిరినికరైః సేతుమాధాప్య యాతో  
యాతూన్యామర్ష్య దంష్ట్రానఖశిఖరిశిలాసాలశస్త్రైః స్వస్థైః |  
వ్యాకుర్వన్ సానుజస్త్యం సమరభువి పరం విక్రమం శక్రజేత్రా  
వేగాన్నాగాస్త్రబద్ధః పతగపతిగరున్మారుతైర్మోచితోఽభూః || 35.5 || 359

సౌమిత్రిస్త్యత్ర శక్తిప్రహృతిగలదసుర్వాతజానీతశైల -  
ఘ్రాణాత్ ప్రాణానువేతో వ్యకృణుత కుస్పృతిశ్లాఘినం మేఘనాదం |  
మాయాక్షోభేషు వైభీషణవచనహృతస్తంభనః కుంభకర్ణం  
సంప్రాప్తం కంపితోర్వీతలమఖిలచమూభక్షిణం వ్యక్షిణోస్త్యం || 35.6 || 360

గృహ్ణాన్ జంభారిసంప్రేషితరథకవచౌ రావణేనాభియుద్ధ్యన్  
బ్రహ్మస్త్రేణాస్య భిందన్ గలతతిమబలామగ్నిశుద్ధాం ప్రగృహ్ణాన్ |  
దేవశ్రేణీవరోజ్జీవితసమరమృతైరక్షతైర్వక్షసంఘై -  
ర్లంకాభర్తా చ సాకం నిజనగరమగాః సప్రియః పుష్పకేణ || 35.7 || 361

ప్రీతో దివ్యాభిషేకైరయుతసమధికాన్ వత్సరాన్ పర్యరంసీ -  
ర్మైథిల్యాం పాపవాచా శివ ! శివ ! కిల తాం గర్భిణీమభ్యహాసీః |  
శత్రుఘ్ననార్దయిత్వా లవణనిశిచరం ప్రార్థయః శూద్రపాశం  
తావద్వాల్మీకిగేహే కృతవసతిరుపాసూత సీతా సుతౌ తే || 35.8 || 362

వాల్మీకేస్త్యత్సతోద్ధాపితమధురకృతేరాజ్ఞయా యజ్ఞవాటే  
సీతాం త్వయాప్తుకామే క్షితిమవిశదసౌ త్వం చ కాలార్థితోఽభూః |  
హేతోః సౌమిత్రిఘాతే స్వయమథ సరయామగ్ననిశ్శేషభృత్యైః  
సాకం నాకం ప్రయాతో నిజపదమగమో దేవ వైకుంఠమాద్యం || 35.9 || 363

సోఽయం మర్త్యావతారస్తవ ఖలు నియతం మర్త్యశిక్షార్థమేవం

విశ్లేషార్తిర్నిరాగస్త్యజనమపి భవేత్ కామధర్మాతిసక్త్యా |

నో చేత్ స్వాత్మానుభూతేః క్వ ను తవ మనసో విక్రియా చక్రపాణే

స త్వం సత్త్వైకమూర్తే పవనపురపతే వ్యాధును వ్యాధితాపాన్ || 35.10 ||

364

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే పంచత్రింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే షట్టింశం దశకం ॥

పరశురామావతారవర్ణనం

అత్రేః పుత్రతయా పురా త్వమనసూయాయాం హి దత్తాభిధో

జాతః శిష్యనిబంధతంద్రితమనాః స్వస్థశ్చరన్ కాంతయా |

దృష్టో భక్తతమేన హేహయమహీపాలేన తస్మై వరా -

నష్టైశ్వర్యముఖాన్ ప్రదాయ దదిథ స్వేనైవ చాంతే వధం || 36.1 ||

365

సత్యం కర్తుమథార్జునస్య చ వరం తచ్ఛక్తిమాత్రానతం

బ్రహ్మద్వేషి తదాఖిలం నృపకులం హంతుం చ భూమేర్భరం |

సంజాతో జమదగ్నితో భృగుకులే త్వం రేణుకాయాం హరే

రామో నామ తదాత్మజేష్వవరజః పిత్రోరధాః సమ్మదం || 36.2 ||

366

లభామ్నాయగణశ్చతుర్దశవయా గంధర్వరాజే మనా -

గాసక్తాం కిల మాతరం ప్రతి పితుః క్రోధాకులస్యాజ్ఞయా |

తాతాజ్ఞాతిగసోదరైః సమమిమాం చిత్వాఽథ శాంతాత్ పితు -

స్తేషాం జీవనయోగమాపిథ వరం మాతా చ తేఽదాద్వరాన్ || 36.3 ||

367

పిత్రా మాతృముదే స్తవాహృతవియద్ధేనోర్నిజాదాశ్రమాత్

ప్రస్థాయాథ భృగోర్గిరా హిమగిరావారాధ్య గౌరీపతిం |

లభ్యా తత్పరశుం తదుక్తదనుజచ్ఛేదీ మహాస్త్రాదికం

ప్రాప్తో మిత్రమథాకృతవ్రణమునిం ప్రాప్యగమః స్వాశ్రమం || 36.4 ||

368

ఆఖేటోపగతోఽర్జునః సురగవీసంప్రాప్తసంపద్గణై -

స్వత్పిత్రా పరిపూజితః పురగతో దుర్మంత్రివాచా పునః |

- గాం క్రేతుం సచివం న్యయుంక్త కుఢియా తేనాపి రుంధన్ముని -  
 ప్రాణక్షేపసరోషగోహతచమూచక్రేణ వత్సో హృతః || 36.5 || 369
- శుక్రోజ్జీవితతాతవాక్యచలితక్రోధోఽథ సఖ్యా సమం  
 బిభ్రద్ధ్యాతమహోదరోపనిహితం చాపం కుఠారం శరాన్ |  
 ఆరూఢః సహవాహాయంతృకరథం మాహిష్మతీమావిశన్  
 వాగ్భిర్వత్సమదాశుషి క్షితిపతౌ సంప్రాస్తుథాస్సంగరం || 36.6 || 370
- పుత్రాణామయుతేన సప్తదశభిశ్చాక్షౌహిణీభిర్మహా -  
 సేనానీభిరనేకమిత్రనివహైర్వ్యాజృంభితాయోధనః |  
 సద్యస్త్యత్కుఠారబాణవిదలన్నిశ్శేషసైన్యోత్కరో  
 భీతిప్రద్రుతనష్టశిష్టతనయస్తామాపతధ్దేహయః || 36.7 || 371
- లీలావారితనర్మదాజలవలల్లంకేశగర్వాపహా -  
 శ్రీమద్బాహుసహస్రముక్తబహుశస్త్రాస్త్రం నిరుంధన్నముం |  
 చక్రే త్వయ్యథ వైష్ణవేఽపి విఫలే బుధ్వా హారిం త్వాం ముదా  
 ధ్యాయంతం చితసర్వదోషమవధీః సోఽగాత్ పరం తే పదం || 36.8 || 372
- భూయోఽమర్షితహాహయాత్మజగణైస్తాతే హతే రేణుకా -  
 మాఘ్నానాం హృదయం నిరీక్ష్వ బహుశో ఘోరాం ప్రతిజ్ఞాం వహాన్ |  
 ధ్యానానీతరథాయుధస్త్యమకృథా విప్రద్రుహః క్షత్రియాన్  
 దిక్పక్రేషు కుఠారయన్ విశిఖయన్ నిఃక్షత్రియాం మేదినీం || 36.9 || 373
- తాతోజ్జీవనకృన్మృపాలకకులం త్రిస్సప్తకృత్వో జయన్  
 సంతర్ప్యాథ సమంతపంచకమహారక్తపూదౌఘే పిత్రాన్ |  
 యజ్ఞే క్షామపి కాశ్యపాదిషు దిశన్ సాలేవన యుధ్యన్ పునః  
 కృష్ణోఽముం నిహనిష్కతీతి శమితో యుద్ధాత్ కుమారైర్భవాన్ || 36.10 || 374

న్యస్యాస్త్రాణి మహేంద్రభూభృతి తపస్తన్వన్ పునర్మజ్జితాం

గోకర్ణావధి సాగరేణ ధరణీం దృష్ట్వార్థితస్తాపసైః |

ధ్యాతేష్వాసదృతానలాస్త్రచక్రితం సింధుం స్రువక్షేపణా -

దుత్సార్యోద్ధృతకేరలో భృగుపతే వాతేశ సంరక్ష మాం || 36.11 ||

375

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే షట్త్రింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తత్రింశం దశకం ॥

శ్రీకృష్ణావతారప్రసంగవర్ణనం

సాంద్రానందతనో హరే నను పురా దైవాసురే సంగరే

త్వత్కృత్యా అపి కర్మశేష వశతో యే తే న యాతా గతిం ।

తేషాం భూతలజన్మనాం దితిభువాం భారేణ దూరార్దితా

భూమిః ప్రాప విరించమాశ్రితపదం దేవైః పురైవాగతైః ॥ 37.1 ॥

376

హా హా దుర్జనభూరిభారమథితాం పాథోనిధౌ పాతుకా -

మేతాం పాలయ హంత మే వివశతాం సంపృచ్ఛ దేవానిమాన్ ।

ఇత్యాది ప్రచురప్రలాపవివశామాలోక్య ధాతా మహీం

దేవానాం వదనాని వీక్ష్య పరితో దధ్యౌ భవంతం హరే ॥ 37.2 ॥

377

ఊచే చాంబుజభూరమూనయి సురాః సత్యం ధరిత్యా వచో

నన్వస్యా భవతాం చ రక్షణవిధౌ దక్షో హి లక్ష్మీపతిః ।

సర్వే శర్వపురస్సరా వయమితో గత్వా పయోవారిధిం

నత్వా తం స్తుమహే జవాదితి యయుః సాకం తవాకేతనం ॥ 37.3 ॥

378

తే ముగ్ధానిలశాలి దుర్గజలధేస్తీరం గతాః సంగతా

యావత్త్వత్పదచింతనైకమనసస్తావత్ స పాథోజభూః ।

త్వద్వాచం హృదయే నిశమ్య సకలానానందయన్నూచివా -

నాఖ్యాతః పరమాత్మనా స్వయమహం వాక్యం తదాకర్ణ్యతాం ॥ 37.4 ॥

379

జానే దీనదశామహం దివిషదాం భూమేశ్చ భీమైర్పృపై -

స్త్రేష్టేషాయ భవామి యాదవకులే సోఽహం సమగ్రాత్మనా ।

దేవా వృష్ణికులే భవంతు కలయా దేవాంగనాశ్చావనౌ  
మత్సేవార్థమితి త్వదీయవచనం పాథోజభూరూచివాన్ || 37.5 || 380

శ్రుత్వా కర్ణరసాయనం తవ వచః సర్వేషు నిర్వాపిత -  
స్వాంతేషీశ గతేషు తావకకృపాపీయూషతృప్తాత్మసు |  
విఖ్యాతే మధురాపురే కిల భవత్సాన్నిధ్యపుణ్యోత్తరే  
ధన్యాం దేవకనందనాముదవహద్రాజా స శూరాత్మజః || 37.6 || 381

ఉద్వాహావసితౌ తదీయసహజః కంసోఽథ సమ్మానయ -  
న్నేతౌ సూతతయా గతః పథి రథే వ్యోమోత్థయా త్వద్గిరా |  
అస్యాస్త్యామతిదుష్టమష్టమసుతో హంతేతి హంతేరితః  
సంత్రాసాత్ స తు హంతుమంతికగతాం తన్వీం కృపాణీమధాత్ || 37.7 || 382

గృహ్లానశ్చికురేషు తాం ఖలమతిః శౌరేశ్చిరం సాంత్వనైః  
నో ముంచన్ పునరాత్మజార్పణగిరా ప్రీతోఽథ యాతో గృహాన్ |  
ఆద్యం త్వత్సహజం తథాఽర్పితమపి స్నేహేన నాహన్నసౌ  
దుష్టానామపి దేవ పుష్టకరుణా దృష్టా హి ధీరేకదా || 37.8 || 383

తావత్త్వన్మనసైవ నారదమునిః ప్రోచే స భోజేశ్వరం  
యూయం నన్వసురాః సురాశ్చ యదవో జానాసి కిం న ప్రభో |  
మాయావీ స హారిర్భవద్వధకృతే భావీ సురప్రార్థనా -  
దిత్యాకర్ణ్య యదూనదూధునదసౌ శౌరేశ్చ సూనూనహాన్ || 37.9 || 384

ప్రాప్తే సప్తమగర్భతామహిపతౌ త్వత్ప్రేరణాన్మాయయా  
నీతే మాధవ రోహిణీం త్వమపి భోః సచ్చిత్సుఖైకాత్మకః |  
దేవక్యా జఠరం వివేశిథ విభో సంస్తూయమానః సురైః  
స త్వం కృష్ణ విధూయ రోగపటలీం భక్తిం పరాం దేహి మే || 37.10 || 385

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తత్రింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టాత్రింశం దశకం ॥  
శ్రీకృష్ణావతారవర్ణనం

ఆనందరూప భగవన్నయి తేఽవతారే

ప్రాప్తే ప్రదీప్తభవదంగనిరీయమాణైః ।

కాంతివ్రజైరివ ఘనాఘనమండలైర్ద్యా -

మావృణ్యతీ విరురుచే కిల వర్షవేలా ॥ 38.1 ॥

386

ఆశాసు శీతలతరాసు పయోదతోయై -

రాశాసితాప్తివివశేషు చ సజ్జనేషు ।

నైశాకరోదయవిధౌ నిశి మధ్యమాయాం

క్లేశాపహస్తిజగతాం త్వమిహాఽవిరాసీః ॥ 38.2 ॥

387

బాల్యస్పృశాఽపి వపుషా దధుషా విభూతీః

ఉద్యత్కిరీటకటకాంగదహారభాసా ।

శంఖారివారిజగదాపరిభాసితేన

మేఘాసితేన పరిలేసిథ సూతిగేహే ॥ 38.3 ॥

388

వక్షఃస్థలీసుఖనిలీనవిలాసిలక్ష్మీ -

మందాక్షలక్ష్మితకటాక్షవిమోక్షభేదైః ।

తన్మందిరస్య ఖలకంసకృతామలక్ష్మీ -

మున్మార్జయన్నివ విరేజిథ వాసుదేవ ॥ 38.4 ॥

389

శౌరిస్తు ధీరమునిమండలచేతసోఽపి

దూరస్థితం వపురుదీక్ష్వ నిజేక్షణాభ్యాం ।

- ఆనందబాష్పపులకోద్ధమగద్గదార్ద్ర -  
 స్తుప్తావ దృష్టిమకరందరసం భవంతం || 38.5 || 390
- దేవ ప్రసీద పరపూరుష తాపవల్లీ -  
 నిర్లునదాత్ర సమనేత్ర కలావిలాసిన్ |  
 ఖేదానపాకురు కృపాగురుభిః కటాక్షై -  
 రిత్యాది తేన ముదితేన చిరం నుతోఽభూః || 38.6 || 391
- మాత్రా చ నేత్రసలిలాస్తృతగాత్రవల్యా  
 స్తోత్తైరభిష్టుతగుణః కరుణాలయస్త్యం |  
 ప్రాచీనజన్మయుగలం ప్రతిబోధ్య తాభ్యాం  
 మాతుర్గిరా దధిథ మానుషబాలవేషం || 38.7 || 392
- త్వత్ప్యేరితస్తదను నందతనూజయా తే  
 వ్యత్యాసమారచయితుం స హి శూరసూనుః |  
 త్వాం హస్తయోరధృత చిత్తవిధార్యమార్వై -  
 రంభోరుహస్థకలహంసకిశోరరమ్యం || 38.8 || 393
- జాతా తదా పశుపసద్మని యోగనిద్రా  
 నిద్రావిముద్రితమథాకృత పౌరలోకం |  
 త్వత్ప్యేరణాత్ కిమివ చిత్తమచేతనైర్యద్ -  
 ద్వార్వైః స్వయం వ్యఘటి సంఘటితైః సుగాఢం || 38.9 || 394
- శేషేణ భూరిఫణవారితవారిణాఽథ  
 స్వైరం ప్రదర్శితపథో మణిదీపితేన |  
 త్వాం ధారయన్ స ఖలు ధన్యతమః ప్రతస్థే  
 సోఽయం త్వమీశ మమ నాశయ రోగవేగాన్ || 38.10 || 395

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టాత్రింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకోనచత్వారింశం దశకం ॥

యోగమాయానయనాదివర్ణనం

భవంతమయముద్వహాన్ యదుకులోద్వహో నిస్సరన్

దదర్శ గగనోచ్ఛలజ్జలభరాం కలిందాత్మజాం ।

అహో సలిలసంచయః స పునరైంద్రజాలోదితో

జలౌఘ ఇవ తత్క్షణాత్ ప్రపదమేయతామాయయౌ ॥ 39.1 ॥

396

ప్రసుప్తపశుపాలికాం నిభృతమారుదద్బాలికా -

మపావృతకవాటికాం పశుపవాటికామావిశన్ ।

భవంతమయమర్పయన్ ప్రసవతల్పకే తత్ప్రదా -

ద్వహాన్ కపటకన్యకాం స్వపురమాగతో వేగతః ॥ 39.2 ॥

397

తతస్త్వదనుజారవక్షపితనిద్రవేగద్రవద్ -

భటోత్కరనివేదితప్రసవవార్తయైవార్తిమాన్ ।

విముక్తచికురోత్కరస్త్వరితమాపతన్ భోజరా -

డతుష్ట ఇవ దృష్టవాన్ భగినికాకరే కన్యకాం ॥ 39.3 ॥

398

ధ్రువం కపటశాలినో మధుహరస్య మాయా భవే -

దసావితీ కిశోరికాం భగినికాకరాలింగితాం ।

ద్విపో నలినికాంతరాదివ మృణాలికామాక్షిప -

న్నయం త్వదనుజామజాముపలపట్టకే పిష్టవాన్ ॥ 39.4 ॥

399

తతో భవదుపాసకో ఝటితి మృత్యుపాశాదివ

ప్రముచ్య తరస్వైవ సా సమధిరూఢరూపాంతరా ।

- అధస్తలమజగ్ముషీ వికసదష్టబాహుస్పూర -  
 నృహాయుధమహో గతా కిల విహాయసా దిద్యుతే || 39.5 || 400
- నృశంసతర కంస తే కిము మయా వినిష్ఠిష్టయా  
 బభూవ భవదంతకః క్వచన చింత్యతాం తే హితం |  
 ఇతి త్వదనుజా విభో ఖలముదీర్య తం జగ్ముషీ  
 మరుద్గణపణాయితా భువి చ మందిరాణ్యేయుషీ || 39.6 || 401
- ప్రగే పునరగాత్మజావచనమీరితా భూభుజా  
 ప్రలంబబకపూతనాప్రముఖదానవా మానినః |  
 భవన్నిధనకామ్యయా జగతి బభ్రముర్నిర్భయాః  
 కుమారకవిమారకాః కిమివ దుష్కరం నిష్కృపైః || 39.7 || 402
- తతః పశుపమందిరే త్వయి ముకుంద నందప్రియా -  
 ప్రసూతిశయనేశయే రుదతి కించిదంచత్పదే |  
 విబుధ్య వనితాజనైస్తనయసంభవే ఘోషితే  
 ముదా కిము వదామ్యహో సకలమాకులం గోకులం || 39.8 || 403
- అహో ఖలు యశోదయా నవకలాయచేతోహరం  
 భవంతమలమంతికే ప్రథమమాపిబంత్యా దృశా |  
 పునః స్తనభరం నిజం సపది పాయయంత్యా ముదా  
 మనోహరతనుస్పృశా జగతి పుణ్యవంతో జితాః || 39.9 || 404
- భవత్కుశలకామ్యయా స ఖలు నందగోపస్తదా  
 ప్రమోదభరసంకులో ద్విజకులాయ కిన్నాదదాత్ |  
 తద్దైవ పశుపాలకాః కిము న మంగలం తేనిరే  
 జగత్త్రితయమంగల త్వమిహ పాహి మామామయాత్ || 39.10 || 405

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకోనచత్వారింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే చత్వారింశం దశకం ॥  
పూతనామోక్షవర్ణనం

తదను నందమమందశుభాస్పదం

న్యపపురీం కరదానకృతే గతం ।

సమవలోక్య జగాద భవత్ప్వితా

విదితకంససహాయజనోద్యమః ॥ 40.1 ॥

406

అయి సఖే తవ బాలకజన్మ మాం

సుఖయతేఽద్య నిజాత్మజజన్మవత్ ।

ఇతి భవత్ప్వితృతాం వ్రజనాయకే

సమధిరోప్య శశంస తమాదరాత్ ॥ 40.2 ॥

407

ఇహ చ సంత్యనిమిత్తశతాని తే

కటకసీమ్ని తతో లఘు గమ్యతాం ।

ఇతి చ తద్వచసా వ్రజనాయకో

భవదపాయభియా ద్రుతమాయయౌ ॥ 40.3 ॥

408

అవసరే ఖలు తత్ర చ కాచన

వ్రజపదే మధురాకృతిరంగనా ।

తరలషట్పదలాలితకుంతలా

కపటపోతక తే నికటం గతా ॥ 40.4 ॥

409

సపది సా హృతబాలకచేతనా

నిశిచరాన్వయజా కిల పూతనా ।

- వ్రజవధూష్విహ కేయమితి క్షణం  
విమృశతీషు భవంతముపాదదే || 40.5 || 410
- లలితభావవిలాసహృతాత్మభి -  
ర్యవతిభిః ప్రతిరోద్ధమపారితా |  
స్తనమసౌ భవనాంతనిషేదుషీ  
ప్రదదుషీ భవతే కపటాత్మనే || 40.6 || 411
- సమధిరుహ్య తదంకమశంకిత -  
స్త్వమథ బాలకలోపనరోషితః |  
మహాదివామ్రుఫలం కుచమండలం  
ప్రతిచుచూషిథ దుర్విషదూషితం || 40.7 || 412
- అసుభిరేవ సమం ధయతి త్వయి  
స్తనమసౌ స్తనితోపమనిస్వనా |  
నిరపతద్భయదాయ నిజం వపుః  
ప్రతిగతా ప్రవిసార్య భుజావుభౌ || 40.8 || 413
- భయదఘోషణభీషణవిగ్రహ -  
శ్రవణదర్శనమోహితవల్లవే |  
వ్రజపదే తదురః స్థలఖేలనం  
నను భవంతమగృహ్లాత గోపికాః || 40.9 || 414
- భువనమంగలనామభిరేవ తే  
యువతిభిర్బహుధా కృతరక్షణః |  
త్వమయి వాతనికేతననాథ మా -  
మగదయన్ కురు తావకసేవకం || 40.10 || 415

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే చత్వారింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకచత్వారింశం దశకం ॥  
పూతనాశరీరదాహవర్ణనం, గోపీనాం బాలాలలనకౌతుకవర్ణనం చ

వ్రజేశ్వరః శౌరివచో నిశమ్య  
సమావ్రజన్నధ్వని భీతచేతాః |  
నిష్పిష్టనిశ్శేషతరుం నిరీక్ష్వ  
కంచిత్పదార్థం శరణం గతస్త్వాం || 41.1 ||

416

నిశమ్య గోపీవచనాదుదంతం  
సర్వేఽపి గోపా భయవిస్మయాంధాః |  
త్వత్పాతితం ఘోరపిశాచదేహం  
దేహుర్విదూరేఽథ కుఠారకృత్తం || 41.2 ||

417

త్వత్ప్రేతపూతస్తనతచ్ఛరీరాత్  
సముచ్ఛలన్నుచ్ఛతరో హి ధూమః |  
శంకామధాదాగరవః కిమేష  
కిం చాందనో గౌలులవోఽథవేతి || 41.3 ||

418

మదంగసంగస్య ఫలం న దూరే  
క్షణేన తావత్ భవతామపి స్యాత్ |  
ఇత్యుల్లపన్ వల్లవతల్లజేభ్యః  
త్వం పూతనామాతనుథాః సుగంధిం || 41.4 ||

419

చిత్రం పిశాచ్యా న హతః కుమారః  
చిత్రం పురైవాకథి శౌరిణేదం |

ఇతి ప్రశంసన్ కిల గోపలోక్తో  
 భవన్ముఖాలోకరసే న్యమాంక్షీత్ || 41.5 || 420

దినే దినేఽథ ప్రతివృద్ధలక్ష్మీ -  
 రక్షణమాంగల్యశతో వ్రజోఽయం |  
 భవన్నివాసాదయి వాసుదేవ  
 ప్రమోదసాంద్రః పరితో విరేజే || 41.6 || 421

గృహేషు తే కోమలరూపహాస -  
 మిథః కథాసంకులితాః కమన్యః |  
 వృత్తేషు కృత్యేషు భవన్నిరీక్షా -  
 సమాగతాః ప్రత్యహమత్యనందన్ || 41.7 || 422

అహో కుమారో మయి దత్తదృష్టిః  
 స్మీతం కృతం మాం ప్రతి వత్సకేన |  
 ఏహ్యేహి మామిత్సుపసార్య పాణీ  
 త్వయాశ కిం కిం న కృతం వధూభిః || 41.8 || 423

భవద్వపుః స్పర్శనకౌతుకేన  
 కరాత్కరం గోపవధూజనేన |  
 నీతస్త్వమాతామ్రుసరోజమాలా -  
 వ్యాలంబిలోలంబతులామలాసీః || 41.9 || 424

నిపాయయంతీ స్తనమంకగం త్వాం  
 విలోకయంతీ వదనం హసంతీ |  
 దశాం యశోదా కతమాన్న భేజే  
 స తాదృశః పాహి హరే గదాన్మాం || 41.10 || 425

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకచత్వారింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ద్విచత్వారింశం దశకం ॥  
శకటాసురవధవర్ణనం

కదాపి జన్మర్క్షదినే తవ ప్రభో

నిమంత్రితజ్ఞాతివధూమహీసురా |

మహానసస్త్వాం సవిధే నిధాయ సా

మహానసాదౌ వవృతే వ్రజేశ్వరీ || 42.1 ||

426

తతో భవత్త్రాణనియుక్తబాలక -

ప్రభీతిసంక్రందనసంకులారవైః |

విమిశ్రమశ్రావి భవత్సమీపతః

పరిస్ఫుటద్దారుచటచ్ఛటారవః || 42.2 ||

427

తతస్తదాకర్ణనసంభ్రమశ్రమ -

ప్రకంపివక్షోజభరా వ్రజాంగనాః |

భవంతమంతర్దృశుస్సమంతతో

వినిష్పతద్దారుణదారుమధ్యగం || 42.3 ||

428

శిశోరహో కిం కిమభూదితి ద్రుతం

ప్రథావ్య నందః పశుపాశ్చ భూసురాః |

భవంతమాలోక్య యశోదయా ధృతం

సమాశ్వసన్నశ్రుజలార్థలోచనాః || 42.4 ||

429

కస్యో ను కౌతస్కుత ఏష విస్మయో

విశంకటం యచ్ఛకటం విపాటితం |

- న కారణం కించిదిహేతి తే స్థితాః  
 స్వనాసికాదత్తకరాస్త్యదీక్షకాః || 42.5 || 430
- కుమారకస్యాస్య పయోధరార్థినః  
 ప్రరోదనే లోలపదాంబుజాహతం |  
 మయా మయా దృష్టమనో విపర్యగా -  
 దితీశ తే పాలకబాలకా జగుః || 42.6 || 431
- భియా తదా కించిదజానతామిదం  
 కుమారకాణామతిదుర్లుటం వచః |  
 భవత్ప్రభావావిదురైరితీరితం  
 మనాగివాశంక్యత దృష్టపూతనైః || 42.7 || 432
- ప్రవాలతామ్రం కిమిదం పదం క్షతం  
 సరోజరమ్యో ను కశౌ విరోజితౌ |  
 ఇతి ప్రసర్పత్కరుణాతరంగితా -  
 స్త్వదంగమాపస్పృశురంగనాజనాః || 42.8 || 433
- అయే సుతం దేహి జగత్పతేః కృపా -  
 తరంగపాతాత్పరిపాతమద్య మే |  
 ఇతి స్మ సంగృహ్యా పితా త్వదంగకం  
 ముహుర్ముహుః శ్లిష్యతి జాతకంటకః || 42.9 || 434
- అనోనిలీనః కిల హంతుమాగతః  
 సురారిరేవం భవతా విహింసితః |  
 రజోఽపి నో దృష్టమముష్య తత్కథం  
 స శుద్ధసత్త్వే త్వయి లీనవాన్ ధ్రువం || 42.10 || 435
- ప్రపూజితైస్తత తతో ద్విజాతిభి -  
 ర్విశేషతో లంభితమంగలాశిషః |

వ్రజం నిజైర్బాల్యరసైర్విమోహయన్

మరుత్పురాధీశ రుజాం జహీహి మే || 42.11 ||

436

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ద్విచత్వారింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే త్రిచత్వారింశం దశకం ॥  
తృణావర్తవధవర్ణనం

త్వామేకదా గురుమరుత్పురనాథ వోధుం

గాఢాధిరూఢగరిమాణమపారయంతీ |

మాతా నిధాయ శయనే కిమిదం బతేతి

ధ్యాయంత్యచేష్టత గృహేషు నివిష్టశంకా || 43.1 ||

437

తావద్విదూరముపకర్ణితఘోరఘోష -

వ్యాజ్యంభిపాంసుపటలీపరిపూరితాశః |

వాత్యావపుస్స కిల దైత్యవరస్త్వణావ -

ర్తాఖ్యో జహార జనమానసహారిణం త్వాం || 43.2 ||

438

ఉద్దామపాంసుతిమిరాహతదృష్టిపాతే

ద్రష్టుం కిమప్యకుశలే పశుపాలలోకే |

హా బాలకస్య కిమితి త్వదుపాంతమాప్తా

మాతా భవంతమవిలోక్య భృశం రురోద || 43.3 ||

439

తావత్ స దానవవరోఽపి చ దీనమూర్తి -

ర్భావత్యభారపరిధారణలూనవేగః |

సంకోచమాప తదను క్షతపాంసుఘోషే

ఘోషే వ్యతాయత భవజ్జననీనినాదః || 43.4 ||

440

రోదోపకర్ణనవశాదుపగమ్య గేహం

క్రందత్సు నందముఖగోపకులేషు దీనః |

త్వాం దానవస్త్వఖిలముక్తికరం ముముక్షు -  
స్త్వయ్యప్రమంచతి పపాత వియత్ప్రదేశాత్ || 43.5 || 441

రోదాకులాస్తదను గోపగణా బహిష్ఠ -  
పాషాణపృష్ఠభువి దేహమతిస్థవిష్ఠం |  
ప్రైక్షంత హంత నిపతంతమముష్య వక్ష -  
స్యక్షీణమేవ చ భవంతమలం హసంతం || 43.6 || 442

గ్రావప్రపాతపరిపిష్ఠగరిష్ఠదేహ -  
భ్రష్టాసుదుష్టదనుజోపరి ధృష్టహాసం |  
ఆఘ్నానమంబుజకరేణ భవంతమేత్య  
గోపా దధుర్గిరివరాదివ నీలరత్నం || 43.7 || 443

ఏకైకమాశు పరిగృహ్య నికామనంద -  
న్నందాదిగోపపరిరబ్ధవిచుంబితాంగం |  
ఆదాతుకామపరిశంకితగోపనారీ -  
హస్తాంబుజప్రపతితం ప్రణమో భవంతం || 43.8 || 444

భూయోఽపి కిన్ను కృణుమః ప్రణతార్తిహారీ  
గోవింద ఏవ పరిపాలయతాత్ సుతం నః |  
ఇత్యాది మాతరపితృప్రముఖైస్తదానీం  
సంప్రార్థితస్త్వదవనాయ విభో త్వమేవ || 43.9 || 445

వాతాత్మకం దనుజమేవమయి ప్రధూన్వన్  
వాతోద్భవాన్ మమ గదాన్ కిము నో ధునోషి |  
కిం వా కరోమి పునరప్యనిలాలయేశ  
నిశ్శేషరోగశమనం ముహురర్థయే త్వాం || 43.10 || 446

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే త్రిచత్వారింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే చతుశ్చత్వారింశం దశకం ॥  
జాతకర్మనామకరణవర్ణనం

గూఢం వసుదేవగిరా

కర్తుం తే నిష్క్రియస్య సంస్కారాన్ ।

హృద్ధతహోరాతత్త్వో

గర్గమునిస్త్యద్వహం విభో గతవాన్ ॥ 44.1 ॥

447

నందోఽథ నందితాత్మా

వృందిష్టం మానయన్నముం యమినాం ।

మందస్మితార్థమూచే

త్వత్సంస్కారాన్ విధాతుముత్సుకధీః ॥ 44.2 ॥

448

యదువంశాచార్యత్వాత్

సునిభృతమిదమార్య కార్యమితి కథయన్ ।

గర్గో నిర్గతపులక -

శ్చక్రే తవ సాగ్రజస్య నామాని ॥ 44.3 ॥

449

కథమస్య నామ కుర్వే

సహస్రనామ్నో హ్యానంతనామ్నో వా ।

ఇతి నూనం గర్గముని -

శ్చక్రే తవ నామ నామ రహసి విభో ॥ 44.4 ॥

450

కృషిధాతుణకారాభ్యాం

సత్తానందాత్మతాం కిలాభిలపత్ ।

- జగదఘకర్షిత్వం వా  
కథయదృషిః కృష్ణనామ తే వ్యతనోత్ || 44.5 || 451
- అన్యాంశ్చ నామభేదాన్  
వ్యాకుర్వన్నగ్రజే చ రామాదీన్ |  
అతిమానుషానుభావం  
న్యగదత్త్వామప్రకాశయన్ పిత్రే || 44.6 || 452
- స్నిహ్యతి యస్తవ పుత్రే  
ముహ్యతి స న మాయికైః పునః శోకైః |  
ద్రుహ్యతి యస్స తు నశ్యే -  
దిత్యవదత్ తే మహత్త్వమృషివర్యః || 44.7 || 453
- జేష్యతి బహుతరదైత్యాన్  
నేష్యతి నిజబంధులోకమమలపదం |  
శ్రోష్యతి సువిమలకీర్తి -  
రస్యేతి భవద్విభూతిమృషిరూచే || 44.8 || 454
- అమునైవ సర్వదుర్గం  
తరితాస్థ కృతాస్థమత్ర తిష్ఠధ్వం |  
హారిరేవేత్యనభిలప -  
న్నిత్యాది త్వామవర్ణయత్ స మునిః || 44.9 || 455
- గర్గేఽథ నిర్గతేఽస్మిన్  
నందితనందాదినంద్యమానస్త్వం |  
మద్గదముద్గతకరుణో  
నిర్గమయ శ్రీమరుత్పురాధీశ || 44.10 || 456

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే చతుశ్చత్వారింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే పంచచత్వారింశం దశకం ॥  
కృష్ణస్య బాలక్రీడావర్ణనం

అయి సబల మురారే పాణిజానుప్రచారైః

కిమపి భవనభాగాన్ భూషయంతౌ భవంతౌ |

చలితచరణకంజౌ మంజుమంజీరశింజా -

శ్రవణకుతుకభాజౌ చేరతుశ్చారువేగాత్ || 45.1 ||

457

మృదు మృదు విహసంతావున్మిషద్ధంతవంతౌ

వదనపతితకేశౌ దృశ్యపాదాబ్జదేశౌ |

భుజగలితకరాంతవ్యాలగత్ కంకణాంకౌ

మతిమహారతముచ్చైః పశ్యతాం విశ్వన్యాణాం || 45.2 ||

458

అనుసరతి జనౌఘే కౌతుకవ్యాకులాక్షే

కిమపి కృతనినాదం వ్యాహసంతౌ ద్రవంతౌ |

వలితవదనపద్మం పృష్ఠతో దత్తదృష్టి

కిమివ న విదధాథే కౌతుకం వాసుదేవ || 45.3 ||

459

ద్రుతగతిషు పతంతావుత్థితౌ లిప్తపంకౌ

దివి మునిభిరపంకైః సస్మితం వంద్యమానౌ |

ద్రుతమథ జననీభ్యాం సానుకంపం గృహీతౌ

ముహురపి పరిరభౌ ద్రాగ్యువాం చుంబితౌ చ || 45.4 ||

460

స్మృతకుచభరమంకే ధారయంతీ భవంతం

తరలమతి యశోదా స్తన్యదా ధన్యధన్యా |

- కపటపశుప మధ్యే ముగ్ధహాసాంకురం తే  
దశనముకులహృద్యం వీక్ష్వ వక్త్రం జహర్ష || 45.5 || 461
- తదను చరణచారీ దారకైస్సాకమారా -  
న్నిలయతతిషు ఖేలన్ బాలచాపల్యశాలీ |  
భవనశుకవిలాలాన్ వత్సకాంశ్చానుధావన్  
కథమపి కృతహాసైర్గోపకైర్వారితోఽభూః || 45.6 || 462
- హాలధరసహితస్త్వం యత్ర యత్రోపయాతో  
వివశపతితనేత్రాస్తత్ర తత్రైవ గోప్యః |  
విగలితగృహకృత్యా విస్మృతాపత్యభృత్యా  
మురహర ముహురత్యంతాకులా నిత్యమాసన్ || 45.7 || 463
- ప్రతినవనవనీతం గోపికాదత్తమిచ్ఛన్  
కలపదముపగాయన్ కోమలం క్వాపి నృత్యన్ |  
సదయయువతిలోకైరర్పితం సర్పిరశ్శన్  
క్వచన నవవిపక్వం దుగ్ధమప్యాపిబస్త్వం || 45.8 || 464
- మమ ఖలు బలిగేహే యాచనం జాతమాస్తా -  
మిహ పునరబలానామగ్రతో నైవ కుర్వే |  
ఇతి విహితమతిః కిం దేవ సంత్యజ్య యాచ్ఛాం  
దధిఘృతమహరస్త్వం చారుణా చోరణేన || 45.9 || 465
- తవ దధిఘృతమోషే ఘోషయోషాజనానా -  
మభజత హృది రోషో నావకాశం న శోకః |  
హృదయమపి ముషిత్వా హర్షసింధౌ న్యధాస్త్వం  
స మమ శమయ రోగాన్ వాతగేహాధినాథ || 45.10 || 466

శాఖాగ్రేఽథ విధుం విలోక్య ఫలమిత్యంబాం చ తాతం ముపలః

సంప్రార్థ్యాథ తదా తదీయ వచసా ప్రోత్క్షిప్త బాహౌ త్వయి |

చిత్తం దేవ శశీ స తే కరమగాత్ కిం బ్రూమహే సంపత -

జ్యోతిర్మండలపూరితాఖిలవపుః ప్రాగా విరాడ్రూపతాం || 45.11 ||

467

కిం కిం బతేదమితి సంభ్రమ భాజమేనం

బ్రహ్మార్ణవే క్షణమముం పరిమజ్య తాతం |

మాయాం పునస్తనయమోహమయీం వితన్వ -

న్నానందచిన్మయ జగన్మయ పాహి రోగాత్ || 45.12 ||

468

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే పంచచత్వారింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే షట్చత్వారింశం దశకం ॥  
విశ్వరూపప్రదర్శనవర్ణనం

అయి దేవ పురా కిల త్వయి  
స్వయముత్తానశయే స్తనంధయే ।  
పరిజృంభణతో వ్యపావృతే  
వదనే విశ్వమచష్ట వల్లవే ॥ 46.1 ॥

469

పునరవ్యథ బాలకైః సమం  
త్వయి లీలానిరతే జగత్పతే ।  
ఫలసంచయవంచనక్రుధా  
తవ మృద్భోజనమూచురర్భకాః ॥ 46.2 ॥

470

అయి తే ప్రలయావధౌ విభో  
క్షితితోయాదిసమస్తభక్షిణః ।  
మృదుపాశనతో రుజా భవే -  
దితి భీతా జననీ చుకోప సా ॥ 46.3 ॥

471

అయి దుర్వినయాత్మక త్వయా  
కిము మృత్సా బత వత్స భక్షితా ।  
ఇతి మాతృగిరం చిరం విభో  
వితథాం త్వం ప్రతిజజ్ఞిషే హసన్ ॥ 46.4 ॥

472

అయి తే సకలైర్వినిశ్చితే  
విమతిశ్చేద్వదనం విదార్యతాం ।

- ఇతి మాతృవిభర్త్యో ముఖం  
వికసత్పద్మనిభం వ్యదారయః || 46.5 || 473
- అపి మృల్లవదర్శనోత్సుకాం  
జననీం తాం బహు తర్పయన్నివ |  
పృథివీం నిఖిలాం న కేవలం  
భువనాన్యప్యఖిలాన్యదీదృశః || 46.6 || 474
- కుహచిద్వనమంబుధిః క్వచిత్  
క్వచిదభ్రం కుహచిద్రసాతలం |  
మనుజా దనుజాః క్వచిత్ సురా  
దదృశే కిం న తదా త్వదాననే || 46.7 || 475
- కలశాంబుధిశాయినం పునః  
పరవైకుంఠపదాధివాసినం |  
స్వపురశ్చ నిజార్భకాత్మకం  
కతిధా త్వాం న దదర్శ సా ముఖే || 46.8 || 476
- వికసద్భువనే ముఖోదరే  
నను భూయోఽపి తథావిధాననః |  
అనయా స్ఫుటమీక్షితో భవా -  
ననవస్థాం జగతాం బతాతనోత్ || 46.9 || 477
- ధృతతత్త్వధియం తదా క్షణం  
జననీం తాం ప్రణయేన మోహయన్ |  
స్తనమంబ దిశేత్యుపాసజన్  
భగవన్నద్భుతబాల పాహి మాం || 46.10 || 478

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే షట్పత్వారీంశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తచత్వారింశం దశకం ॥  
ఉలూఖలబంధనవర్జనం

ఏకదా దధివిమాధకారిణీం  
మాతరం సముపసేదివాన్ భవాన్ |  
స్తన్యలోలుపతయా నివారయ -  
న్నంకమేత్య పపివాన్ పయోధరౌ || 47.1 ||

479

అర్థపీతకుచకుడ్యలే త్వయి  
స్నిగ్ధహాసమధురాననాంబుజే |  
దుగ్ధమీశ దహనే పరిస్తుతం  
ధర్తుమాశు జననీ జగామ తే || 47.2 ||

480

సామిపీతరసభంగసంగత -  
క్రోధభారపరిభూతచేతసా |  
మంథదండముపగృహ్యా పాటితం  
హంత దేవ దధిభాజనం త్వయా || 47.3 ||

481

ఉచ్చలద్భవనితముచ్చకైస్తదా  
సన్నిశమ్య జననీ సమాద్రుతా |  
త్వద్యశోవిసరవద్ దదర్శ సా  
సద్య ఏవ దధి విస్తుతం క్షితౌ || 47.4 ||

482

వేదమార్గపరిమార్గితం రుషా  
త్వామవీక్ష్వ పరిమార్గయంత్యసౌ |

- సందదర్శ సుకృతిన్యూలూఖలే  
 దీయమాననవనీతమోతవే || 47.5 || 483
- త్వాం ప్రగృహ్య బత భీతిభావనా -  
 భాసురాననసరోజమాశు సా |  
 రోషరూషితముఖీ సఖీపురో  
 బంధనాయ రశనాముపాదదే || 47.6 || 484
- బంధుమిచ్ఛతి యమేవ సజ్జన -  
 స్తం భవంతమయి బంధుమిచ్ఛతీ |  
 సా నియుజ్య రశనాగుణాన్ బహూన్  
 ద్వ్యంగులోనమఖిలం కిలైక్షత || 47.7 || 485
- విస్మితోత్స్మితసఖీజనేక్షితాం  
 స్వీన్నసన్నవపుషం నిరీక్ష్య తాం |  
 నిత్యముక్తవపురప్యహో హారే  
 బంధమేవ కృపయాఽన్వమన్యథాః || 47.8 || 486
- స్థీయతాం చిరములూఖలే ఖలే -  
 త్యాగతా భవనమేవ సా యదా |  
 ప్రాగులూఖలబిలాంతరే తదా  
 సర్పిరర్పితమదన్నవాస్థిథాః || 47.9 || 487
- యద్యపాశసుగమో విభో భవాన్  
 సంయతః కిము సపాశయాఽనయా |  
 ఏవమాది దివిజైరభిష్టుతో  
 వాతనాథ పరిపాహి మాం గదాత్ || 47.10 || 488

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తచత్వారింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టచత్వారింశం దశకం ॥  
యమలార్జునభంజనవర్ణనం

ముదా సురౌఘైస్త్యముదారసమ్మదై -  
రుదీర్య దామోదర ఇత్యభిష్టుతః |  
మృదూదరః స్వైరములూఖలే లగ -  
న్నదూరతో ద్వౌ కకుభావుదైక్షథాః || 48.1 ||

489

కుబేరసూనుర్నలకూబరాభిధః  
పరో మణిగ్రీవ ఇతి ప్రథాం గతః |  
మహేశసేవాధిగతశ్రియోన్మదౌ  
చిరం కిల త్వద్విముఖావభేలతాం || 48.2 ||

490

సురాపగాయాం కిల తౌ మదోత్కటౌ  
సురాపగాయద్భహుయౌవతావృతౌ |  
వివాససౌ కేలిపరౌ స నారదో  
భవత్పదైకప్రవణో నిరైక్షత || 48.3 ||

491

భియా ప్రియాలోకముపాత్తవాససం  
పురో నిరీక్ష్వాపి మదాంధచేతసౌ |  
ఇమౌ భవద్భక్త్యుపశాంతిసిద్ధయే  
మునిర్జగౌ శాంతిమృతే కుతః సుఖం || 48.4 ||

492

యువామవాఘౌ కకుభాత్మతాం చిరం  
హరిం నిరీక్ష్వాథ పదం స్వమాప్పుతం |

- ఇతీరితౌ తౌ భవదీక్షణస్పృహం  
 గతౌ వ్రజాంతే కకుభౌ బభూవతుః || 48.5 || 493
- అతంద్రమింద్రద్రుయుగం తథావిధం  
 సమేయుషా మంథరగామినా త్వయా |  
 తిరాయితోలూఖలరోధనిర్దుతౌ  
 చిరాయ జీర్ణౌ పరిపాతితౌ తరూ || 48.6 || 494
- అభాజి శాఖీద్వితయం యదా త్వయా  
 తదైవ తద్గర్భతలాన్నిరేయుషా |  
 మహాత్విషా యక్షయుగేన తక్షణా -  
 దభాజి గోవింద భవానపి స్తవైః || 48.7 || 495
- ఇహాన్యభక్తోఽపి సమేష్యతి క్రమాత్  
 భవంతమేతౌ ఖలు రుద్రసేవకౌ |  
 మునిప్రసాదాద్భవదంఘ్రిమాగతౌ  
 గతౌ వృణానౌ ఖలు భక్తిముత్తమాం || 48.8 || 496
- తతస్తరూద్ధారణదారుణారవ -  
 ప్రకంపిసంపాతిని గోపమండలే |  
 విలజ్జితత్వజ్జననీముఖేక్షిణా  
 వ్యమోక్షి నందేన భవాన్ విమోక్షదః || 48.9 || 497
- మహీరుహోర్మధ్యగతో బతార్భకో  
 హరేః ప్రభావాదపరిక్షతోఽధునా |  
 ఇతి బ్రువాణైర్గమితో గృహం భవాన్  
 మరుత్పురాధీశ్వర పాహి మాం గదాత్ || 48.10 || 498

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టచత్వారింశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకోనపంచాశం దశకం ॥

వృందావనగమనవర్ణనం

భవత్ప్రభావావిదురా హి గోపా -

స్తరుప్రపాతాదికమత్ర గోష్ఠే ।

అహేతుముత్పాతగణం విశంక్య

ప్రయాతుమన్యత్ర మనో వితేనుః ॥ 49.1 ॥

499

తత్రోపనందాభిధగోపవర్యో

జగౌ భవత్ప్రేరణయైవ నూనం ।

ఇతః ప్రతీచ్యాం విపినం మనోజ్ఞం

వృందావనం నామ విరాజతీతి ॥ 49.2 ॥

500

బృహద్వనం తత్ ఖలు నందముఖ్యా

విధాయ గౌష్ఠీనమథ క్షణేన ।

త్వదన్వితత్వజ్జననీనివిష్ట -

గరిష్ఠయానానుగతా విచేలుః ॥ 49.3 ॥

501

అనోమనోజ్ఞధ్వనిధేనుపాలీ -

ఖురప్రణాదాంతరతో వధూభిః ।

భవద్విద్యోదాలపితాక్షరాణి

ప్రవీయ నాజ్ఞాయత మార్గదైర్ఘ్యం ॥ 49.4 ॥

502

నిరీక్ష్య వృందావనమీశ నంద -

త్ప్రసూనకుందప్రముఖద్రుమౌఘం ।

- అమోదథాః శాద్వలసాంద్రలక్ష్యా  
హరిన్మణీకుట్టిమపుష్టశోభం || 49.5 || 503
- నవాకనిర్వ్యాధనివాసభేదే -  
ష్వశేషగోపేషు సుఖాసితేషు |  
వనశ్రియం గోపకిశోరపాలీ -  
విమిశ్రితః పర్యగలోకథాస్త్యం || 49.6 || 504
- అరాలమార్గాగతనిర్మలాపాం  
మరాలకూజాకృతనర్మలాపాం |  
నిరంతరస్మేరసరోజవక్త్రాం  
కలిందకన్యాం సమలోకయస్త్యం || 49.7 || 505
- మయూరకేశకాశతలోభనీయం  
మయూఖమాలాశబలం మణీనాం |  
విరించలోకస్పృశముచ్చశృంగై -  
ర్గిరిం చ గోవర్ధనమైక్షథాస్త్యం || 49.8 || 506
- సమం తతో గోపకుమారకైస్త్యం  
సమంతతో యత్ర వనాంతమాగాః |  
తతస్తతస్తాం కుటిలామపశ్యః  
కలిందజాం రాగవతీమివైకాం || 49.9 || 507
- తథావిధేఽస్మిన్ విపినే పశవ్యే  
సముత్సుకో వత్సగణప్రచారే |  
చరన్ సరామోఽథ కుమారకైస్త్యం  
సమీరగేహాధిప పాహి రోగాత్ || 49.10 || 508

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకోనపంచాశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే పంచాశం దశకం ॥

వత్సాసురవధవర్ణనం, బకాసురవధవర్ణనం చ

తరలమధుకృద్వందే వృందావనేఽథ మనోహరే

పశుపశిశుభిః సాకం వత్సానుపాలనలోలుపః |

హాలధరసఖో దేవ శ్రీమన్ విచేరిథ ధారయన్

గవలమురలీవేత్రం నేత్రాభిరామతనుద్యుతిః || 50.1 ||

509

విహితజగతీరక్షం లక్ష్మీకరాంబుజలాలితం

దదతి చరణద్వంద్వం వృందావనే త్వయి పావనే |

కిమివ న బభౌ సంపత్సంపూరితం తరువల్లరీ -

సలిలధరణీగోత్రక్షేత్రాదికం కమలాపతే || 50.2 ||

510

విలసదులపే కాంతారాంతే సమీరణశీతలే

విపులయమునాతీరే గోవర్ధనాచలమూర్ధసు |

లలితమురలీనాదః సంచారయన్ ఖలు వాత్సకం

క్వచన దివసే దైత్యం వత్సాకృతిం త్వముదైక్షథాః || 50.3 ||

511

రభసవిలసత్పుచ్ఛం విచ్ఛాయతోఽస్య విలోకయన్

కిమపి వలితస్కంధం రంధ్రప్రతీక్షముదీక్షితం |

తమథ చరణే బిభ్రద్విభ్రామయన్ ముహూరుచ్ఛక్తైః

కుహచన మహావృక్షే చిక్షేపిథ క్షతజీవితం || 50.4 ||

512

నిపతతి మహాదైత్యే జాత్యా దురాత్మని తక్షణం

నిపతనజవక్షుణ్ణక్షోణీరుహక్షతకాననే |

- దివి పరిమిలద్వందా వృందారకాః కుసుమోత్కరైః  
 శిరసి భవతో హర్షాద్వర్షంతి నామ తదా హరే || 50.5 || 513
- సురభిలతమా మూర్ధన్యూర్ధ్వం కుతః కుసుమావలీ  
 నిపతతి తవేత్సుక్తో బాలైః సహేలముదైరయః |  
 ఝటితి దనుజక్షేపేణోర్ధ్వం గతస్తరుమండలాత్  
 కుసుమనికరః సోఽయం నూనం సమేతి శనైరితి || 50.6 || 514
- క్వచన దివసే భూయో భూయస్తరే పరుషాతపే  
 తపనతనయాపాథః పాతుం గతా భవదాదయః |  
 చలితగరుతం ప్రేక్షామాసుర్భకం ఖలు విస్మృతం  
 క్షితిధరగరుచ్ఛేదే కైలాసశైలమివాపరం || 50.7 || 515
- పిబతి సలిలం గోపవ్రాతే భవంతమభిద్రుతః  
 స కిల నిగిలన్నగ్నిప్రఖ్యం పునర్ద్రుతముద్వమన్ |  
 దలయితుమగాత్ త్రోట్యాః కోట్యా తదాఽఽశు భవాన్ విభో  
 ఖలజనభిదాచుంచుశ్చంచూ ప్రగృహ్య దదార తం || 50.8 || 516
- సపది సహజాం సంద్రష్టుం వా మృతాం ఖలు పూతనా -  
 మనుజమఘమప్యగ్రే గత్వా ప్రతీక్షితుమేవ వా |  
 శమననిలయం యాతే తస్మిన్ బకే సుమనోగణే  
 కిరతి సుమనోవృందం వృందావనాత్ గృహమైయథాః || 50.9 || 517
- లలితమురలీనాదం దూరాన్నిశమ్య వధూజనై -  
 స్త్వరితముపగమ్యారాదారూఢమోదముదీక్షితః |  
 జనితజననీనందానందః సమీరణమందిర -  
 ప్రథితవసతే శౌరే దూరికురుష్వ మమామయాన్ || 50.10 || 518

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే పంచాశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకపంచాశం దశకం ॥

అఘాసురవధవర్ణనం

కదాచన వ్రజశిశుభిః సమం భవాన్

వనాశనే విహితమతిః ప్రగేతరాం ।

సమావృతో బహుతరవత్సమండలైః

సతేమనైర్నిరగమదీశ జేమనైః ॥ 51.1 ॥

519

వినిర్యతస్తవ చరణాంబుజద్వయా -

దుదంచితం త్రిభువనపావనం రజః ।

మహార్షయః పులకధరైః కలేబరై -

రుదూహిరే ధృతభవదీక్షణోత్సవాః ॥ 51.2 ॥

520

ప్రచారయత్యవిరలశాద్వలే తలే

పశూన్ విభో భవతి సమం కుమారకైః ।

అఘాసురో న్యరుణదఘాయ వర్తనీం

భయానకః సపది శయానకాకృతిః ॥ 51.3 ॥

521

మహాచలప్రతిమతనోర్గుహానిభ -

ప్రసారితప్రథితముఖస్య కాననే ।

ముఖోదరం విహరణకౌతుకాధతాః

కుమారకాః కిమపి విదూరగే త్వయి ॥ 51.4 ॥

522

ప్రమాదతః ప్రవిశతి పన్నగోదరం

కృధత్తనౌ పశుపకులే సవాత్సకే ।

- విదన్నిదం త్వమపి వివేశిథ ప్రభో  
 సుహృజ్జనం విశరణమాశు రక్షితుం || 51.5 || 523
- గలోదరే విపులితవర్షణా త్వయా  
 మహోరగే లురతి నిరుద్ధమారుతే |  
 ద్రుతం భవాన్ విదలితకంఠమండలో  
 విమోచయన్ పశుపపశూన్ వినిర్యయౌ || 51.6 || 524
- క్షణం దివి త్వదుపగమార్థమాస్థితం  
 మహాసురప్రభవమహో మహో మహాత్ |  
 వినిర్గతే త్వయి తు నిలీనమంజసా  
 నభఃస్థలే నన్యతురథో జగుః సురాః || 51.7 || 525
- సవిస్మయైః కమలభవాదిభిః సురై -  
 రనుద్రుతస్తదను గతః కుమారకైః |  
 దినే పునస్తరుణదశాముపేయుషి  
 స్వకైర్భవానతనుత భోజనోత్సవం || 51.8 || 526
- విషాణికామపి మురలీం నితంబకే  
 నివేశయన్ కబలధరః కరాంబుజే |  
 ప్రహాసయన్ కలవచనైః కుమారకాన్  
 బుభోజిథ త్రిదశగణైర్ముదా నుతః || 51.9 || 527
- సుఖాశనం త్విహ తవ గోపమండలే  
 మఖాశనాత్ ప్రియమివ దేవమండలే |  
 ఇతి స్తుతస్త్రిదశవరైర్జగత్పతే  
 మరుత్పురీనిలయ గదాత్ ప్రపాహి మాం || 51.10 || 528

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకపంచాశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ద్విపంచాశం దశకం ॥  
బ్రహ్మకృతవత్సాపహారవర్ణనం

అన్యవతారనికరేష్వనిరీక్షితం తే

భూమాతిరేకమభివీక్ష్వ తదాఘమోక్షే |

బ్రహ్మ పరీక్షితుమనాః స పరోక్షభావం

నిన్యేఽథ వత్సకగణాన్ ప్రవితత్య మాయాం || 52.1 ||

529

వత్సానవీక్ష్వ వివశే పశుపోత్కరే తా -

నానేతుకామ ఇవ ధాతృమతానువర్తి |

త్వం సామిభుక్తకబలో గతవాంస్తదానీం

భుక్తాంస్తిరోఽథిత సరోజభవః కుమారాన్ || 52.2 ||

530

వత్సాయితస్తదను గోపగణాయితస్త్యం

శిక్యాదిభాండమురలీగవలాదిరూపః |

ప్రాగ్వద్విహృత్య విపినేషు చిరాయ సాయం

త్వం మాయయాఽథ బహుధా వ్రజమాయయాథ || 52.3 ||

531

త్వామేవ శిక్యగవలాదిమయం దధానో

భూయస్త్యమేవ పశువత్సకబాలరూపః |

గోరూపిణీభిరపి గోపవధూమయ్యాభి -

రాసాదితోఽసి జననీభిరతిప్రహర్షాత్ || 52.4 ||

532

జీవం హి కంచిదభిమానవశాత్స్వకీయం

మత్వా తనూజ ఇతి రాగభరం వహంత్యః |

ఆత్మానమేవ తు భవంతమవాప్య సూనుం  
ప్రీతిం యయుర్న కియతీం వనితాశ్చ గావః || 52.5 || 533

ఏవం ప్రతిక్షణవిజృంభితహర్షభార -  
నిశ్శేషగోపగణలాలితభూరిమూర్తిం |  
త్వామగ్రజోఽపి బుబుధే కిల వత్సరాంతే  
బ్రహ్మత్మనోరపి మహాన్ యువయోర్విశేషః || 52.6 || 534

వర్షావధౌ నవపురాతనవత్సపాలాన్  
దృష్ట్వా వివేకమస్పృణే ద్రుహిణే విమూఢే |  
ప్రాదీదృశః ప్రతినవాన్ మకుటాంగదాది -  
భూషాంశ్చతుర్భుజయుజః సజలాంబుదాభాన్ || 52.7 || 535

ప్రత్యేకమేవ కమలాపరిలాలితాంగాన్  
భోగీంద్రభోగశయనాన్ నయనాభిరామాన్ |  
లీలానిమీలితదృశః సనకాదియోగి -  
వ్యాసేవితాన్ కమలభూర్భవతో దదర్శ || 52.8 || 536

నారాయణాకృతిమసంఖ్యతమాం నిరీక్ష్య  
సర్వత్ర సేవకమపి స్వమవేక్ష్య ధాతా |  
మాయానిమగ్నహృదయో విముమోహ యావ -  
దేకో బభూవిధ తదా కబలార్థపాణిః || 52.9 || 537

నశ్యన్మదే తదను విశ్వపతిం ముహుస్తాం  
నత్వా చ నూతవతి ధాతరి ధామ యాతే |  
పోతైః సమం ప్రముదితైః ప్రవిశన్ నికేతం  
వాతాలయాధిప విభో పరిపాహి రోగాత్ || 52.10 || 538

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ద్విపంచాశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే త్రిపంచాశం దశకం ॥  
ధేనుకాసురవధవర్ణనం

అతీత్య బాల్యం జగతాం పతే త్వ -  
ముపేత్య పౌగండవయో మనోజ్ఞం ।  
ఉపేక్ష్య వత్సావనముత్సవేన  
ప్రావర్తథా గోగణపాలనాయాం ॥ 53.1 ॥

539

ఉపక్రమస్యానుగుణైవ సేయం  
మరుత్పురాధీశ తవ ప్రవృత్తిః ।  
గోత్రాపరిత్రాణకృతేఽవతీర్ణ -  
స్తదేవ దేవాఽఽరభథాస్తదా యత్ ॥ 53.2 ॥

540

కదాపి రామేణ సమం వనాంతే  
వనశ్రియం వీక్ష్య చరన్ సుఖేన ।  
శ్రీదామనామ్నః స్వసఖస్య వాచా  
మోదాదగా ధేనుకకాననం త్వం ॥ 53.3 ॥

541

ఉత్తాలతాలీనివహే త్వదుక్త్యా  
బలేన ధూతేఽథ బలేన దోర్భ్యాం ।  
మృదుః ఖరశ్చాభ్యపతత్పురస్తాత్  
ఫలోత్కరో ధేనుకదానవోఽపి ॥ 53.4 ॥

542

సముద్యతో ధైనుకపాలనేఽహం  
కథం వధం ధైనుకమద్య కుర్వే ।

- ఇతీవ మత్వా ధ్రువమగ్రజేన  
సురౌఘయోధ్ధారమజీఘనస్త్వం || 53.5 || 543
- తదీయభృత్యానపి జంబుకత్వే -  
నోపాగతానగ్రజసంయుతస్త్వం |  
జంబూఫలానీవ తదా నిరాస్థ -  
స్తాలేఘ ఖేలన్ భగవన్ నిరాస్థః || 53.6 || 544
- వినిఘ్నతి త్వయ్యథ జంబుకౌఘం  
సనామకత్వాద్వరుణస్తదానీం |  
భయాకులో జంబుకనామధేయం  
శ్రుతిప్రసిద్ధం వ్యధితేతి మన్యే || 53.7 || 545
- తవావతారస్య ఫలం మురారే  
సంజాతమద్యేతి సురైర్నుతస్త్వం |  
సత్యం ఫలం జాతమిహేతి హాసీ  
బాలైః సమం తాలఫలాన్యభుంక్తాః || 53.8 || 546
- మధుద్రవస్రుంతి బృహంతి తాని  
ఫలాని మేదోభరభృంతి భుక్త్వా |  
తృప్తైశ్చ దృప్తైర్భవనం ఫలౌఘం  
వహద్భిరాగాః ఖలు బాలకైస్త్వం || 53.9 || 547
- హతో హతో ధేనుక ఇత్యుపేత్య  
ఫలాన్యదద్భిర్మధురాణి లోకైః |  
జయేతి జీవేతి నుతో విభో త్వం  
మరుత్పురాధీశ్వర పాహి రోగాత్ || 53.10 || 548

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే త్రిపంచాశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే చతుఃపంచాశం దశకం ॥  
కాలీయమర్దనే గోగోపానాముజ్జీవనవర్ణనం

త్వత్సేవోత్కస్సోభరిర్నామ పూర్వం  
కాలింద్యంతర్ద్వాదశాబ్దం తపస్యన్ |  
మీనవ్రాతే స్నేహవాన్ భోగలోలే  
తార్జ్యం సాక్షాదైక్షితాగ్రే కదాచిత్ || 54.1 ||

549

త్వద్వాహం తం సక్షుధం తృక్షసూనుం  
మీనం కంచిజ్జక్షతం లక్షయన్ సః |  
తప్తశ్చిత్తే శప్తవానత్ర చేత్ త్వం  
జంతూన్ భోక్తా జీవితం చాపి మోక్తా || 54.2 ||

550

తస్మిన్ కాలే కాలీయః క్ష్యేలదర్పాత్  
సర్పారాతేః కల్పితం భాగమశ్నన్ |  
తేన క్రోధాత్ త్వత్పదాంభోజభాజా  
పక్షక్లిప్తస్తద్దురాపం పయోఽగాత్ || 54.3 ||

551

ఘోరే తస్మిన్ సూరజానీరవాసే  
తీరే వృక్షా విక్షతాః క్ష్యేలవేగాత్ |  
పక్షివ్రాతాః పేతురభ్రే పతంతః  
కారుణ్యార్థం త్వన్మనస్తేన జాతం || 54.4 ||

552

కాలే తస్మిన్నేకదా సీరపాణిం  
ముక్త్యా యాతే యామునం కాననాంతం |

- త్వయ్యుద్ధామగ్రీష్మభీష్మోష్మతప్తా  
 గోగోపాలా వ్యాపిబన్ క్షేలతోయం || 54.5 || 553
- నశ్యజ్జీవాన్ విచ్యుతాన్ క్షాతలే తాన్  
 విశ్వాన్ పశ్యన్నచ్యుత త్వం దయార్థః |  
 ప్రాప్యోపాంతం జీవయామాసిథ ద్రాక్  
 పీయూషాంభోవర్షిభిః శ్రీకటాక్షైః || 54.6 || 554
- కిం కిం జాతో హర్షవర్షాతిరేకః  
 సర్వాంగేష్విత్యుత్థితా గోపసంఘాః |  
 దృష్ట్వాఽగ్రే త్వాం త్వత్కృతం తద్విదంత -  
 స్త్వామాలింగన్ దృష్టనానాప్రభావాః || 54.7 || 555
- గావశ్చైవం లబ్ధజీవాః క్షణేన  
 స్ఫీతానందాస్త్వాం చ దృష్ట్వా పురస్తాత్ |  
 ద్రాగావవుః సర్వతో హర్షబాష్పం  
 వ్యాముంచంత్యో మందముద్యన్నినాదాః || 54.8 || 556
- రోమాంచోఽయం సర్వతో నః శరీరే  
 భూయస్యంతః కాచిదానందమూర్ఛా |  
 ఆశ్చర్యోఽయం క్షేలవేగో ముకుందే -  
 త్యుక్తో గోపైర్నందితో వందితోఽభూః || 54.9 || 557
- ఏవం భక్తాన్ ముక్తజీవానపి త్వం  
 ముగ్ధాపాంగైరస్తరోగాంస్తనోషి |  
 తాదృగ్భూతస్ఫీతకారుణ్యభూమా  
 రోగాత్ పాయా వాయుగేహాధివాస || 54.10 || 558

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే చతుఃపంచాశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే పంచపంచాశం దశకం ॥  
కాలీయమర్దనే భగవన్నర్తనవర్ణనం

అథ వారిణి ఘోరతరం ఫణినం

ప్రతివారయితుం కృతధీర్భగవన్ |

ద్రుతమారిథ తీరగనీపతరుం

విషమారుతశోషితపర్ణచయం || 55.1 ||

559

అధిరుహ్య పదాంబురుహేణ చ తం

నవపల్లవతుల్యమనోజ్ఞరుచా |

హ్రాదవారిణి దూరతరం న్యపతః

పరిఘూర్ణితఘోరతరంగగణే || 55.2 ||

560

భువనత్రయభారభృతో భవతో

గురుభారవికంపివిజృంభిజలా |

పరిమజ్జయతి స్మ ధనుశ్శతకం

తటినీ ఝటితి స్ఫుటఘోషవతీ || 55.3 ||

561

అథ దిక్షు విదిక్షు పరిక్షుభిత -

భ్రమితోదరవారినినాదభరైః |

ఉదకాదుదగాదురగాధిపతి -

స్త్వదుషాంతమశాంతరుషాఽంధమనాః || 55.4 ||

562

ఫణశృంగసహస్రవినిస్సృమర -

జ్వలదగ్నికణోగ్రవిషాంబుధరం |

- పురతః ఫణినం సమలోకయథా  
 బహుశృంగిణమంజనశైలమివ || 55.5 || 563
- జ్వలదక్షి పరిక్షరదుగ్రవిష -  
 శ్వసనోష్మభరః స మహాభుజగః |  
 పరిదశ్య భవంతమనంతబలం  
 పరివేష్టయదస్ఫుటచేష్టమహో || 55.6 || 564
- అవిలోక్య భవంతమథాకులితే  
 తటగామిని బాలకధేనుగణే |  
 వ్రజగేహతలేఽప్యనిమిత్తశతం  
 సముదీక్ష్వ గతా యమునాం పశుపాః || 55.7 || 565
- అఖిలేషు విభో భవదీయదశా -  
 మవలోక్య జిహాసుషు జీవభరం |  
 ఫణిబంధనమాశు విముచ్య జవా -  
 దుదగమ్యత హాసజషా భవతా || 55.8 || 566
- అధిరుహ్య తతః ఫణిరాజఫణాన్  
 నన్యతే భవతా మృదుపాదరుచా |  
 కలశింజితనూపురమంజుమిల -  
 త్యరకంకణసంకులసంక్వణితం || 55.9 || 567
- జహృషుః పశుపాస్తతుషుర్మునయో  
 వవృషుః కుసుమాని సురేంద్రగణాః |  
 త్వయి నృత్యతి మారుతగేహపతే  
 పరిపాహి స మాం త్వమదాంతగదాత్ || 55.10 || 568

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే పంచపంచాశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే షట్పంచాశం దశకం ॥  
కాలీయమర్దనే భగవదనుగ్రహవర్ణనం

రుచిరకంపితకుండలమండలః

సుచిరమీశ ననర్తిథ పన్నగే ।

అమరతాడితదుందుభిసుందరం

వియతి గాయతి దైవతయౌవతే ॥ 56.1 ॥

569

నమతి యద్యదముష్య శిరో హరే

పరివిహాయ తదున్నతమున్నతం ।

పరిమథన్ పదపంకరుహా చిరం

వ్యహరథాః కరతాలమనోహరం ॥ 56.2 ॥

570

త్వదవభగ్నవిభుగ్నఫణాగణే

గలితశోణితశోణితపాథసి ।

ఫణిపతావవసీదతి సన్నతా -

స్తదబలాస్తవ మాధవ పాదయోః ॥ 56.3 ॥

571

అయి పురైవ చిరాయ పరిశ్రుత -

త్వదనుభావవిలీనహృదో హి తాః ।

మునిభిరప్యనవాప్యపథైః స్తవై -

ర్నునువ్రూశ భవంతమయంత్రితం ॥ 56.4 ॥

572

ఫణివధూగణభక్తివిలోకన -

ప్రవికసత్యరుణాకులచేతసా ।

ఫణిపతిర్భవతాఽచ్యుత జీవిత -

స్త్వయి సమర్పితమూర్తిరవానమత్ || 56.5 ||

573

రమణకం వ్రజ వారిధిమధ్యగం

ఫణిరిపుర్న కరోతి విరోధితాం |

ఇతి భవద్వచనాన్యతిమానయన్

ఫణిపతిర్నిరగాదురగైః సమం || 56.6 ||

574

ఫణివధూజనదత్తమణివ్రజ -

జ్వలితహారదుకూలవిభూషితః |

తటగతైః ప్రమదాశ్రువిమిశ్రితైః

సమగథాః స్వజన్వైర్దివసావధౌ || 56.7 ||

575

నిశి పునస్తమసా వ్రజమందిరం

వ్రజితుమక్షమ ఏవ జనోత్కరే |

స్వపతి తత్ర భవచ్ఛరణాశ్రయే

దవకృశానురరుంధ సమంతతః || 56.8 ||

576

ప్రబుధితానథ పాలయ పాలయే -

త్యుదయదార్తరవాన్ పశుపాలకాన్ |

అవితుమాశు పపాథ మహానలం

కిమిహ చిత్తమయం ఖలు తే ముఖం || 56.9 ||

577

శిఖిని వర్ణత ఏవ హి పీతతా

పరిలసత్యధునా క్రియయాఽప్యసౌ |

ఇతి నుతః పశుపైర్ముదితైర్విభో

హర హరే దురితైః సహ మే గదాన్ || 56.10 ||

578

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే షట్పంచాశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తపంచాశం దశకం ॥  
ప్రలంబాసురవధవర్ణనం

రామసఖః క్వాపి దినే

కామద భగవన్ గతో భవాన్ విపినం ।

సూనుభిరపి గోపానాం

ధేనుభిరభిసంవృతో లసద్వేషః ॥ 57.1 ॥

579

సందర్శయన్ బలాయ

స్వైరం వృండావనశ్రియం విమలాం ।

కాండీరైః సహ బాలై -

ర్భాండీరకమాగమో వటం క్రీడన్ ॥ 57.2 ॥

580

తావత్తావకనిధన -

స్పృహయాలుగ్గోపమూర్తిరదయాలుః ।

దైత్యః ప్రలంబనామా

ప్రలంబబాహుం భవంతమాపేదే ॥ 57.3 ॥

581

జానన్నప్యవిజాన -

న్నివ తేన సమం నిబద్ధసౌహార్దః ।

వటనికటే పటుపశుప -

వ్యాబద్ధం ద్వంద్వయుద్ధమారభాః ॥ 57.4 ॥

582

గోపాన్ విభజ్య తన్వన్

సంఘం బలభద్రకం భవత్యమపి ।

- త్వద్బలభీరుం దైత్యం  
త్వద్బలగతమన్వమన్యథా భగవన్ || 57.5 || 583
- కల్పితవిజేత్యవహనే  
సమరే పరయూథగం స్వదయితతరం |  
శ్రీదామానమధత్తాః  
పరాజితో భక్తదాసతాం ప్రథయన్ || 57.6 || 584
- ఏవం బహుషు విభూమన్  
బాలేషు వహత్సు వాహ్యమానేషు |  
రామవిజితః ప్రలంబో  
జహార తం దూరతో భవద్భీత్యా || 57.7 || 585
- త్వద్ధూరం గమయంతం  
తం దృష్ట్వా హాలిని విహితగరిమభరే |  
దైత్యః స్వరూపమాగా -  
ద్యద్రూపాత్ స హి బలోఽపి చకితోఽభూత్ || 57.8 || 586
- ఉచ్చతయా దైత్యతనో -  
స్త్వన్ముఖమాలోక్య దూరతో రామః |  
విగతభయో దృఢముష్ట్యా  
భృశదుష్టం సపది పిష్టవానేనం || 57.9 || 587
- హత్వా దానవవీరం  
ప్రాప్తం బలమాలిలింగిథ ప్రేష్ణా |  
తావన్మిలతోర్యవయోః  
శిరసి కృతా పుష్పవృష్టిరమరగణైః || 57.10 || 588
- ఆలంబో భువనానాం  
ప్రాలంబం నిధనమేవమారచయన్ |

కాలం విహాయ సద్యో  
లోలంబరుచే హరే హరేః క్లేశాన్ || 57.11 ||

589

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తపంచాశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టపంచాశం దశకం ॥

దావాగ్నిమోక్షాదివర్ణనం

త్వయి విహరణలోలే బాలజాలైః ప్రలంబ -

ప్రమథనసవిలంబే ధేనవః స్వైరచారాః |

తృణకుతుకనివిష్టా దూరదూరం చరంత్యః

కిమపి విపినమైషీకాఖ్యమీషాంబభూవుః || 58.1 ||

590

అనధిగతనిదాఘక్రౌర్యవృందావనాంతాత్

బహిరిదముపయాతాః కాననం ధేనవస్తాః |

తవ విరహవిషణ్ణా ఊష్మలగ్రీష్మతాప -

ప్రసరవిసరదంభస్యాకులాః స్తంభమాపుః || 58.2 ||

591

తదను సహ సహయైర్ధూరమన్విష్య శౌరే

గలితసరణి ముంజారణ్యసంజాతఖేదం |

పశుకులమభివీక్ష్య క్షిప్రమానేతుమారా -

త్వయి గతవతి హీ హీ సర్వతోఽగ్నిర్జజృంభే || 58.3 ||

592

సకలహరితి దీప్తే ఘోరభాంకారభీమే

శిఖిని విహతమార్గా అర్థదగ్ధా ఇవార్తాః |

అహహ భువనబంధో పాహి పాహీతి సర్వే

శరణముపగతాస్త్యాం తాపహర్తారమేకం || 58.4 ||

593

అలమలమతిభీత్యా సర్వతో మీలయధ్వం

భృశమితి తవ వాచా మీలితాక్షేషు తేషు |

క్వ ను దవదహనోఽసౌ కుత్ర ముంజాటవీ సా  
సపది వవృతిరే తే హంత భాండీరదేశే || 58.5 || 594

జయ జయ తవ మాయా కేయమీశేతి తేషాం  
నుతిభిరుదితహాసో బద్ధనానావిలాసః |  
పునరపి విపినాంతే ప్రాచరః పాటలాది -  
ప్రసవనికరమాత్రగ్రాహ్యఘర్మానుభావే || 58.6 || 595

త్వయి విముఖమివోఽచైస్తాపభారం వహంతం  
తవ భజనవదంతః పంకముచ్ఛోషయంతం |  
తవ భుజవదుదంచద్భూరితేజఃప్రవాహం  
తపసమయమనైషీర్యామునేషు స్థలేషు || 58.7 || 596

తదను జలదజాలైస్త్వద్వపుస్తుల్యభాభి -  
ర్వికసదమలవిద్యుత్ప్తీతవాసోవిలాసైః |  
సకలభువనభాజాం హర్షదాం వర్షవేలాం  
క్షీతిధరకుహరేషు స్వైరవాసీ వ్యనైషిః || 58.8 || 597

కుహరతలనివిష్టం త్వాం గరిష్ఠం గిరీంద్రః  
శిఖికులనవకేకాకాకుభిః స్తోత్రకారీ |  
స్ఫుటకుటజకదంబస్తోమపుష్పాంజలిం చ  
ప్రవిదధదనుభేజే దేవ గోవర్ధనోఽసౌ || 58.9 || 598

అథ శరదముపేతాం తాం భవద్భక్తచేతో -  
విమలసలిలపూరాం మానయన్ కాననేషు |  
తృణమమలవనాంతే చారు సంచారయన్ గాః  
పవనపురపతే త్వం దేహి మే దేహాసౌఖ్యం || 58.10 || 599

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టపంచాశం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకోనషష్ఠితమం దశకం ॥  
వేణుగానవర్ణనం

త్వద్వపుర్నవకలాయకోమలం

ప్రేమదోహనమశేషమోహనం ।

బ్రహ్మ తత్త్వపరచిన్ముదాత్మకం

వీక్ష్య సమ్ముముహురన్వహం స్త్రీయః ॥ 59.1 ॥

600

మన్మథోన్మథితమానసాః క్రమా -

త్వద్విలోకనరతాస్తతస్తతః ।

గోపికాస్తవ న సేహిరే హరే

కాననోపగతిమప్యహర్ముఖే ॥ 59.2 ॥

601

నిర్గతే భవతి దత్తదృష్టయ -

స్త్వద్గతేన మనసా మృగేక్షణాః ।

వేణునాదముపకర్ణ్య దూరత -

స్త్వద్విలాసకథయాభిరేమిరే ॥ 59.3 ॥

602

కాననాంతమితవాన్ భవానపి

స్నిగ్ధపాదపతలే మనోరమే ।

వ్యత్యయాకలితపాదమాస్థితః

ప్రత్యపూరయత వేణునాలికాం ॥ 59.4 ॥

603

మారబాణధుతఖేచరీకులం

నిర్వికారపశుపక్షిమండలం ।

- ద్రావణం చ దృషదామపి ప్రభో  
తావకం వ్యజని వేణుకూజితం || 59.5 || 604
- వేణురంధ్రతరలాంగులీదలం  
తాలసంచలితపాదపల్లవం |  
తత్ స్థితం తవ పరోక్షమప్యహో  
సంవిచింత్య ముముహుర్వజాంగనాః || 59.6 || 605
- నిర్విశంకభవదంగదర్శినీః  
భేచరీః ఖగమృగాన్ పశూనపి |  
త్వత్పదప్రణయి కాననం చ తాః  
ధన్యధన్యమితి నన్వమానయన్ || 59.7 || 606
- ఆపిబేయమధరామృతం కదా  
వేణుభుక్తరసశేషమేకదా |  
దూరతో బత కృతం దురాశయే -  
త్యాకులా ముహురిమాః సమాముహాన్ || 59.8 || 607
- ప్రత్యహం చ పునరిత్థమంగనా -  
శ్చిత్తయోనిజనితాదనుగ్రహాత్ |  
బద్ధరాగవివశాస్త్యయి ప్రభో  
నిత్యమాపురిహ కృత్యమూఢతాం || 59.9 || 608
- రాగస్తావజ్ఞాయతే హి స్వభావా -  
న్మోక్షోపాయో యత్నతః స్యాన్న వా స్యాత్ |  
తాసాం త్వేకం తద్ద్వయం లబ్ధమాసీత్  
భాగ్యం భాగ్యం పాహి మాం మారుతేశ || 59.10 || 609

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకోనషష్ఠితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే షష్ఠితమం దశకం ॥  
గోపీవస్తాపహరణవర్ణనం

మదనాతురచేతసోఽన్వహం

భవదంఘ్రిద్వయదాస్యకామ్యయా ।

యమునాతటసీమ్ని సైకతీం

తరలాక్ష్యో గిరిజాం సమార్చిచన్ ॥ 60.1 ॥

610

తవ నామకథారతాః సమం

సుదృశః ప్రాతరుపాగతా నదీం ।

ఉపహారశతైరపూజయన్

దయితో నందసుతో భవేదితి ॥ 60.2 ॥

611

ఇతి మాసముపాహితవ్రతా -

స్తరలాక్షీరభివీక్ష్య తా భవాన్ ।

కరుణామృదులో నదీతటం

సమయాసీత్తదనుగ్రహేచ్ఛయా ॥ 60.3 ॥

612

నియమావసితౌ నిజాంబరం

తటసీమన్యవముచ్య తాస్తదా ।

యమునాజలఖేలనాకులాః

పురతస్త్వామవలోక్య లజ్జితాః ॥ 60.4 ॥

613

త్రపయా నమితాననాస్వధో

వనితాస్వంబరజాలమంతికే ।

నిహితం పరిగృహ్య భూరుహో

విటపం త్వం తరసాఽధిరూఢవాన్ || 60.5 ||

614

ఇహ తావదుపేత్య నీయతాం

వసనం వః సుదృశో యథాయథం |

ఇతి నర్మమృదుస్మితే త్వయి

బ్రువతి వ్యాముముహే వధూజనైః || 60.6 ||

615

అయి జీవ చిరం కిశోర న -

స్తవ దాసీరవశీకరోషి కిం |

ప్రదిశాంబరమంబుజేక్షణే -

త్యుదితస్త్యం స్మితమేవ దత్తవాన్ || 60.7 ||

616

అధిరుహ్య తటం కృతాంజలీః

పరిశుద్ధాః స్వగతీర్నిరీక్ష్య తాః |

వసనాన్యఖిలాన్యనుగ్రహం

పునరేవం గిరమప్యదా ముదా || 60.8 ||

617

విదితం నను వో మనీషితం

వదితారస్త్విహ యోగ్యముత్తరం |

యమునాపులినే సచంద్రికాః

క్షణదా ఇత్యబలాస్త్యమూచివాన్ || 60.9 ||

618

ఉపకర్ణ్య భవన్ముఖచ్యుతం

మధునిష్యంది వచో మృగీదృశః |

ప్రణయాదయి వీక్ష్య వీక్ష్య తే

వదనాబ్జం శనకైర్గృహం గతాః || 60.10 ||

619

ఇతి నన్వనుగృహ్య వల్లవీ -

ర్విషినాంతేషు పురేవ సంచరన్ |

కరుణాశిశిరో హరే హర

త్వరయా మే సకలామయావలిం || 60.11 ||

620

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే షష్ఠితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకషష్ఠితమం దశకం ॥  
యజ్ఞపత్న్యధరణవర్ణనం

తతశ్చ వృందావనతోఽతిదూరతో

వనం గతస్త్వం ఖలు గోపగోకులైః |

హృదంతరే భక్తతరద్విజాంగనా -

కదంబకానుగ్రహణాగ్రహం వహన్ || 61.1 ||

621

తతో నిరీక్ష్యాశరణే వనాంతరే

కిశోరలోకం క్షుధితం తృషాకులం |

అదూరతో యజ్ఞపరాన్ ద్విజాన్ ప్రతి

వ్యసర్జయో దీదివియాచనాయ తాన్ || 61.2 ||

622

గతేష్వథో తేష్వభిధాయ తేఽభిధాం

కుమారకేష్వోదనయాచిషు ప్రభో |

శ్రుతిస్థిరా అప్యభినిన్యరశ్రుతిం

న కించిదూచుశ్చ మహీసురోత్తమాః || 61.3 ||

623

అనాదరాత్ ఖిన్నధియో హి బాలకాః

సమాయయుర్కృక్తమిదం హి యజ్ఞసు |

చిరాదభక్తాః ఖలు తే మహీసురాః

కథం హి భక్తం త్వయి తైః సమర్ప్యతే || 61.4 ||

624

నివేదయధ్వం గృహిణీజనాయ మాం

దిశేయురన్నం కరుణాకులా ఇమాః |

ఇతి స్మితార్థం భవతేరితా గతా -

స్తే దారకా దారజనం యయాచిరే || 61.5 ||

625

గృహీతనామ్ని త్వయి సంభమాకులా -

శ్చతుర్విధం భోజ్యరసం ప్రగృహ్యా తాః |

చిరం ధృతత్వత్ప్రవిలోకనాగ్రహః

స్వకైర్నిరుద్ధా అపి తూర్ణమాయయుః || 61.6 ||

626

విలోలపింఛం చికురే కపోలయోః

సముల్లసత్కుండలమార్ద్రమీక్షితే |

నిధాయ బాహుం సుహృదంససీమని

స్థితం భవంతం సమలోకయంత తాః || 61.7 ||

627

తదా చ కాచిత్త్వదుపాగమోద్యతా

గృహీతహస్తా దయితేన యజ్వనా |

తదైవ సంచింత్య భవంతమంజసా

వివేశ కైవల్యమహో కృతిన్యసౌ || 61.8 ||

628

ఆదాయ భోజ్యాన్యనుగృహ్యా తాః పున -

స్త్వదంగసంగస్పృహయోజ్ఞతీర్థహం |

విలోక్య యజ్ఞాయ విసర్జయన్నిమా -

శ్చకర్థ భర్తానపి తాస్వగర్హణాన్ || 61.9 ||

629

నిరూప్య దోషం నిజమంగనాజనే

విలోక్య భక్తిం చ పునర్విచారిభిః |

ప్రబుద్ధతత్త్వైస్త్వమభిష్టుతో ద్విజై -

ర్మరుత్పురాధీశ నిరుంధి మే గదాన్ || 61.10 ||

630

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకషష్ఠితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ద్విషష్టితమం దశకం ॥

ఇంద్రయాగవిఘాతవర్జనం

కదాచిద్గోపాలాన్ విహితమఖసంభారవిభవాన్  
నిరిక్ష్వ త్వం శౌరే మఘవమదముద్ధ్వంసీతుమనాః |  
విజానన్నప్యేతాన్ వినయమృదు నందాదిపశుపా -  
నప్యచ్ఛః కో వాఽయం జనక భవతాముద్యమ ఇతి || 62.1 ||

631

బభాషే నందస్త్యాం సుత నను విధేయో మఘవతో  
మఖో వర్షే వర్షే సుఖయతి స వర్షేణ పృథివీం |  
నృణాం వర్షాయత్తం నిఖిలముపజీవ్యం మహితలే  
విశేషాదస్మాకం తృణసలిలజీవ్యా హి పశవః || 62.2 ||

632

ఇతి శ్రుత్వా వాచం పితురయి భవనాహా సరసం  
ధిగేతన్నో సత్యం మఘవజనితా వృష్టిరితి యత్ |  
అదృష్టం జీవానాం సృజతి ఖలు వృష్టిం సముచితాం  
మహారణ్యే వృక్షాః కిమివ బలిమింద్రాయ దదతే || 62.3 ||

633

ఇదం తావత్ సత్యం యదిహ పశవో నః కులధనం  
తదాజీవ్యాయాసౌ బలిరచలభర్త్రే సముచితః |  
సురేభ్యోఽప్యృత్యృష్టా నను ధరణిదేవాః క్షితితలే  
తతస్తేఽప్యారాధ్యా ఇతి జగదిథ త్వం నిజజనాన్ || 62.4 ||

634

భవద్వాచం శ్రుత్వా బహుమతియుతాస్తేఽపి పశుపాః  
ద్విజేంద్రానర్చంతో బలిమదదురుచ్ఛైః క్షితిభృతే |

వ్యధుః ప్రాదక్షిణ్యం సుభృశమనమన్నాదరయుతా -  
 స్త్వమాదశ్చైలాత్మా బలిమఖిలమాభీరపురతః || 62.5 || 635

అవోచశ్చైవం తాన్ కిమిహ వితథం మే నిగదితం  
 గిరీంద్రో నన్వేష స్వబలిముపభుంక్తే స్వవపుషా |  
 అయం గోత్రో గోత్రద్విషి చ కుపితే రక్షితుమలం  
 సమస్తానిత్యుక్తా జహృషురఖిలా గోకులజుషః || 62.6 || 636

పరిప్రీతా యాతాః ఖలు భవదుపేతా వ్రజజుషో  
 వ్రజం యావత్తావన్నిజమఖవిభంగం నిశమయన్ |  
 భవంతం జానన్నప్యధికరజసాఽఽక్రాంతహృదయో  
 న సేహ దేవేంద్రస్త్వదుపరచితాత్మోన్నతిరపి || 62.7 || 637

మనుష్యత్వం యాతో మధుభిదపి దేవేష్యవినయం  
 విధత్తే చేన్నష్టస్త్రిదశసదసాం కోఽపి మహిమా |  
 తతశ్చ ధ్వంసిష్యే పశుపహతకస్య శ్రియమితి  
 ప్రవృత్తస్త్వాం జేతుం స కిల మఘవా దుర్మదనిధిః || 62.8 || 638

త్వదావాసం హంతుం ప్రలయజలదానంబరభువి  
 ప్రహిణ్యన్ బిభ్రాణః కులిశమయమభ్రేభగమనః |  
 ప్రతస్థేఽన్యైరంతర్దహనమరుదాద్యైర్విహసితో  
 భవన్మాయా నైవ త్రిభువనపతే మోహయతి కం || 62.9 || 639

సురేంద్రః క్రుద్ధశ్చేత్ ద్విజకరుణయా శైలకృపయాఽ -  
 ప్యనాతంకోఽస్మాకం నియత ఇతి విశ్వాస్య పశుపాన్ |  
 అహో కిన్నాయాతో గిరిభిదితి సంచింత్య నివసన్  
 మరుధేహాధీశ ప్రణుద మురవైరిన్ మమ గదాన్ || 62.10 || 640

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ద్విషష్టితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే త్రిషష్టితమం దశకం ॥  
గోవర్ధనోద్ధరణవర్ణనం

దదృశిరే కిల తక్షణమక్షత -

స్తనితజ్యంభితకంపితదిక్తటాః |

సుషమయా భవదంగతులాం గతా

వ్రజపదోపరి వారిధరాస్త్వయా || 63.1 ||

641

విపులకరకమిశ్చైస్తోయధారానిపాతై -

ర్దిశి దిశి పశుపానాం మండలే దండ్యమానే |

కుపితహరికృతాన్నః పాహి పాహీతి తేషాం

వచనమజిత శృణ్వాన్ మా బిభీతేత్యభాణీః || 63.2 ||

642

కుల ఇహ ఖలు గోత్రో దైవతం గోత్రశత్రో -

ర్విహతిమిహ స రుంధ్యాత్ కో ను వః సంశయోఽస్మిన్ |

ఇతి సహసితవాదీ దేవ గోవర్ధనాద్రిం

త్వరితముదముమూలో మూలతో బాలదోర్భ్యాం || 63.3 ||

643

తదను గిరివరస్య ప్రోద్ధృతస్యాస్య తావత్

సికతిలమృదుదేశే దూరతో వారితాపే |

పరికరపరిమిశ్రాన్ ధేనుగోపానధస్తా -

దుపనిదధదధత్తా హస్తపద్మేన శైలం || 63.4 ||

644

భవతి విధృతశైలే బాలికాభిర్వయస్యై -

రపి విహితవిలాసం కేలిలాపాదిలోలే |

సవిధమిలితధేనూరేకహస్తేన కంఠా -

యతి సతి పశుపాలాస్తోషమైషంత సర్వే || 63.5 ||

645

అతిమహాన్ గిరిరేష తు వామకే

కరసరోరుహి తం ధరతే చిరం |

కిమిదమద్భుతమద్రిబలం న్వితి

త్వదవలోకిభిరాకథి గోపకైః || 63.6 ||

646

అహహ ధార్ష్ణ్యమముష్య వటోర్గిరం

వ్యథితబాహురసావవరోపయేత్ |

ఇతి హరిస్త్యయి బద్ధవిగర్హణో

దివససప్తకముగ్రమవర్షయత్ || 63.7 ||

647

అచలతి త్వయి దేవ పదాత్ పదం

గలితసర్వజలే చ ఘనోత్కరే |

అపహృతే మరుతా మరుతాంపతి -

స్త్యదభిశంకితథిః సముపాద్రవత్ || 63.8 ||

648

శమముపేయుషి వర్షభరే తదా

పశుపధేనుకులే చ వినిర్గతే |

భువి విభో సముపాహితభూధరః

ప్రముదితైః పశుపైః పరిరేభిషే || 63.9 ||

649

ధరణిమేవ పురా ధృతవానసి

క్షితిధరోద్ధరణే తవ కః శ్రమః |

ఇతి నుతస్త్రిదశైః కమలాపతే

గురుపురాలయ పాలయ మాం గదాత్ || 63.10 ||

650

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే త్రిషష్టితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే చతుష్షష్టితమం దశకం ॥

గోవిందాభిషేకవర్ణనం, నందానయనవర్ణనం చ

ఆలోక్య శైలోద్ధరణాదిరూపం

ప్రభావముచ్చైస్తవ గోపలోకాః ।

విశ్వేశ్వరం త్వామభిమత్య విశ్వే

నందం భవజ్ఞాతకమన్వపృచ్ఛన్ ॥ 64.1 ॥

651

గర్గోదితో నిర్గదితో నిజాయ

వర్గాయ తాతేన తవ ప్రభావః ।

పూర్వాధికస్త్వయ్యనురాగ ఏషా -

మైధిష్ట తావత్ బహుమానభారః ॥ 64.2 ॥

652

తతోఽవమానోదితతత్త్వబోధః

సురాధిరాజః సహ దివ్యగవ్యా ।

ఉపేత్య తుష్టావ స నష్టగర్వః

స్పృష్ట్వా పదాబ్జం మణిమౌలినా తే ॥ 64.3 ॥

653

స్నేహస్నుతైస్త్యాం సురభిః పయోభి -

ర్గోవిందనామాంకితమభ్యషించత్ ।

ఐరావతోపాహృతదివ్యగంగా -

పాథోభిరింద్రోఽపి చ జాతహర్షః ॥ 64.4 ॥

654

జగత్త్రయేశే త్వయి గోకులేశే

తథాఽభిషిక్తే సతి గోపవాటః ।

నాకేఽపి వైకుంఠపదేఽప్యలభ్యాం  
శ్రియం ప్రపేదే భవతః ప్రభావాత్ || 64.5 || 655

కదాచిదంతర్యమునం ప్రభాతే  
స్నాయన్ పితా వారుణపూరుషేణ |  
నీతస్తమానేతుమగాః పురీం త్వం  
తాం వారుణీం కారణమర్త్యరూపః || 64.6 || 656

ససంభ్రమం తేన జలాధిపేన  
ప్రపూజితస్త్వం ప్రతిగృహ్య తాతం |  
ఉపాగతస్తత్క్షణమాత్మగేహం  
పితాఽవదత్తచ్ఛ్రితం నిజేభ్యః || 64.7 || 657

హరిం వినిశ్చిత్య భవంతమేతాన్  
భవత్పదాలోకనబద్ధతృష్ణాన్ |  
నిరీక్ష్య విష్ణో పరమం పదం తద్ -  
దురాపమన్యైస్త్వమదీదృశస్తాన్ || 64.8 || 658

స్ఫురత్పరానందరసప్రవాహా -  
ప్రపూర్ణకైవల్యమహాపయోధౌ |  
చిరం నిమగ్నాః ఖలు గోపసంఘా -  
స్త్వయైవ భూమన్ పునరుద్ధతాస్తే || 64.9 || 659

కరబదరవదేవం దేవ కుత్రావతారే  
నిజపదమనవాప్యం దర్శితం భక్తిభాజాం |  
తదిహ పశుపరూపీ త్వం హి సాక్షాత్ పరాత్మా  
పవనపురనివాసిన్ పాహి మామామయేభ్యః || 64.10 || 660

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే చతుష్షష్టితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే పంచషష్ఠితమం దశకం ॥  
గోపీసమాగమనవర్ణనం

గోపీజనాయ కథితం నియమావసానే

మారోత్సవం త్వమథ సాధయితుం ప్రవృత్తః |

సాంద్రేణ చాంద్రమహసా శిశిరీకృతాశే

ప్రాపూరయో మురలికాం యమునావనాంతే || 65.1 ||

661

సమ్మూర్చనాభిరుదితస్వరమండలాభిః

సమ్మూర్చయంతమఖిలం భువనాంతరాలం |

త్వద్వేణునాదముపకర్ణ్య విభో తరుణ్య -

స్తతాదృశం కమపి చిత్తవిమోహమాపుః || 65.2 ||

662

తా గేహకృత్యనిరతాస్తనయప్రసక్తాః

కాంతోపసేవనపరాశ్చ సరోరుహాక్ష్యః |

సర్వం విస్మయ్య మురలీరవమోహితాస్తే

కాంతారదేశమయి కాంతతనో సమేతాః || 65.3 ||

663

కాశ్చిన్నిజాంగపరిభూషణమాదధానా

వేణుప్రణాదముపకర్ణ్య కృతార్థభూషాః |

త్వామాగతా నను తద్దైవ విభూషితాభ్య -

స్తా ఏవ సంరురుచిరే తవ లోచనాయ || 65.4 ||

664

హారం నితంబభువి కాచన ధారయంతీ

కాంచీం చ కంఠభువి దేవ సమాగతా త్వాం |

హారిత్యమాత్మజఘనస్య ముకుంద తుభ్యం  
వ్యక్తం బభాష ఇవ ముగ్ధముఖీ విశేషాత్ || 65.5 || 665

కాచిత్ కుచే పునరసజ్జితకంచులీకా  
వ్యామోహతః పరవధూభిరలక్ష్యమాణా |  
త్వామాయయౌ నిరుపమప్రణయాతిభార -  
రాజ్యాభిషేకవిధయే కలశీధరేవ || 65.6 || 666

కాశ్చిత్ గృహాత్ కిల నిరేతుమపారయంత్య -  
స్తామేవ దేవ హృదయే సుదృఢం విభావ్య |  
దేహం విధూయ పరచిత్సుఖరూపమేకం  
త్వామావిశన్ పరమిమా నను ధన్యధన్యాః || 65.7 || 667

జారాత్మనా న పరమాత్మతయా స్మరంతోఽ  
నారోఽ గతాః పరమహంసగతిం క్షణేన |  
తం త్వాం ప్రకాశపరమాత్మతనుం కథంచి -  
చ్ఛిత్రే వహన్నమృతమశ్రమమశ్నువీయ || 65.8 || 668

అభ్యాగతాభిరభితో వ్రజసుందరీభి -  
ర్ముగ్ధస్మితార్థవదనః కరుణావలోకీ |  
నిస్సీమకాంతిజలధిస్త్వమవేక్ష్యమాణో  
విశ్వైకహృద్య హర మే పవనేశ రోగాన్ || 65.9 || 669

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే పంచషష్ఠితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే షట్షిత్తమం దశకం ॥  
గోపీజనాహ్లాదనవర్ణనం

ఉపయాతానాం సుదృశాం

కుసుమాయుధబాణపాతవివశానాం ।

అభివాంఛితం విధాతుం

కృతమతిరపి తా జగాథ వామమివ ॥ 66.1 ॥

670

గగనగతం మునినివహం

శ్రావయితుం జగిథ కులవధూధర్మం ।

ధర్మ్యం ఖలు తే వచనం

కర్మ తు నో నిర్మలస్య విశ్వాస్యం ॥ 66.2 ॥

671

ఆకర్ణ్య తే ప్రతీపాం

వాణీమేణీదృశః పరం దీనాః ।

మా మా కరుణాసింధో

పరిత్యజేత్యతిచిరం విలేపుస్తాః ॥ 66.3 ॥

672

తాసాం రుదితైర్లపితైః

కరుణాకులమానసో మురారే త్వం ।

తాభిస్సమం ప్రవృత్తో

యమునాపులినేషు కామమభిరంతుం ॥ 66.4 ॥

673

చంద్రకరస్యందలస -

త్సుందరయమునాతటాంతవీధీషు ।

గోపీజనోత్తరీయై -

రాపాదితసంస్తరో న్యషీదస్త్యం || 66.5 ||

674

సుమధురనర్మాలపనైః

కరసంగ్రహణైశ్చ చుంబనోల్లాసైః |

గాఢాలింగనసంగై -

స్త్యమంగనాలోకమాకులీచకృషే || 66.6 ||

675

వాసోహరణదినే య -

ద్వాసోహరణం ప్రతిశ్రుతం తాసాం |

తదపి విభో రసవివశ -

స్వాంతానాం కాంత సుభ్రువామదధాః || 66.7 ||

676

కందలితఘర్మలేశం

కుందమృదుస్మేరవక్త్రపాథోజం |

నందసుత త్వాం త్రిజగత్ -

సుందరముపగూహ్య నందితా బాలాః || 66.8 ||

677

విరహేష్యంగారమయః

శృంగారమయశ్చ సంగమే హి త్వం |

నితరామంగారమయ -

స్తత్ర పునస్సంగమేఽపి చిత్రమిదం || 66.9 ||

678

రాధాతుంగపయోధర -

సాధుపరీరంభలోలుపాత్మానం |

ఆరాధయే భవంతం

పవనపురాధీశ శమయ సకలగదాన్ || 66.10 ||

679

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే షట్ష్ఠితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తషష్ఠితమం దశకం ॥  
భగవతస్త్రోధానాదివర్ణనం

స్ఫురత్పరానందరసాత్మకేన  
త్వయా సమాసాదితభోగలీలాః |  
అసీమమానందభరం ప్రపన్నా  
మహాంతమాపుర్మదమంబుజాక్ష్యః || 67.1 ||

680

నిలీయతేఽసౌ మయి మయ్యమాయం  
రమాపతిర్విశ్వమనోభిరామః |  
ఇతి స్మ సర్వాః కలితాభిమానా  
నిరీక్ష్య గోవింద తిరోహితోఽభూః || 67.2 ||

681

రాధాభిధాం తావదజాతగర్వా -  
మతిప్రియాం గోపవధూం మురారే |  
భవానుపాదాయ గతో విదూరం  
తయా సహ స్వైరవిహారకారీ || 67.3 ||

682

తిరోహితేఽథ త్వయి జాతతాపాః  
సమం సమేతాః కమలాయతాక్ష్యః |  
వనే వనే త్వాం పరిమార్గయంత్యో  
విషాదమాపుర్భగవన్నపారం || 67.4 ||

683

హా చూత హా చంపక కర్ణికార  
హా మల్లికే మాలతి బాలవల్యః |

- కిం వీక్షితో నో హృదయైకచోరః  
 ఇత్యాది తాస్త్వత్ప్రవణా విలేపుః || 67.5 || 684
- నిరీక్షితోఽయం సఖి పంకజాక్షః  
 పురో మమేత్యాకులమాలపంతీ |  
 త్వాం భావనాచక్షుషి వీక్ష్య కాచిత్  
 తాపం సఖీనాం ద్విగుణీచకార || 67.6 || 685
- త్వదాత్మికాస్తా యమునాతటాంతే  
 తవానుచక్రః కిల చేష్ఠితాని |  
 విచిత్ర భూయోఽపి తథైవ మానాత్  
 త్వయా విముక్తాం దదృశుశ్చ రాధాం || 67.7 || 686
- తతః సమం తా విపినే సమంతాత్  
 తమోవతారావధి మార్గయంత్యః |  
 పునర్విమిశ్రా యమునాతటాంతే  
 భృశం విలేపుశ్చ జగుర్గుణాంస్తే || 67.8 || 687
- తథా వ్యథాసంకులమానసానాం  
 వ్రజాంగనానాం కరుణైకసింధో |  
 జగత్త్రయీమోహనమోహనాత్మా  
 త్వం ప్రాదురాసీరయి మందహాసీ || 67.9 || 688
- సందిగ్ధసందర్శనమాత్మకాంతం  
 త్వాం వీక్ష్య తన్వ్యః సహసా తదానీం |  
 కిం కిం న చక్రః ప్రమదాతిభారాత్  
 స త్వం గదాత్ పాలయ మారుతేశ || 67.10 || 689

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తషష్ఠితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టషష్టితమం దశకం ॥  
గోపీనాం భగవత్సమాగమాదివర్ణనం

తవ విలోకనాద్గోపికాజనాః

ప్రమదసంకులాః పంకజేక్షణ |

అమృతధారయా సంప్లుతా ఇవ

స్త్రీమితతాం దధుస్త్వత్పురోగతాః || 68.1 ||

690

తదను కాచన త్వత్కరాంబుజం

సపది గృహ్లాతీ నిర్విశంకితం |

ఘనపయోధరే సన్నిధాయ సా

పులకసంవృతా తస్థుషీ చిరం || 68.2 ||

691

తవ విభోఽపరా కోమలం భుజం

నిజగలాంతరే పర్యవేష్టయత్ |

గలసముద్గతం ప్రాణమారుతం

ప్రతినిరుంధతీవాతిహర్షులా || 68.3 ||

692

అపగతత్రపా కాపి కామినీ

తవ ముఖాంబుజాత్ పూగచర్వితం |

ప్రతిగృహాయ తద్వక్త్రపంకజే

నిదధతీ గతా పూర్ణకామతాం || 68.4 ||

693

వికరుణో వనే సంవిహాయ మా -

మపగతోఽసి కా త్వామిహ స్పృశేత్ |

ఇతి సరోషయా తావదేకయా

సజలలోచనం వీక్షితో భవాన్ || 68.5 ||

694

ఇతి ముదాఽఽకులైర్వల్లవీజనైః

సమముపాగతో యామునే తటి |

మృదుకుచాంబరైః కల్పితాసనే

ఘుస్యణభాసురే పర్యశోభథాః || 68.6 ||

695

కతివిధా కృపా కేఽపి సర్వతో

ధృతదయోదయాః కేచిదాశ్రితే |

కతిచిదీదృశా మాదృశేష్వపీ -

త్యభిహితో భవాన్ వల్లవీజనైః || 68.7 ||

696

అయి కుమారికా నైవ శంకృతాం

కఠినతా మయి ప్రేమకాతరే |

మయి తు చేతసో వోఽనువృత్తయే

కృతమిదం మయేత్యూచివాన్ భవాన్ || 68.8 ||

697

అయి నిశమృతాం జీవవల్లభాః

ప్రియతమో జనో నేదృశో మమ |

తదిహ రమృతాం రమ్యయామినీ -

ష్వనుపరోధమిత్యాలపో విభో || 68.9 ||

698

ఇతి గిరాధికం మోదమేదురై -

ర్వ జవధూజనైః సాకమారమన్ |

కలితకౌతుకో రాసఖేలనే

గురుపురీపతే పాహి మాం గదాత్ || 68.10 ||

699

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టషష్ఠితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకోనసప్తతితమం దశకం ॥  
రాసక్రీడావర్ణనం

కేశపాశధృతపింఛికావితతిసంచలన్మకరకుండలం

హారజాలవనమాలికాలలితమంగరాగఘనసౌరభం ।

పీతచేలధృతకాంచికాంచితముదంచదంశుమణినూపురం

రాసకేలిపరిభూషితం తవ హి రూపమీశ కలయామహే ॥ 69.1 ॥

700

తావదేవ కృతమండనే కలితకంచులీకకుచమండలే

గండలోలమణికుండలే యువతి మండలేఽథ పరిమండలే ।

అంతరా సకలసుందరీయుగలమిందిరారమణ సంచరన్

మంజులాం తదను రాసకేలిమయి కంజనాభ సముపాదధాః ॥ 69.2 ॥

701

వాసుదేవ తవ భాసమానమిహ రాసకేలిరససౌరభం

దూరతోఽపి ఖలు నారదాగదితమాకలయ్య కుతుకాకులా ।

వేషభూషణవిలాసపేశలవిలాసినీశతసమావృతా

నాకతో యుగపదాగతా వియతి వేగతోఽథ సురమండలీ ॥ 69.3 ॥

702

వేణునాదకృతతానదానకలగానరాగగతియోజనా -

లోభనీయమృదుపాదపాతకృతతాలమేలనమనోహరం ।

పాణిసంక్ష్మణితకంకణం చ ముహురంసలంబితకరాంబుజం

శ్రోణిబింబచలదంబరం భజత రాసకేలిరసడంబరం ॥ 69.4 ॥

703

శ్రద్ధయా విరచితానుగానకృతతారతారమధురస్వరే

నర్తనేఽథ లలితాంగహారలులితాంగహారమణిభూషణే ।

సమ్మదేన కృతపుష్పవర్షమలమున్మిషద్ధివిషదాం కులం  
చిన్మయే త్వయి నిలీయమానమివ సమ్ముమోహ సవధూకులం || 69.5 || 704

స్విన్నసన్నతనువల్లరీ తదను కాపి నామ పశుపాంగనా  
కాంతమంసమవలంబతే స్మ తవ తాంతిభారముకులేక్షణా |  
కాచిదాచలితకుంతలా నవపటీరసారఘనసౌరభం  
వంచనేన తవ సంచుచుంబ భుజమంచితోరుపులకాంకురా || 69.6 || 705

కాపి గండభువి సన్నిధాయ నిజగండమాకులితకుండలం  
పుణ్యపూరనిధిరన్వవాప తవ పూగచర్వితరసామృతం |  
ఇందిరావిహృతిమందిరం భువనసుందరం హి నటనాంతరే  
త్వామవాప్య దధురంగనాః కిము న సమ్మదోన్మదదశాంతరం || 69.7 || 706

గానమీశ విరతం క్రమేణ కిల వాద్యమేలనముపారతం  
బ్రహ్మసమ్మదరసాకులాః సదసి కేవలం నన్యతురంగనాః |  
నావిదన్నపి చ నీవికాం కిమపి కుంతలీమపి చ కంచులీం  
జ్యోతిషామపి కదంబకం దివి విలంబితం కిమపరం ఋవే || 69.8 || 707

మోదసీమ్ని భువనం విలాప్య విహృతిం సమాప్య చ తతో విభో  
కేలిసమ్మదితనిర్మలాంగనవఘర్మలేశసుభగాత్మనాం |  
మన్మథాసహనచేతసాం పశుపయోషితాం సుకృతచోదిత -  
స్తావదాకలితమూర్తిరాదధిధ మారవీరపరమోత్సవాన్ || 69.9 || 708

కేలిభేదపరిలోలితాభిరతిలాలితాభిరబలాలిభిః  
స్వైరమీశ నను సూరజాపయసి చారునామ విహృతిం వ్యధాః |  
కాననేఽపి చ విసారిశీతలకిశోరమారుతమనోహరే  
సూనసౌరభమయే విలేసిథ విలాసినీశతవిమోహనం || 69.10 || 709

కామినీరితి హి యామినీషు ఖలు కామనీయకనిధే భవాన్  
పూర్ణసమ్మదరసార్ణవం కమపి యోగిగమ్యమనుభావయన్ |

బ్రహ్మశంకరముఖానపీహ పశుపాంగనాసు బహుమానయన్  
భక్తలోకగమనీయరూప కమనీయ కృష్ణ పరిపాహి మాం || 69.11 ||

710

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకోనసప్తతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తతితమం దశకం ॥

సుదర్శనశాపమోక్షవర్ణనం, శంఖచూడావధవర్ణనం,

వృషభాసురవధవర్ణనం చ

ఇతి త్వయి రసాకులం రమితవల్లభే వల్లవాః

కదాపి పురమంబికాకమితురంబికాకాననే |

సమేత్య భవతా సమం నిశి నిషేవ్య దివ్యోత్సవం

సుఖం సుషుపురగ్రసీద్య జపముగ్రనాగస్తదా || 70.1 ||

711

సమున్ముఖమథోల్ముకైరభిహతేఽపి తస్మిన్ బలా -

దముంచతి భవత్పదే న్యపతి పాహి పాహీతి త్తైః |

తదా ఖలు పదా భవాన్ సముపగమ్య పస్పర్శ తం

బభౌ స చ నిజాం తనుం సముపసాద్య వైద్యాధరీం || 70.2 ||

712

సుదర్శనధర ప్రభో నను సుదర్శనాఖ్యోఽస్మ్యహం

మునీన్ క్వచిదపాహసం త ఇహ మాం వ్యధుర్వాహసం |

భవత్పదసమర్పణాదమలతాం గతోఽస్మీత్యసౌ

స్తువన్ నిజపదం యయౌ వ్రజపదం చ గోపా ముదా || 70.3 ||

713

కదాపి ఖలు సీరిణా విహరతి త్వయి స్త్రీజనై -

ర్జహార ధనదానుగః స కిల శంఖచూడోఽబలాః |

అతిద్రుతమనుద్రుతస్తమథ ముక్తనారీజనం

రురోజిథ శిరోమణిం హలభృతే చ తస్యాదదాః || 70.4 ||

714

దినేషు స సుహృజ్జనైస్సహ వనేషు లీలాపరం

మనోభవమనోహరం రసితవేణునాదామృతం |

- భవంతమమరీదృశామమృతపారణాదాయినం  
 విచింత్య కిము నాలపన్ విరహతాపితా గోపికాః || 70.5 || 715
- భోజరాజభృతకస్త్వథ కశ్చిత్  
 కష్టదుష్టపథదృష్టిరరిష్టః |  
 నిష్ఠురాకృతిరపష్ఠు నినాద -  
 స్తిష్ఠతే స్మ భవతే వృషరూపీ || 70.6 || 716
- శాక్వరోఽథ జగతీధృతిహారీ  
 మూర్తిమేష బృహతీం ప్రదధానః |  
 పంక్తిమాశు పరిఘూర్ణ్య పశూనాం  
 ఛందసాం నిధిమవాప భవంతం || 70.7 || 717
- తుంగశృంగముఖమాశ్వభీయంతం  
 సంగృహయ్య రభసాదభీయం తం |  
 భద్రరూపమపి దైత్యమభద్రం  
 మర్దయన్నమదయః సురలోకం || 70.8 || 718
- చిత్రమద్య భగవన్ వృషఘాతాత్  
 సుస్థిరాఽజని వృషస్థితిరుర్వాం |  
 వర్ధతే చ వృషచేతసి భూయాన్  
 మోద ఇత్యభినుతోఽసి సురైస్త్యం || 70.9 || 719
- ఔక్షకాణి పరిధావత దూరం  
 వీక్ష్యతామయమిహోక్షవిభేదీ |  
 ఇత్థమాత్తహాసితైః సహ గోపై -  
 ర్గేహగస్త్యమవ వాతపురేశ || 70.10 || 720

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకసప్తతితమం దశకం ॥  
కేశిమథనవర్ణనం, వ్యోమవధవర్ణనం చ

యత్నేషు సర్వేష్యపి నావకేశీ

కేశీ స భోజేశితురిష్టబంధుః |

త్వాం సింధుజావాప్య ఇతేవ మత్వా

సంప్రాప్తవాన్ సింధుజవాజిరూపః || 71.1 ||

721

గంధర్వతామేష గతోఽపి రూక్షై -

ర్షాదైః సముద్వేజితసర్వలోకః |

భవద్విలోకావధి గోపవాటీం

ప్రమర్ద్య పాపః పునరాపతత్ త్వాం || 71.2 ||

722

తార్క్ష్యార్పితాంఘ్రేస్తవ తార్క్ష్య ఏష

చిక్షేప వక్షోభువి నామ పాదం |

భృగోః పదాఘాతకథాం నిశమ్య

స్వేనాపి శక్యం తదితేవ మోహత్ || 71.3 ||

723

ప్రవంచయన్నస్య ఖురాంచలం ద్రా -

గముం చ చిక్షేపిథ దూరదూరం |

సమ్మూర్చ్ఛితోఽపి హ్యతిమూర్చ్ఛితేన

క్రోధోష్మణా ఖాదితుమాద్రుతస్త్యాం || 71.4 ||

724

త్వం వాహదండే కృతధీశ్చ వాహా -

దండం న్యధాస్తస్య ముఖే తదానీం |

తద్వృద్ధిరుద్ధశ్వసనో గతాసుః

సప్తీభవన్నప్యయమైక్యమాగాత్ || 71.5 ||

725

ఆలంభమాత్రేణ పశోః సురాణాం

ప్రసాదకే నూత్న ఇవాశ్వమేధే |

కృతే త్వయా హర్షవశాత్ సురేంద్రా -

స్త్యాం తుష్టువుః కేశవనామధేయం || 71.6 ||

726

కంసాయ తే శౌరిసుతత్వముక్త్యా

తం తద్వధోత్కం ప్రతిరుధ్య వాచా |

ప్రాప్తేన కేశిక్షపణావసానే

శ్రీనారదేన త్వమభిష్టుతోఽభూః || 71.7 ||

727

కదాపి గోపైః సహ కాననాంతే

నిలాయనక్రీడనలోలుపం త్వాం |

మయాత్మజః ప్రాప దురంతమాయో

వ్యోమాభిధో వ్యోమచరోపరోధీ || 71.8 ||

728

స చోరపాలాయితవల్లవేషు

చోరాయితో గోపశిశూన్ పశూంశ్చ |

గుహాసు కృత్వా పిదధే శిలాభి -

స్త్యయా చ బుద్ధ్యా పరిమర్దితోఽభూత్ || 71.9 ||

729

ఏవం విదైశ్చాద్భుతకేలిభేదై -

రానందమూర్చామతులాం వ్రజస్య |

పదే పదే నూతనయన్నసీమాం

పరాత్మరూపిన్ పవనేశ పాయాః || 71.10 ||

730

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకసప్తతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ద్విసప్తతితమం దశకం ॥  
అక్షారాగమనవర్ణనం

కంసోఽథ నారదగిరా వ్రజవాసినం త్వా -  
మాకర్ణ్య దీర్ఘహృదయః స హి గాందినేయం |  
ఆహూయ కార్ముకమఖచ్చలతో భవంత -  
మానేతుమేనమహినోదహినాథశాయిన్ || 72.1 ||

731

అక్షార ఏష భవదంఘ్రిపరశ్చిరాయ  
త్వద్ధర్మనాక్షమమనాః క్షితిపాలభీత్యా |  
తస్యాజ్ఞయైవ పునరీక్షితుముద్యతస్త్వా -  
మానందభారమతిభూరితరం బభార || 72.2 ||

732

సోఽయం రథేన సుకృతీ భవతో నివాసం  
గచ్ఛన్ మనోరథగణాంస్త్వయి ధార్యమాణాన్ |  
ఆస్వాదయన్ ముపలరపాయభయేన దైవం  
సంప్రార్థయన్ పథి న కించిదపి వ్యజానాత్ || 72.3 ||

733

ద్రక్ష్యామి వేదశతగీతగతిం పుమాంసం  
స్పృక్ష్యామి కింస్విదపి నామ పరిష్వజేయం |  
కిం వక్ష్యతే స ఖలు మాం క్వను వీక్షితః స్యా -  
దిత్యం నినాయ స భవన్మయమేవ మార్గం || 72.4 ||

734

భూయః క్రమాదభివిశన్ భవదంఘ్రిపూతం  
వృందావనం హరవిరించసురాభివంద్యం |

- ఆనందమగ్న ఇవ లగ్న ఇవ ప్రమోహే  
 కిం కిం దశాంతరమవాప న పంకజాక్ష || 72.5 || 735
- పశ్యన్నవందత భవద్విప్రాతిస్థలాని  
 పాంసుష్వవేష్టత భవచ్ఛరణాంకితేషు |  
 కిం బ్రూమహే బహుజనా హి తదాపి జాతా  
 ఏవం తు భక్తితరలా విరలాః పరాత్మన్ || 72.6 || 736
- సాయం స గోపభవనాని భవచ్ఛరిత్ర -  
 గీతామృతప్రసృతకర్ణరసాయనాని |  
 పశ్యన్ ప్రమోదసరితేవ కిలోహ్యమానో  
 గచ్ఛన్ భవద్భవనసన్నిధిమన్వయాసీత్ || 72.7 || 737
- తావద్దదర్శ పశుదోహవిలోకలోలం  
 భక్తోత్తమాగతిమివ ప్రతిపాలయంతం |  
 భూమన్ భవంతమయమగ్రజవంతమంత -  
 ర్భృహ్మానుభూతిరససింధుమివోద్వమంతం || 72.8 || 738
- సాయంతనాప్లవవిశేషవివిక్తగాత్రౌ  
 ద్వౌ పీతనీలరుచిరాంబరలోభనీయౌ |  
 నాతిప్రపంచధృతభూషణచారువేషౌ  
 మందస్మితార్థవదనౌ స యువాం దదర్శ || 72.9 || 739
- దూరాద్రథాత్సమవరుహ్య నమంతమేన -  
 ముత్థాప్య భక్తకులమౌలిమథోపగూహన్ |  
 హర్షాన్మితాక్షరగిరా కుశలానుయోగీ  
 పాణిం ప్రగృహ్య సబలోఽథ గృహం నినేథ || 72.10 || 740
- నందేన సాకమమితాదరమర్చయిత్వా  
 తం యాదవం తదుదితాం నిశమయ్య వార్తాం |

గోపేషు భూపతినిదేశకథాం నివేద్య

నానాకథాభిరిహ తేన నిశామనైషీః || 72.11 ||

741

చంద్రాగృహే కిముత చంద్రభగాగృహే ను

రాధాగృహే ను భవనే కిము మైత్రవిందే |

ధూర్తో విలంబత ఇతి ప్రమదాభిరుచ్చై -

రాశంకితో నిశి మరుత్పురనాథ పాయాః || 72.12 ||

742

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ద్విసప్తతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే త్రిసప్తతితమం దశకం ॥  
మధురాపురయాత్రావర్ణనం

నిశమయ్య తవాథ యానవార్తాం

భృశమార్తాః పశుపాలబాలికాస్తాః ।

కిమిదం కిమిదం కథం న్వితీమాః

సమవేతాః పరిదేవితాన్యకుర్వన్ ॥ 73.1 ॥

743

కరుణానిధిరేష నందసూనుః

కథమస్మాన్ విస్మజేదనన్యనాథాః ।

బత నః కిము దైవమేవమాసీ -

దితి తాస్త్వద్గతమానసా విలేపుః ॥ 73.2 ॥

744

చరమప్రహరే ప్రతిష్ఠమానః

సహ పిత్రా నిజమిత్రమండలైశ్చ ।

పరితాపభరం నితంబినీనాం

శమయిష్యన్ వ్యముచః సఖాయమేకం ॥ 73.3 ॥

745

అచిరాదుపయామి సన్నిధిం వో

భవితా సాధు మయైవ సంగమశ్రీః ।

అమృతాంబునిధౌ నిమజ్జయిష్యే

ద్రుతమిత్యాశ్వసితా వధూరకార్షీః ॥ 73.4 ॥

746

సవిషాదభరం సయాచ్ఛముచ్చైః

అతిదూరం వనితాభిరీక్ష్వమాణః ।

- మృదు తద్ధిశి పాతయన్నపాంగాన్  
సబలోఽక్రూరరథేన నిర్గతోఽభూః || 73.5 || 747
- అనసా బహులేన వల్లవానాం  
మనసా చానుగతోఽథ వల్లభానాం |  
వనమార్తమృగం విషణ్ణవృక్షం  
సమతీతో యమునాతటీమయాసీః || 73.6 || 748
- నియమాయ నిమజ్య వారిణి త్వా -  
మభివీక్ష్యాథ రథేఽపి గాందినేయః |  
వివశోఽజని కిం స్విదం విభోస్తే  
నను చిత్రం త్వవలోకనం సమంతాత్ || 73.7 || 749
- పునరేష నిమజ్య పుణ్యశాలీ  
పురుషం త్వాం పరమం భుజంగభోగే |  
అరికంబుగదాంబుజైః స్ఫురంతం  
సురసిద్ధౌఘపరీతమాలులోకే || 73.8 || 750
- స తదా పరమాత్మసౌఖ్యసింధౌ  
వినిమగ్నః ప్రణువన్ ప్రకారభేదైః |  
అవిలోక్య పునశ్చ హర్షసింధో -  
రనువృత్త్యా పులకావృతో యయౌ త్వాం || 73.9 || 751
- కిము శీతలిమా మహాన్ జలే యత్  
పులకోఽసావితి చోదితేన తేన |  
అతిహర్షనిరుత్తరేణ సార్థం  
రథవాసీ పవనేశ పాహి మాం త్వం || 73.10 || 752

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే త్రిసప్తతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే చతుస్సప్తతితమం దశకం ॥  
భగవతో మధురాపురీప్రవేశ రజకనిగ్రహ, వాయకమాలాకారకుబ్జానుగ్రహ,

ధనుర్భంగాది వర్ణనం చ

సంప్రాప్తో మధురాం దినార్థవిగమే తత్రాంతరస్మిన్ వస -

న్నారామే విహితాశనః సఖిజనైర్యాతః పురీమీక్షితుం ।

ప్రాపో రాజపథం చిరశ్రుతిధృతవ్యాలోకకౌతూహల -

స్త్రీపుంసోద్యదగణ్యపుణ్యనిగలైరాకృష్యమాణో ను కిం ॥ 74.1 ॥

753

త్వత్పాదద్యుతివత్ సరాగసుభగాస్త్వన్మూర్తివద్యోషితః

సంప్రాప్తా విలసత్పయోధరరుచో లోలా భవద్బష్టివత్ ।

హారిణ్యస్త్వదురస్థలీవదయి తే మందస్మితప్రౌఢివ -

న్నైర్మల్యోల్లసితాః కచౌఘ రుచివద్రాజత్యలాపాశ్రితాః ॥ 74.2 ॥

754

తాసామాకలయన్నపాంగవలనైర్మోదం ప్రహర్షాద్భుత -

వ్యాలోలేషు జనేషు తత్ర రజకం కంచిత పటీం ప్రార్థయన్ ।

కస్తే దాస్యతి రాజకీయవసనం యాహీతి తేనోదితః

సద్యస్తస్య కరేణ శీర్షమహృథాః సోఽప్యాప పుణ్యాం గతిం ॥ 74.3 ॥

755

భూయో వాయకమేకమాయతమతిం తోషణ వేషోచితం

దాశ్వాంసం స్వపదం నినేథ సుకృతం కో వేద జీవాత్మనాం ।

మాలాభిః స్తబకైః స్తవైరపి పునర్మాలాకృతా మానితో

భక్తిం తేన వృతాం దిదేశిథ పరాం లక్ష్మీం చ లక్ష్మీపతే ॥ 74.4 ॥

756

కుబ్జామబ్జవిలోచనాం పథి పునర్ద్వష్ట్యాఽంగరాగే తయా  
 దత్తే సాధు కిలాంగరాగమదదాస్తస్యా మహాంతం హృది |  
 చిత్తస్థామృజతామథ ప్రథయితుం గాత్రేఽపి తస్యాః స్ఫుటం  
 గృహ్లాన్ మంజు కరేణ తాముదనయస్తావజ్జగత్సుందరీం || 74.5 || 757

తావన్నిశ్చితవైభవాస్తవ విభో నాత్యంతపాపా జనా  
 యత్కించద్దదతే స్మ శక్త్యనుగుణం తాంబూలమాల్యాదికం |  
 గృహ్లానః కుసుమాది కించన తదా మార్గే నిబద్ధాంజలి -  
 ర్నాతిష్ఠం బత హా యతోఽద్య విపులామార్తిం వ్రజామి ప్రభో || 74.6 || 758

ఏష్యామీతి విముక్తయాఽపి భగవన్నాలేపదాత్ర్యా తయా  
 దూరాత్ కాతరయా నిరీక్షితగతిస్త్వం ప్రావిశో గోపురం |  
 ఆఘోషానుమితత్వదాగమమహాహర్షోల్లలద్దేవకీ -  
 వక్షోజప్రగలత్పయోరసమిషాత్త్వీర్తిరంతర్గతా || 74.7 || 759

ఆవిష్టో నగరీం మహోత్సవవతీం కోదండశాలాం వ్రజన్  
 మాధుర్యేణ ను తేజసా ను పురుషైర్దూరేణ దత్తాంతరః |  
 స్రగ్భిర్భూషితమర్చితం వరధనుర్మా మేతి వాదాత్ పురః  
 ప్రాగృహ్లాః సమరోపయః కిల సమాక్రాక్షీరభాంక్షీరపి || 74.8 || 760

శ్వః కంసక్షపణిత్యవస్య పురతః ప్రారంభతూర్యోపమ -  
 శ్చాపధ్వంసమహాధ్వనిస్తవ విభో దేవానరోమాంచయత్ |  
 కంసస్యాపి చ వేపథుస్తదుదితః కోదండఖండద్వయా -  
 చండాభ్యాహతరక్షిపూరుషరవైరుత్కూలితోఽభూత్ త్వయా || 74.9 || 761

శిష్టైర్దుష్టజనైశ్చ దృష్టమహిమా ప్రీత్యా చ భీత్యా తతః  
 సంపశ్యన్ పురసంపదం ప్రవిచరన్ సాయం గతో వాటికాం |

శ్రీదామ్నా సహ రాధికావిరహజం ఖేదం వదన్ ప్రస్వప -

న్నానందన్నవతారకార్యఘటనాద్వాతేశ సంరక్ష మాం || 74.10 ||

762

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే చతుస్సప్తతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే పంచసప్తతితమం దశకం ॥ కంసవధవర్ణనం

ప్రాతః సంత్రస్తభోజక్షితిపతివచసా ప్రస్తుతే మల్లతూర్యే  
సంఘే రాజ్ఞాం చ మంచానభియయుషి గతే నందగోపేఽపి హర్మ్యం |  
కంసే సౌధాధిరూఢే త్వమపి సహబలః సానుగశ్చారువేషో  
రంగద్వారం గతోఽభూః కుపితకువలయాపీడనాగావలీఢం || 75.1 ||

763

పాపిష్ఠాపేహి మార్గాద్ ద్రుతమితి వచసా నిష్ఠురక్రుద్ధబుద్ధే -  
రంబష్ఠస్య ప్రణోదాదధికజవజషా హస్తినా గృహ్యమాణః |  
కేలీముక్తోఽథ గోపీకుచకలశచిరస్పర్ధినం కుంభమస్య  
వ్యాహత్యాలీయథాస్త్వం చరణభువి పునర్నిర్గతో వల్గుహాసీ || 75.2 ||

764

హస్తప్రాప్యోఽప్యగమ్యో రుటితి మునిజనస్యేవ ధావన్ గజేంద్రం  
క్రీడన్నాపాత్య భూమౌ పునరపిపతతస్తస్య దంతం సజీవం |  
మూలాదున్మూల్య తన్మూలగమహితమహామౌక్తికాన్యాత్మమిత్రే  
ప్రాదాస్త్వం హారమేభిర్గలితవిరచితం రాధికాయై దిశేతి || 75.3 ||

765

గృహ్ణానం దంతమంసే యుతమథ హాలినా రంగమంగావిశంతం  
త్వాం మంగల్యాంగభంగీరభసహృతమనోలోచనా వీక్ష్వ లోకాః |  
హంహో ధన్యో ను నందో నహి నహి పశుపాలాంగనా నో యశోదా  
నో నో ధన్యేక్షణాః స్మస్తీజగతి వయమేవేతి సర్వే శశంసుః || 75.4 ||

766

పూర్ణం బ్రహ్మైవ సాక్షాన్నిరవధి పరమానందసాంద్రప్రకాశం  
గోపేషు త్వం వ్యలాసీర్న ఖలు బహుజనైస్తావదావేదితోఽభూః |

దృష్ట్వా౭థ త్వాం తదేదంప్రథమముపగతే పుణ్యకాలే జనోఘాః  
 పూర్ణానందా విపాపాః సరసమభిజగుస్త్యత్కృతాని స్మృతాని || 75.5 || 767

చాణూరో మల్లవీరస్తదను నృపగిరా ముష్టికో ముష్టిశాలీ  
 త్వాం రామంచాభిపేదే రుటరుటితి మిథో ముష్టిపాతాతిరూక్షం |  
 ఉత్పాతాపాతనాకర్షణవివిధరణాన్యాసతాం తత్ర చిత్రం  
 మృత్యోః ప్రాగేవ మల్లప్రభురగమదయం భూరిశో బంధమోక్షాన్ || 75.6 || 768

హా థిక్ కష్టం కుమారౌ సులలితవపుషౌ మల్లవీరౌ కరోరౌ  
 న ద్రక్ష్యామౌ వ్రజామస్త్యరితమితి జనే భాషమాణే తదానీం |  
 చాణూరం తం కరోద్భ్రామణవిగలదసుం పోథయామాసిథోర్వాం  
 పిష్టో౭భూన్ముష్టికో౭పి ద్రుతమథ హాలినా నష్టశిష్టైర్దధావే || 75.7 || 769

కంసః సంవార్య తూర్యం ఖలమతిరవిదన్ కార్యమార్యాన్ పితృంస్తా -  
 నాహంతుం వ్యాప్తమూర్తేస్తవ చ సమశిషడ్ధూరముత్సారణాయ |  
 రుష్టో దుష్టోక్తిభిస్త్యం గరుడ ఇవ గిరిం మంచమంచన్నుదంచత్  
 ఖడ్గవ్యావల్గదుస్సంగ్రహమపి చ హఠాత్ ప్రాగ్రహీరోగ్రసేనిం || 75.8 || 770

సద్యో నిష్పిష్టసంధిం భువి నరపతిమాపాత్య తస్యోపరిష్టా -  
 త్వయ్యాపాత్యే తదైవ త్వదుపరి పతితా నాకినాం పుష్పవృష్టిః |  
 కిం కిం బ్రూమస్తదానీం సతతమపి భియా త్వద్గతాత్మా స భేజే  
 సాయుజ్యం త్వద్వధోత్థా పరమ పరమియం వాసనా కాలనేమేః || 75.9 || 771

తద్భ్రాతృనష్ట పిష్టా ద్రుతమథ పితరౌ సన్నమన్నుగ్రసేనం  
 కృత్వా రాజానముచ్చైర్యదుకులమఖిలం మోదయన్ కామదానైః |  
 భక్తానాముత్తమం చోద్ధవమమరగురోరాప్తనీతిం సఖాయం  
 లభ్యా తుష్టో నగర్యాం పవనపురపతే రుంధి మే సర్వరోగాన్ || 75.10 || 772

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే పంచసప్తతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే షట్సప్తతితమం దశకం ॥  
ఉద్ధవదూత్యవర్ణనం

గత్వా సాందీపనిమథ చతుష్షష్టిమాత్రైరహోభిః

సర్వజ్ఞస్త్వం సహ ముసలినా సర్వవిద్యా గృహీత్వా |

పుత్రం నష్టం యమనిలయనాదాహృతం దక్షిణార్థం

దత్వా తస్మై నిజపురమగా నాదయన్ పాంచజన్యం || 76.1 ||

773

స్మృత్వా స్మృత్వా పశుపసుదృశః ప్రేమభారప్రణున్నాః

కారుణ్యేన త్వమపి వివశః ప్రాహిణోరుద్ధవం తం |

కించాముష్మై పరమసుహృదే భక్తవర్యాయ తాసాం

భక్త్యుద్దేకం సకలభువనే దుర్లభం దర్శయిష్యన్ || 76.2 ||

774

త్వన్మాహాత్యప్రథిమపిశునం గోకులం ప్రాప్య సాయం

త్వద్వార్తాభిర్భూహు స రమయామాస నందం యశోదాం |

ప్రాతర్ద్వష్ట్యా మణిమయరథం శంకితాః పంకజాక్ష్యః

శ్రుత్వా ప్రాప్తం భవదనుచరం త్యక్తకార్యాః సమీయుః || 76.3 ||

775

దృష్ట్వా చైనం త్వదుపమలసద్వేషభూషాభిరామం

స్మృత్వా స్మృత్వా తవ విలసితాన్యచ్ఛక్తైస్తాని తాని |

రుద్ధాలాపాః కథమపి పునర్గద్గదాం వాచమూచుః

సౌజన్యాదీన్ నిజపరభిదామప్యలం విస్మరంత్యః || 76.4 ||

776

శ్రీమన్ కిం త్వం పితృజనకృతే ప్రేషితో నిర్దయేన

క్వాసౌ కాంతో నగరసుదృశాం హా హరే నాథ పాయాః |

ఆశ్లేషాణామమృతవపుషో హంత తే చుంబనానా -

మున్మాదానాం కుహకవచసాం విస్మరేత్ కాంత కా వా || 76.5 ||

777

రాసక్రీడాలులితలలితం విశ్లథత్యేశపాశం

మందోద్భిన్నశ్రమజలకణం లోభనీయం త్వదంగం |

కారుణ్యాభ్యే సకృదపి సమాలింగితుం దర్శయేతి

ప్రేమోన్మాదాద్భువనమదన త్వత్ప్రియాస్త్వాం విలేపుః || 76.6 ||

778

ఏవంప్రాయైర్వివశవచనైరాకులా గోపికాస్తా -

స్వత్సందేశైః ప్రకృతిమనయత్ సోఽథ విజ్ఞానగర్భైః |

భూయస్తాభిర్ముదితమతిభిస్త్వన్మయీభిర్వధూభి -

స్త్తద్వార్తాసరసమనయత్ కానిచిద్వాసరాణి || 76.7 ||

779

త్వత్ప్రోద్ధానైః సహితమనిశం సర్వతో గేహకృత్యం

త్వద్వార్తైవ ప్రసరతి మిథః సైవ చోత్స్వాపలాపాః |

చేష్టాః ప్రాయస్త్వదనుకృతయస్త్వన్మయం సర్వమేవం

దృష్ట్వా తత్ర వ్యముహదధికం విస్మయాదుద్ధవోఽయం || 76.8 ||

780

రాధాయా మే ప్రియతమమిదం మత్ప్రియైవం బ్రవీతి

త్వం కిం మౌనం కలయసి సఖే మానినీ మత్ప్రియేవ |

ఇత్యాద్యేవ ప్రవదతి సఖి త్వత్ప్రియో నిర్జనే మా -

మిత్రంవాదైరరమయదయం త్వత్ప్రియాముత్పలాక్షీం || 76.9 ||

781

ఏష్యామి ద్రాగనుపగమనం కేవలం కార్యభారా -

ద్విశ్లేషేఽపి స్మరణదృఢతాసంభవాన్మాస్తు ఖేదః |

బ్రహ్మానందే మిలతి నచిరాత్ సంగమో వా వియోగ -

స్తుల్యో వః స్యాదితి తవ గిరా సోఽకరోన్నిర్వృథాస్తాః || 76.10 ||

782

ఏవం భక్తిః సకలభువనే నేక్షితా న శ్రుతా వా

కిం శాస్త్రాఘ్నేః కిమిహ తపసా గోపికాభ్యో నమోఽస్తు |

ఇత్యానందాకులముపగతం గోకులాదుద్ధవం తం

దృష్ట్వా హృష్టో గురుపురపతే పాహి మామామయౌఘాత్ || 76.11 ||

783

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే షట్సప్తతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తసప్తతితమం దశకం ॥

ఉపశ్లోకోత్పత్తివర్ణనం, జరాసంధాదియుద్ధవర్ణనం,

ముచుకుండానుగ్రహవర్ణనం చ

సైరంధ్ర్యాస్తదను చిరం స్మరాతురాయా

యాతోఽభూః సులలితముద్ధవేన సార్థం |

ఆవాసం త్వదుపగమోత్సవం సదైవ

ధ్యాయంత్యాః ప్రతిదినవాససజ్జికాయాః || 77.1 ||

784

ఉపగతే త్వయి పూర్ణమనోరథాం

ప్రమదసంభ్రమకంప్రపయోధరాం |

వివిధమాననమాదధతీం ముదా

రహసి తాం రమయాంచకృషే సుఖం || 77.2 ||

785

పృష్టా వరం పునరసావవృణోద్వరాకీ

భూయస్త్వయా సురతమేవ నిశాంతరేషు |

సాయుజ్యమస్త్వీతి వదేత్ బుధ ఏవ కామం

సామీప్యమస్త్వనిశమిత్యపి నాబ్రవీత్ కిం || 77.3 ||

786

తతో భవాన్ దేవ నిశాసు కాసుచి -

న్మగీదృశం తాం నిభృతం వినోదయన్ |

అదాదుపశ్లోక ఇతి శ్రుతం సుతం

స నారదాత్ సాత్త్వతతంత్రవిద్ బభౌ || 77.4 ||

787

అక్రూరమందిరమితోఽథ బలోద్ధవాభ్యా -

మభ్యర్చితో బహు నుతో ముదితేన తేన |

- ఏనం విస్సజ్య విపినాగతపాండవేయ -  
 వృత్తం వివేదిథ తథా ధృతరాష్ట్రచేష్టాం || 77.5 || 788
- విఘాతాజ్ఞామాతుః పరమసుహృదో భోజన్యపతే -  
 ర్జరాసంధే రుంధత్యనవధిరుషాంధేఽథ మధురాం |  
 రథాద్యైర్ద్యోర్లబ్ధైః కతిపయబలస్త్వం బలయుత -  
 స్త్రయోవింశత్యక్షౌహిణి తదుపనీతం సమహృథాః || 77.6 || 789
- బద్ధం బలాదథ బలేన బలోత్తరం త్వం  
 భూయో బలోద్యమరసేన ముమోచిధైనం |  
 నిశ్శేషదిగ్జయసమాహృతవిశ్వసైన్యాత్  
 కోఽన్యస్తతో హి బలపౌరుషవాంస్తదానీం || 77.7 || 790
- భగ్నః స లగ్నహృదయోఽపి నృపైః ప్రణున్నో  
 యుద్ధం త్వయా వ్యధిత షోడశకృత్వ ఏవం |  
 అక్షౌహిణీః శివ శివాస్య జఘంధ విష్ణో  
 సంభూయ సైకనవతిత్రిశతం తదానీం || 77.8 || 791
- అష్టాదశేఽస్య సమరే సముపేయుషి త్వం  
 దృష్ట్వా పురోఽథ యవనం యవనత్రికోట్యా |  
 త్వష్టా విధాప్య పురమాశు పయోధిమధ్యే  
 తత్రాఽథ యోగబలతః స్వజనాననైషీః || 77.9 || 792
- పద్భ్యాం త్వం పద్మమాలీ చకిత ఇవ పురాన్నిర్గతో ధావమానో  
 మ్లేచ్ఛేశేనానుయాతో వధసుకృతవిహీనేన శైలే న్యలైషీః |  
 సుప్తేనాంఘ్ర్యాహతేన ద్రుతమథ ముచుకుందేన భస్మీకృతేఽస్మిన్  
 భూపాయాస్మై గుహాంతే సులలితవపుషా తస్మిషే భక్తిభాజే || 77.10 || 793

ఐక్ష్వాకోఽహం విరక్తోఽస్మ్యఖిలనృపసుఖే త్వత్ప్రసాదైకకాంక్షీ  
 హా దేవేతి స్తువంతం వరవితతిషు తం నిస్పృహం వీక్ష్య హృష్యన్ |  
 ముక్తేస్తుల్యాం చ భక్తిం ధుతసకలమలం మోక్షమప్యాశు దత్వా  
 కార్యం హింసావిశుద్ధ్యై తప ఇతి చ తదా ప్రాత్ర్థ లోకప్రతీత్యై || 77.11 ||

794

తదను మధురాం గత్వా హత్వా చమూం యవనాహృతాం  
 మగధపతినా మార్గే సైన్యైః పురేవ నివారితః |  
 చరమవిజయం దర్పయాస్మై ప్రదాయ పలాయితో  
 జలధినగరీం యాతో వాతాలయేశ్వర పాహి మాం || 77.12 ||

795

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తసప్తతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టసప్తతితమం దశకం ॥  
రుక్మిణీస్వయంవరం

త్రిదశవర్ధకివర్ధితకౌశలం

త్రిదశదత్తసమస్తవిభూతిమత్ |

జలధిమధ్యగతం త్వమభూషయో

నవపురం వపురంచితరోచిషా || 78.1 ||

796

దదుషి రేవతభూభృతి రేవతీం

హాలభృతే తనయాం విధిశాసనాత్ |

మహితముత్సవఘోషమపూపుషః

సముదితైర్ముదితైః సహ యాదవైః || 78.2 ||

797

అథ విదర్భసుతాం ఖలు రుక్మిణీం

ప్రణయినీం త్వయి దేవ సహోదరః |

స్వయమదిత్యత చేదిమహీభుజే

స్వతమసా తమసాధుముపాశ్రయన్ || 78.3 ||

798

చిరధృతప్రణయా త్వయి బాలికా

సపది కాంక్షితభంగసమాకులా |

తవ నివేదయితుం ద్విజమాదిశత్

స్వకదనం కదనంగవినిర్మితం || 78.4 ||

799

ద్విజసుతోఽపి చ తూర్ణముపాయయౌ

తవ పురం హి దురాశదురాసదం |

ముదమవాప చ సాదరపూజితః

స భవతా భవతాపహృతా స్వయం || 78.5 || 800

స చ భవంతమవోచత కుండినే

నృపసుతా ఖలు రాజతి రుక్మిణీ |  
త్వయి సముత్సుకయా నిజధీరతా -  
రహితయా హి తయా ప్రహితోఽస్మ్యహం || 78.6 || 801

తవ హృతాఽస్మి పురైవ గుణైరహం

హరతి మాం కిల చేదిన్యపోఽధునా |  
అయి కృపాలయ పాలయ మామితి  
ప్రజగదే జగదేకపతే తయా || 78.7 || 802

అశరణాం యది మాం త్వముపేక్షసే

సపది జీవితమేవ జహామ్యహం |  
ఇతి గిరా సుతనోరతనోద్భృశం  
సుహృదయం హృదయం తవ కాతరం || 78.8 || 803

అకథయస్త్వమధైనమయే సఖే

తదధికా మమ మన్మథవేదనా |  
నృపసమక్షముపేత్య హరామ్యహం  
తదయి తాం దయితామసితేక్షణాం || 78.9 || 804

ప్రముదితేన చ తేన సమం తదా

రథగతో లఘు కుండినమేయివాన్ |  
గురుమరుత్పరనాయక మే భవాన్  
వితనుతాం తనుతామఖిలాపదాం || 78.10 || 805

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టసప్తతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకోనాశీతమం దశకం ॥  
రుక్మిణీస్వయంవరవర్ణనం

బలసమేతబలానుగతో భవాన్

పురమగాహత భీష్మకమానితః |

ద్విజసుతం త్వదుపాగమవాదినం

ధృతరసా తరసా ప్రణనామ సా || 79.1 ||

806

భువనకాంతమవేక్ష్య భవద్వపు -

ర్షపసుతస్య నిశమ్య చ చేష్టితం |

విపులఖేదజషాం పురవాసినాం

సరుదితైరుదితైరగమన్నిశా || 79.2 ||

807

తదను వందితుమిందుముఖీ శివాం

విహితమంగలభూషణభాసురా |

నిరగమద్భవదర్పితజీవితా

స్వపురతః పురతః సుభటావృతా || 79.3 ||

808

కులవధూభిరుపేత్య కుమారికా

గిరిసుతాం పరిపూజ్య చ సాదరం |

ముహురయాచత తత్పదపంకజే

నిపతితా పతితాం తవ కేవలం || 79.4 ||

809

సమవలోకకుతూహలసంకులే

న్యపకులే నిభృతం త్వయి చ స్థితే |

- న్యపసుతా నిరగాద్ గిరిజాలయాత్  
సురుచిరం రుచిరంజితదిజ్ముఖా || 79.5 || 810
- భువనమోహనరూపరుచా తదా  
వివశితాఖిలరాజకదంబయా |  
త్వమపి దేవ కటాక్షవిమోక్షణైః  
ప్రమదయా మదయాంచకృషే మనాక్ || 79.6 || 811
- క్వను గమిష్యసి చంద్రముఖీతి తాం  
సరసమేత్య కరేణ హరన్ క్షణాత్ |  
సమధిరోప్య రథం త్వమపాహృథా  
భువి తతో వితతో నినదో ద్విషాం || 79.7 || 812
- క్వను గతః పశుపాల ఇతి క్రుథా  
కృతరణా యదుభిశ్చ జితా నృపాః |  
న తు భవానుదచాల్యత తైరహో  
పిశునకైః శునకైరివ కేసరీ || 79.8 || 813
- తదను రుక్మిణమాగతమాహవే  
వధముపేక్ష్వ నిబధ్య విరూపయన్ |  
హృతమదం పరిముచ్య బలోక్తిభిః  
పురమయా రమయా సహ కాంతయా || 79.9 || 814
- నవసమాగమలజ్జితమానసాం  
ప్రణయకౌతుకజ్యంభితమన్మథాం |  
అరమయః ఖలు నాథ యథాసుఖం  
రహసి తాం హసితాంశులసన్ముఖీం || 79.10 || 815
- వివిధనర్మభిరేవమహర్నిశం  
ప్రమదమాకలయన్ పునరేకదా |

ఋజుమతేః కిల వక్రగిరా భవాన్

వరతనోరతనోదతిలోలతాం || 79.11 ||

816

తదధిక్తైరథ లాలన కౌశలైః

ప్రణయినీమధికం సుఖయన్నిమాం |

అయి ముకుంద భవచ్ఛ్రితాని నః

ప్రగదతాం గదతాంతిమపాకురు || 79.12 ||

817

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకోనాశీతమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే అశీతమం దశకం ॥

స్వమంతకోపాఖ్యానం

సత్రాజితస్త్వమథ లుభవదర్కలబ్ధం

దివ్యం స్వమంతకమణిం భగవన్నయాచీః |

తత్కారణం బహువిధం మమ భాతి నూనం

తస్యాత్మజాం త్వయి రతాం ఛలతో వివోధుం || 80.1 ||

818

అదత్తం తం తుభ్యం మణివరమనేనాల్పమనసా

ప్రసేనస్తద్భ్రాతా గలభువి వహాన్ ప్రాప మృగయాం |

అహన్నేనం సింహో మణిమహసి మాంసభ్రమవశాత్

కపీంద్రస్తం హత్వా మణిమపి చ బాలాయ దదివాన్ || 80.2 ||

819

శశంసుః సత్రాజిద్గిరమను జనాస్త్యాం మణిహారం

జనానాం పీయాషం భవతి గుణినాం దోషకణికా |

తతః సర్వజ్ఞోఽపి స్వజనసహితో మార్గణపరః

ప్రసేనం తం దృష్ట్వా హరిమపి గతోఽభూః కపిగుహం || 80.3 ||

820

భవంతమవితర్కయన్నతివయాః స్వయం జాంబవాన్

ముకుందశరణం హి మాం క ఇహ రోద్ధమిత్యాలపన్ |

విభో రఘుపతే హరే జయ జయేత్యలం ముష్టిభి -

శ్చిరం తవ సమర్చనం వ్యధిత భక్తచూడామణిః || 80.4 ||

821

బుధ్వాఽథ తేన దత్తాం

నవరమణీం వరమణిం చ పరిగృహ్ణాన్ |

అనుగృహ్ణాన్నముమాగాః

సపది చ సత్రాజితే మణిం ప్రాదాః || 80.5 ||

822

తదను స ఖలు వ్రీలాలోలో విలోలవిలోచనాం

దుహితరమహో ధీమాన్ భామాం గిరైవ పరార్పితాం |

అదిత మణినా తుభ్యం లభ్యం సమేత్య భవానపి

ప్రముదితమనాస్తస్యైవాదాన్మణిం గహనాశయః || 80.6 ||

823

వ్రీలాకులాం రమయతి త్వయి సత్యభామాం

కౌంతేయదాహకథయాథ కురూన్ ప్రయాతే |

హీ గాందినేయకృతవర్మగిరా నిపాత్య

సత్రాజితం శతధనుర్మణిమాజహార || 80.7 ||

824

శోకాత్ కురూనుపగతామవలోక్య కాంతాం

హత్వా ద్రుతం శతధనుం సమహర్షయస్తాం |

రత్నే సశంక ఇవ మైథిలగేహమేత్య

రామో గదాం సమశిక్షిత ధార్తరాష్ట్రం || 80.8 ||

825

అక్రూర ఏష భగవన్ భవదిచ్ఛయైవ

సత్రాజితః కుచరితస్య యుయోజ హింసాం |

అక్రూరతో మణిమనాహృతవాన్ పునస్త్వం

తస్యైవ భూతిముపధాతుమితి బ్రువంతి || 80.9 ||

826

భక్తస్త్వయి స్థిరతరః స హి గాందినేయ -

స్తస్యైవ కాపథమతిః కథమీశ జాతా |

విజ్ఞానవాన్ ప్రశమవానహమిత్యదీర్ణం

గర్వం ధ్రువం శమయితుం భవతా కృతైవ || 80.10 ||

827

యాతం భయేన కృతవర్మయుతం పునస్త్ -

మాహరాయ తద్వినిహితం చ మణిం ప్రకాశ్య |

తత్రైవ సువ్రతధరే వినిధాయ తుష్యన్

భామాకుచాంతరశయః పవనేశ పాయాః || 80.11 ||

828

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే అశీతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకాశీతమం దశకం ॥

సుభద్రాహరణం, కాలింద్యాదివివాహవర్ణనం, నరకాసురవధవర్ణనం చ

స్నిగ్ధాం ముగ్ధాం సతతమపి తాం లాలయన్ సత్యభామాం  
యాతో భూయః సహ ఖలు తయా యాజ్ఞసేనీవివాహం ।  
పార్థప్రీత్యై పునరపి మనాగాస్థితో హస్తిపుర్యాం  
శక్రప్రస్థం పురమపి విభో సంవిధాయాగతోఽభూః ॥ 81.1 ॥

829

భద్రాం భద్రాం భవదవరజాం కౌరవేణార్థమానాం  
త్వద్వాచా తామహృత కుహనామస్కరీ శక్రసూనుః ।  
తత్ర క్రుద్ధం బలమనునయన్ ప్రత్యగాస్తేన సార్థం  
శక్రప్రస్థం ప్రియసఖముదే సత్యభామాసహాయః ॥ 81.2 ॥

830

తత్ర క్రీడన్నపి చ యమునాకూలదృష్టాం గృహీత్వా  
తాం కాలిందీం నగరమగమః ఖాండవప్రీణితాగ్నిః ।  
భ్రాతృత్రస్తాం ప్రణయవివశాం దేవ పైతృష్వసేయీం  
రాజ్ఞాం మధ్యే సపది జహృషే మిత్రవిందామవంతీం ॥ 81.3 ॥

831

సత్యాం గత్వా పునరుదవహో నగ్నజిన్నందనాం తాం  
బధ్వా సప్తాపి చ వృషవరాన్ సప్తమూర్తిర్నిమేషాత్ ।  
భద్రాం నామ ప్రదదురథ తే దేవ సంతర్దనాద్యా -  
స్తతోదర్యాం వరద భవతః సాఽపి పైతృష్వసేయీ ॥ 81.4 ॥

832

పార్థాద్యైరప్యకృతలవనం తోయమాత్రాభిలక్ష్యం  
లక్షం చిత్వా శఫరమవృథా లక్ష్మణాం మద్రకన్యాం ।

- అష్టావేవం తవ సమభవన్ వల్లభాస్తత్ర మధ్యే  
 శుశ్రోథ త్వం సురపతిగిరా భౌమదుశ్చేష్టితాని || 81.5 || 833
- స్మృతాయాతం పక్షిప్రవరమధిరూఢస్త్వమగమో  
 వహన్నంకే భామాముపవనమివారాతిభవనం |  
 విభిందన్ దుర్గాణి త్రుటితప్యతనాశోణితరసైః  
 పురం తావత్ ప్రాగ్జ్యోతిషమకురుథాః శోణితపురం || 81.6 || 834
- మురస్త్యాం పంచాస్యో జలధివనమధ్యాదుదపతత్  
 స చక్రే చక్రేణ ప్రదలితశిరా మంక్షు భవతా |  
 చతుర్దంతైర్దంతావలపతిభిరింధానసమరం  
 రథాంగేన చిత్వా నరకమకరోస్తీర్ణనరకం || 81.7 || 835
- స్తుతో భూమ్యా రాజ్యం సపది భగదత్తేఽస్య తనయే  
 గజంచైకం దత్వా ప్రజిఘయిథ నాగాన్నిజపురీం |  
 ఖలేనాబద్ధానాం స్వగతమనసాం షోడశ పునః  
 సహస్రాణి స్త్రీణామపి చ ధనరాశిం చ విపులం || 81.8 || 836
- భౌమాపాహృతకుండలం తదదితేర్దాతుం ప్రయాతో దివం  
 శక్రాద్వైర్మహితః సమం దయితయా ద్యుస్తీషు దత్తప్రాయా |  
 హృత్వా కల్పతరుం రుషాభిపతితం జితేంద్రమభ్యాగమ -  
 స్తత్తు శ్రీమదదోష ఈదృశ ఇతి వ్యాఖ్యాతుమేవాకృథాః || 81.9 || 837
- కల్పద్రుం సత్యభామాభవనభువిస్సృజన్  
 ద్వ్యష్టసాహస్రయోషాః  
 స్వీకృత్య ప్రత్యగారం విహితబహువపు -  
 ర్ణాలయన్ కేలిభేదైః |  
 ఆశ్చర్యాన్నారదాలోకితవివిధగతి -  
 స్తత్ర తత్రాపి గేహే

భూయః సర్వాసు కుర్వన్ దశ దశ తనయాన్  
పాహి వాతాలయేశ || 81.10 ||

838

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకాశీతమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ద్వ్యశీతితమం దశకం ॥  
బాణయుద్ధం, నృగమోక్షం చ

ప్రద్యుమ్నో రౌక్మిణీయః స ఖలు తవ కలా శంబరేణాహృతస్తం

హత్వా రత్యా సహాష్టో నిజపురమహరద్రుక్మికన్యాం చ ధన్యాం ।

తత్పుత్రోఽథానిరుద్ధో గుణనిధిరవహద్రోఽచనాం రుక్మిపౌత్రీం

తత్రోద్వాహే గతస్త్వం న్యవధి ముసలినా రుక్మ్యపి ద్యూతవైరాత్ ॥ 82.1 ॥

839

బాణస్య సా బలిసుతస్య సహస్రబాహో -

ర్మాహేశ్వరస్య మహితా దుహితా కిలోషా ।

త్వత్ప్రాత్రమేనమనిరుద్ధమదృష్టపూర్వం

స్వప్నేఽనుభూయ భగవన్ విరహాతురాఽభూత్ ॥ 82.2 ॥

840

యోగిన్యతీవ కుశలా ఖలు చిత్రలేఖా

తస్యాః సఖీ విలిఖతీ తరుణానశేషాన్ ।

తత్రానిరుద్ధముషయా విదితం నిశాయా -

మానేష్ట యోగబలతో భవతో నికేతాత్ ॥ 82.3 ॥

841

కన్యాపురే దయితయా సుఖమారమంతం

చైనం కథంచన బబంధుషి శర్వబంధౌ ।

శ్రీనారదోక్తతదుదంతదురంతరోషై -

స్త్వం తస్య శోణితపురం యదుభిర్వరుంధాః ॥ 82.4 ॥

842

పురీపాలశ్చైలప్రియదుహితృనాథోఽస్య భగవాన్

సమం భూతవ్రాతైర్యదుబలమశంకం నిరురుధే ।

మహాప్రాణో బాణో ఝటితి యుయుధానేన యుయుధే

గుహః ప్రద్యుమ్నేన త్వమపి పురహంత్రా జఘటిషే || 82.5 ||

843

నిరుద్ధాశేషాస్తే ముముహుషి తవాస్త్రేణ గిరిశే

ద్రుతా భూతా భీతాః ప్రమథకులవీరాః ప్రమథితాః |

పరాస్కందత్ స్కందః కుసుమశరబాణైశ్చ సచివః

స కుంభాండో భాండం నవమివ బలేనాశు బిభిదే || 82.6 ||

844

చాపానాం పంచశత్యా ప్రసభముపగతే

ఛిన్నచాపేఽథ బాణే

వ్యర్థే యాతే సమేతో జ్వరపతిరశనై -

రజ్వరి త్వజ్వరేణ |

జ్ఞానీ స్తుత్వాఽథ దత్వా తవ చరితజషాం

విజ్వరం స జ్వరోఽగాత్

ప్రాయోఽంతర్జానవంతోఽపి చ బహుతమసా

రౌద్రచేష్టా హి రౌద్రాః || 82.7 ||

845

బాణం నానాయుధోగ్రం పునరభిపతితం దర్పదోషాద్వితన్వన్

నిర్ఘానాశేషదోషం సపది బుబుధుషా శంకరేణోపగీతః |

తద్వాచా శిష్టబాహుద్వితయముభయతో నిర్భయం తత్ప్రియం తం

ముక్త్యా తద్గతమానో నిజపురమగమః సానిరుద్ధః సహోషః || 82.8 ||

846

ముహుస్తావచ్ఛక్రం వరుణమజయో నందహారణే

యమం బాలానీతౌ దవదహనపానేఽనిలసఖం |

విధిం వత్సస్తేయే గిరిశమిహ బాణస్య సమరే

విభో విశ్వోత్క్షర్షీ తదయమవతారో జయతి తే || 82.9 ||

847

ద్విజరుషా కృకలాసవపుర్ధరం

నృగనృపం త్రిదివాలయమాపయన్ |

నిజజనే ద్విజభక్తిమనుత్తమా -

ముపదిశన్ పవనేశ్వర పాహి మాం || 82.10 ||

848

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ద్వ్యశీతమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే త్ర్యశీతితమం దశకం ॥

పౌండ్రకవధవర్ణనం, కాశీపురిదాహవర్ణనం, వివిధవధవర్ణనం,

లక్షణాస్వయంవరం చ

రామేఽథ గోకులగతే ప్రమదాప్రసక్తే

పథాతానుపేతయమునాదమనే మదాంధే ।

స్వైరం సమారమతి సేవకవాదమూఢో

దూతం న్యయుంక్త తవ పౌండ్రకవాసుదేవః ॥ 83.1 ॥

849

నారాయణోఽహమవతీర్ణ ఇహాస్మి భూమౌ

ధత్సే కిల త్వమపి మామకలక్షణాని ।

ఉత్సృజ్య తాని శరణం వ్రజ మామితి త్వాం

దూతో జగాద సకలైర్హసితః సభాయాం ॥ 83.2 ॥

850

దూతేఽథ యాతవతి యాదవసైనికైస్త్యం

యాతో దదర్శిథ వపుః కిల పౌండ్రకీయం ।

తాపేన వక్షసి కృతాంకమనల్పమూల్య -

శ్రీకౌస్తుభం మకరకుండలపీతచేలం ॥ 83.3 ॥

851

కాలాయసం నిజసుదర్శనమస్యతోఽస్య

కాలానలోత్కరకిరేణ సుదర్శనేన ।

శీర్షం చకర్తిథ మమర్దిథ చాస్య సేనాం

తన్మిత్రకాశిపశిరోఽపి చకర్థ కాశ్యాం ॥ 83.4 ॥

852

జాల్యేన బాలకగిరాఽపి కిలాహమేవ

శ్రీవాసుదేవ ఇతి రూఢమతిశ్చిరం సః ।

సాయుజ్యమేవ భవదైక్యధియా గతోఽభూత్  
కో నామ కస్య సుకృతం కథమిత్యవేయాత్ || 83.5 || 853

కాశీశ్వరస్య తనయోఽథ సుదక్షిణాఖ్యః  
శర్వం ప్రపూజ్య భవతే విహితాభిచారః |  
కృత్యానలం కమపి బాణరణాతిభీతై -  
ర్యూతైః కథంచన వృతైః సమమభ్యముంచత్ || 83.6 || 854

తాలప్రమాణచరణామఖిలం దహంతీం  
కృత్యాం విలోక్య చకితైః కథితోఽపి పౌరైః |  
ద్యూతోత్సవే కిమపి నో చలితో విభో త్వం  
పార్శ్వస్థమాశు విససర్జిథ కాలచక్రం || 83.7 || 855

అభ్యాపతత్యమితధామ్ని భవన్మహాస్తే  
హా హేతి విద్రుతవతీ ఖలు ఘోరకృత్యా |  
రోషాత్ సుదక్షిణమదక్షిణచేష్టితం తం  
పుష్లోష చక్రమపి కాశిపురీమధాక్షీత్ || 83.8 || 856

స ఖలు వివిదో రక్షోఘాతే కృతోపకృతిః పురా  
తవ తు కలయా మృత్యుం ప్రాప్తుం తదా ఖలతాం గతః |  
నరకసచివో దేశక్లేశం సృజన్ నగరాంతికే  
ఝటితి హాలినా యుధ్యన్నద్ధా పపాత తలాహతః || 83.9 || 857

సాంబం కౌరవ్యపుత్రీహరణ నియమితం సాంత్యనార్థీ కురూణాం  
యాతస్తద్వాక్యరోషోద్భృతకరినగరో మోచయామాస రామః |  
తే ఘాత్యాః పాండవేయైరితి యదుపృతనాం నాముచస్త్యం తదానీం  
తం త్వాం దుర్బోధలీలం పవనపురపతే తాపశాంత్యై నిషేవే || 83.10 || 858

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే త్ర్యశీతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే చతురశీతమం దశకం ॥

సూర్యగ్రహణయాత్రావర్ణనం

క్వచిదథ తపనోపరాగకాలే

పురి నిదధత్ కృతవర్మకామసూనూ ।

యదుకులమహిలావృతః సుతీర్థం

సముపగతోఽసి సమంతపంచకాఖ్యం ॥ 84.1 ॥

859

బహుతరజనతాహితాయ తత్ర

త్వమపి పునన్ వినిమజ్య తీర్థతోయం ।

ద్విజగణపరిముక్తవిత్తరాశిః

సమమిలథాః కురుపాండవాదిమిత్రైః ॥ 84.2 ॥

860

తవ ఖలు దయితాజనైః సమేతా

ద్రుపదసుతా త్వయి గాఢభక్తిభారా ।

తదుదితభవదాహృతిప్రకారైః

అతిముముదే సమమన్యభామినీభిః ॥ 84.3 ॥

861

తదను చ భగవన్ నిరీక్ష్వ గోపా -

నతికుతుకాదుపగమ్య మానయిత్వా ।

చిరతరవిరహాతురాంగరేఖాః

పశుపవధూః సరసం త్వమన్వయాసీః ॥ 84.4 ॥

862

సపది చ భవదీక్షణోత్సవేన

ప్రముషితమానహృదాం నితంబినీనాం ।

- అతిరసపరిముక్తకంచులీకే  
పరిచయహృద్యతరే కుచే న్యలైషీః || 84.5 || 863
- రిపుజనకలహైః పునః పునర్మే  
సముపగత్తైరియతీ విలంబనాఽభూత్ |  
ఇతి కృతపరిరంభణే త్వయి ద్రా -  
గతివివశా ఖలు రాధికా నిలిత్యే || 84.6 || 864
- అపగతవిరహవ్యథాస్తదా తా  
రహసి విధాయ దదాథ తత్త్వబోధం |  
పరమసుఖచిదాత్మకోఽహమాత్మే -  
త్యుదయతు వః స్ఫుటమేవ చేతసీతి || 84.7 || 865
- సుఖరసపరిమిశ్రితో వియోగః  
కిమపి పురాఽభవదుద్ధవోపదేశైః |  
సమభవదముతః పరం తు తాసాం  
పరమసుఖైక్యమయీ భవద్విచింతా || 84.8 || 866
- మునివరనివహైస్తవాథ పిత్రా  
దురితశమాయ శుభాని పృచ్ఛ్యమానైః |  
త్వయి సతి కిమిదం శుభాంతరైరి -  
త్యురుహసితైరపి యాజితస్తదాఽసౌ || 84.9 || 867
- సుమహతి యజనే వితాయమానే  
ప్రముదితమిత్రజనే సహైవ గోపాః |  
యదుజనమహితాస్త్రిమాసమాత్రం  
భవదనుషంగరసం పురేవ భేజః || 84.10 || 868
- వ్యపగమసమయే సమేత్య రాధాం  
దృఢముపగూహ్య నిరీక్ష్వ వీతఖేదాం |

ప్రముదితహృదయః పురం ప్రయాతః

పవనపురేశ్వర పాహి మాం గదేభ్యః || 84.11 ||

869

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే చతురశీతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే పంచాశీతమం దశకం ॥

జరాసంధవధవర్ణనం, రాజసూయవర్ణనం చ

తతో మగధభూభృతా చిరనిరోధసంక్లేశితం

శతాష్టకయుతాయుతద్వితయమీశ భూమీభృతాం ।

అనాథశరణాయ తే కమపి పూరుషం ప్రాహిణో -

దయాచత స మాగధక్షపణమేవ కిం భూయసా ॥ 85.1 ॥

870

యియాసురభిమాగధం తదను నారదోదీరితా -

ద్యుధిష్ఠిరమఖోద్యమాదుభయకార్యపర్యాకులః ।

విరుద్ధజయినోఽధ్వరాదుభయసిద్ధిరిత్యుద్ధవే

శశంసుషి నిజైః సమం పురమియేథ యాధిష్ఠిరీం ॥ 85.2 ॥

871

అశేషదయితాయుతే త్వయి సమాగతే ధర్మజో

విజిత్య సహజైర్మహీం భవదపాంగసంవర్ధితైః ।

శ్రియం నిరుపమాం వహన్నహహా భక్తదాసాయితం

భవంతమయి మాగధే ప్రహితవాన్ సభీమార్జునం ॥ 85.3 ॥

872

గిరివ్రజపురం గతాస్తదను దేవ యూయం త్రయో

యయాచ సమరోత్సవం ద్విజమిషేణ తం మాగధం ।

అపూర్ణసుకృతం త్వముం పవనజేన సంగ్రామయన్

నిరీక్ష్వ సహ జిష్ణునా త్వమపి రాజయుద్ధ్యా స్థితః ॥ 85.4 ॥

873

అశాంతసమరోద్ధతం విటపపాటనాసంజ్ఞయా

నిపాత్య జరసస్సుతం పవనజేన నిష్పాటితం ।

విముచ్య నృపతీన్ ముదా సమనుగృహ్య భక్తిం పరాం  
దిదేశిథ గతస్పృహానపి చ ధర్మగుప్త్యై భువః || 85.5 || 874

ప్రచక్రుషి యుధిష్ఠిరే తదను రాజసూయాధ్వరం  
ప్రసన్నభృతకీభవత్సకలరాజకవ్యాకులం |  
త్వమప్యయి జగత్పతే ద్విజపదావనేజాదికం  
చకర్థ కిము కథ్యతే నృపవరస్య భాగ్యోన్నతిః || 85.6 || 875

తతః సవనకర్మణి ప్రవరమగ్ర్యపూజావిధిం  
విచార్య సహదేవవాగనుగతః స ధర్మాత్మజః |  
వ్యధత్త భవతే ముదా సదసి విశ్వభూతాత్మనే  
తదా ససురమానుషం భువనమేవ తృప్తిం దధౌ || 85.7 || 876

తతః సపది చేదిపో మునినృపేషు తిష్ఠత్స్వహో  
సభాజయతి కో జడః పశుపదుర్ధురూటం వటుం |  
ఇతి త్వయి స దుర్వచోవితతిముద్వమన్నాసనా -  
దుదాపతదుదాయుధః సమపతన్నముం పాండవాః || 85.8 || 877

నివార్య నిజపక్షగానభిముఖస్య విద్వేషిణ -  
స్త్వమేవ జహృషే శిరో దనుజదారిణా స్వారిణా |  
జనుస్త్రీతయలభ్యయా సతతచింతయా శుద్ధధీ -  
స్త్వయా స పరమేకతామధృత యోగినాం దుర్లభాం || 85.9 || 878

తతః సుమహితే త్వయా క్రతువరే నిరూఢే జనో  
యయౌ జయతి ధర్మజో జయతి కృష్ణ ఇత్యాలపన్ |  
ఖలః స తు సుయోధనో ధుతమనాస్సపత్నశ్చియా  
మయార్పితసభాముఖే స్థలజలభ్రమాదభ్రమీత్ || 85.10 || 879

తదా హసితముత్థితం ద్రుపదనందనాభీమయో -

రపాంగకలయా విభో కిమపి తావదుజ్జ్వంభయన్ |

ధరాభరనిరాకృతౌ సపది నామ బీజం వపన్

జనార్దన మరుత్పూరినిలయ పాహి మామామయాత్ || 85.11 ||

880

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే పంచాశీతమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే షడశీతితమం దశకం ॥

సాల్యాదివధవర్ణనం భారతయుద్ధవర్ణనం చ

సాల్వో బైష్ఠీవివాహే యదుబలవిజితశ్చంద్రచూడాద్విమానం

విందన్ సౌభం స మాయా త్వయి వసతి కురూంస్త్యత్పురీమభ్యభాంక్షీత్ |

ప్రద్యుమ్నస్తం నిరుంధన్నిఖిలయదుభట్టైర్వ్యగ్రహీదుగ్రవీర్యం

తస్యామాత్యం ద్యుమంతం వ్యజని చ సమరః సప్తవింశత్యహాంతః || 86.1 || 881

తావత్త్వం రామశాలీ త్వరితముపగతః ఖండితప్రాయసైన్యం

సౌభేశం తం న్యరుంధాః స చ కిల గదయా శార్ఙ్గమభ్రంశయత్తే |

మాయాతాతం వ్యహింసీదపి తవ పురతస్తత్త్వయాపి క్షణార్థం

నాజ్ఞాయాత్యాపలరేకే తదిదమవమతం వ్యాస ఏవ న్యషేధీత్ || 86.2 || 882

క్షిప్త్వా సౌభం గదాచూర్ణితముదకనిధౌ మంక్షు సాల్వేఽపి చక్రే -

ణోత్కృత్తే దంతవక్తః ప్రసభమభిపతన్నభ్యముంచద్గదాం తే |

కౌమోదక్యా హతోఽసావపి సుకృతనిధిశ్చైద్యవత్ప్రాపదైక్యం

సర్వేషామేష పూర్వం త్వయి ధృత మనసాం మోక్షణార్థోఽవతారః || 86.3 || 883

త్వయ్యాయాతేఽథ జాతే కిల కురుసదసి ద్యూతకే సంయతాయాః

క్రందంత్యా యాజ్ఞసేన్యాః సకరుణమకృథాశ్చేలమాలామనంతాం |

అన్నాంతప్రాప్తశర్వాంశజమునిచకితద్రౌపదీ చింతితోఽథ

ప్రాప్తః శాకాన్నమశ్శన్ మునిగణమకృథాస్తృప్తిమంతం వనాంతే || 86.4 || 884

యుద్ధోద్యోగేఽథ మంత్రే మిలతి సతి వృతః

ఫల్గునేన త్వమేకః

కౌరవ్యే దత్తసైన్యః కరిపురమగమో

దౌత్యకృత్ పాండవార్థం |

భీష్మద్రోణాదిమాన్యే తవ ఖలు వచనే

ధిక్యతే కౌరవేణ

వ్యావృణ్వన్ విశ్వరూపం మునిసదసి పురీం

క్షోభయిత్వాగతోఽభూః || 86.5 ||

885

జిష్ణోస్త్వం కృష్ణ సూతః ఖలు సమరముఖే బంధుఘాతే దయాలుం

ఖిన్నం తం వీక్ష్వ వీరం కిమిదమయి సఖే నిత్య ఏకోఽయమాత్మా |

కో వధ్యః కోఽత్ర హంతా తదిహ వధభియం ప్రోజ్ఞ్య మయ్యర్పితాత్మా

ధర్మ్యం యుద్ధం చరేతి ప్రకృతిమనయథా దర్మయన్ విశ్వరూపం || 86.6 ||

886

భక్తోత్తంసేఽథ భీష్మే తవ ధరణిభరక్షేపకృత్యైకసక్తే

నిత్యం నిత్యం విభిందత్యయుతసమధికం ప్రాప్తసాదే చ పార్థే |

నిశ్శస్త్రత్వప్రతిజ్ఞాం విజహదరివరం ధారయన్ క్రోధశాలీ -

వాధావన్ ప్రాంజలిం తం నతశిరసమథో వీక్ష్వ మోదాదపాగాః || 86.7 ||

887

యుద్ధే ద్రోణస్య హస్తిస్థిరరణభగదత్తేరితం వైష్ణవాస్త్రం

వక్షస్యాధత్త చక్రస్థగితరవిమహాః ప్రార్థయత్సింధురాజం |

నాగాస్తే కర్ణముక్తే క్షీతిమవనమయన్ కేవలం కృత్తమౌలిం

తత్రే తత్రాపి పార్థం కిమివ నహి భవాన్ పాండవానామకార్షీత్ || 86.8 ||

888

యుద్ధాదౌ తీర్థగామీ స ఖలు హలధరో నైమిశక్షేత్రమృచ్ఛ -

న్నప్రత్యుత్థాయీసూతక్షయకృతథ సుతం తత్పదే కల్పయిత్వా |

యజ్ఞఘ్నం బల్వలం పర్వణి పరిదలయన్ స్నాతతీర్థో రణాంతే

సంప్రాప్తో భీమదుర్యోధనరణమశమం వీక్ష్వ యాతః పురీం తే || 86.9 ||

889

సంసుప్తద్రౌపదేయక్షపణహతధియం ద్రౌణిమేత్య త్వదుక్త్యా

తన్ముక్తం బ్రాహ్మమస్తం సమహృత విజయో మౌలిరత్నం చ జహ్రా |

ఉచ్ఛిత్యై పాండవనాం పునరపి చ విశత్యుత్తరాగర్భమస్తే  
 రక్షన్నంగుప్థమాత్రః కిల జఠరమగాశ్చక్రపాణిర్విభో త్వం || 86.10 ||

890

ధర్మౌఘం ధర్మసూనోరభిదధదఖిలం  
 ఛందమృత్యుస్స భీష్మ -  
 స్త్వాం పశ్యన్ భక్తిభూమ్నైవ హి సపది యయౌ  
 నిష్కలబ్రహ్మభూయం |  
 సంయాజ్యాథాశ్వమేధైస్త్రిభిరతిమహితై -  
 ర్థర్మజం పూర్ణకామం  
 సంప్రాప్తో ద్వారకాం త్వం పవనపురపతే  
 పాహి మాం సర్వరోగాత్ || 86.11 ||

891

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే షడశీతమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తాశీతితమం దశకం ॥  
కుచేలోపాఖ్యానం

కుచేలనామా భవతః సతీర్థ్యతాం

గతః స సాందీపనిమందిరే ద్విజః |

త్వదేకరాగేణ ధనాదినిస్స్పృహో

దినాని నిన్యే ప్రశమీ గృహశ్రమీ || 87.1 ||

892

సమానశీలాఽపి తదీయవల్లభా

తద్దైవ నో చిత్తజయం సమేయుషీ |

కదాచిదూచే బత వృత్తిలబ్ధయే

రమాపతిః కిం న సఖా నిషేవ్యతే || 87.2 ||

893

ఇతీరితోఽయం ప్రియయా క్షుధార్తయా

జగుప్సమానోఽపి ధనే మదావహే |

తదా త్వదాలోకనకౌతుకాద్యయౌ

వహాన్ పటాంతే పృథుకానుపాయనం || 87.3 ||

894

గతోఽయమాశ్చర్యమయీం భవత్పురీం

గృహేషు శైబ్యాభవనం సమేయివాన్ |

ప్రవిశ్య వైకుంఠమివాప నిర్వృతిం

తవాతిసంభావనయా తు కిం పునః || 87.4 ||

895

ప్రపూజితం తం ప్రియయా చ వీజితం

కరే గృహీత్వాఽకథయః పురాకృతం |

- యదింధనార్థం గురుదారచోదితై -  
 రపర్తువర్షం తదమర్షి కాననే || 87.5 || 896
- త్రపాజుషోఽస్మాత్ పృథుకం బలాదథ  
 ప్రగృహ్య ముష్టౌ సకృతాశితే త్వయా |  
 కృతం కృతం నన్వీయతేతి సంభ్రమా -  
 ద్రమా కిలోపేత్య కరం రురోధ తే || 87.6 || 897
- భక్తేషు భక్తేన స మానితస్త్వయా  
 పురీం వసన్నేకనిశాం మహాసుఖం |  
 బతాపరేద్యుర్బవిణం వినా యయౌ  
 విచిత్రరూపస్తవ ఖల్వనుగ్రహాః || 87.7 || 898
- యది హ్యయాచిష్యమదాస్యదచ్యుతో  
 వదామి భార్యాం కిమితి వ్రజన్నసౌ |  
 త్వదుక్తిలీలాస్మితమగ్నధీః పునః  
 క్రమాదపశ్యన్మణిదీప్రమాలయం || 87.8 || 899
- కిం మార్గవిభ్రంశ ఇతి భ్రమన్ క్షణం  
 గృహం ప్రవిష్టః స దదర్శ వల్లభాం |  
 సఖీపరీతాం మణిహేమభూషితాం  
 బుబోధ చ త్వత్కరుణాం మహాద్భుతాం || 87.9 || 900
- స రత్నశాలాసు వసన్నపి స్వయం  
 సమున్నమద్భక్తిభరోఽమృతం యయౌ |  
 త్వమేవమాపూరితభక్తవాంఛితో  
 మరుత్పురాధీశ హరస్వ మే గదాన్ || 87.10 || 901

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తాశీతమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టాశీతితమం దశకం ॥

సంతానగోపాలోపాఖ్యానం

ప్రాగేవాచార్యపుత్రాహృతినిశమనయా స్వీయషట్సూనువీక్షాం

కాంక్షంత్యా మాతురుక్త్యా సుతలభువి బలిం ప్రాప్య తేనార్చితస్త్యం ।

ధాతుః శాపాద్ధిరణ్యాన్వితకశిపు భవాన్ శౌరిజాన్ కంసభగ్నా -

నానీయైనాన్ ప్రదర్శ్య స్వపదమనయథాః పూర్వపుత్రాన్ మరీచేః ॥ 88.1 ॥ 902

శ్రుతదేవ ఇతి శ్రుతం ద్విజేంద్రం

బహులాశ్వం నృపతిం చ భక్తిపూర్ణం ।

యుగపత్న్యమనుగ్రహీతుకామో

మిథిలాం ప్రాపిథ తాపసైః సమేతః ॥ 88.2 ॥

903

గచ్ఛన్ ద్విమూర్తిరుభయోర్యుగపన్నికేత -

మేకేన భూరివిభవైర్విహితోపచారః ।

అన్యేన తద్దినభృతైశ్చ ఫలౌదనాద్యై -

స్తుల్యం ప్రసేదిథ దదాథ చ ముక్తిమాభ్యాం ॥ 88.3 ॥

904

భూయోఽథ ద్వారవత్యాం ద్విజతనయమృతిం తత్ప్రలాపానపి త్వం

కో వా దైవం నిరుంధ్యాదితి కిల కథయన్ విశ్వవోధాఽప్యసోధాః ।

జిష్ణోర్గర్వం వినేతుం త్వయి మనుజధియా కుంతితాం చాస్య బుద్ధిం

తత్త్వారూథాం విధాతుం పరమతమపదప్రేక్షణేనేతి మన్యే ॥ 88.4 ॥

905

నష్టా అష్టాస్య పుత్రాః పునరపి తవ తూపేక్షయా కష్టవాదః

స్పష్టో జాతో జనానామథ తదవసరే ద్వారకామాప పార్థః ।

మైత్ర్యా తత్రోషితోఽసౌ నవమసుతమృతౌ విప్రవర్యప్రరోదం

శ్రుత్వా చక్రే ప్రతిజ్ఞామనుపహృతసుతః సన్నివేక్ష్య కృశానుం || 88.5 ||

906

మానీ స త్వామపృష్ట్యా ద్విజనిలయగతో

బాణజాలైర్మహస్త్రిః

రుంధానః సూతిగేహం పునరపి సహసా

దృష్టనష్టే కుమారే |

యామ్యామైంద్రీం తథాఽన్యాః సురవరనగరీ -

ర్విద్యయాఽఽసాద్య సద్యో

మోఘాద్యోగః పతిష్యన్ హలతభుజి భవతా

సస్మితం వారితోఽభూత్ || 88.6 ||

907

సార్థం తేన ప్రతీచీం దిశమతిజవినా స్యందనేనాభియాతో

లోకాలోకం వ్యతీతస్తిమిరభరమథో చక్రధామ్నా నిరుంధన్ |

చక్రాంశుక్లిష్టదృష్టిం స్థితమథ విజయం పశ్య పశ్యేతి వారాం

పారే త్వం ప్రాదదర్శుః కిమపి హి తమసాం దూరదూరం పదం తే || 88.7 || 908

తత్రాసీనం భుజంగాధిపశయనతలే దివ్యభూషాయుధాద్యై -

రావీతం వీతచేలం ప్రతినవజలదశ్యామలం శ్రీమదంగం |

మూర్తీనామీశితారం పరమిహ తిస్సృణామేకమర్థం శ్రుతీనాం

త్వామేవ త్వం పరాత్మన్ ప్రియసఖసహితో నేమిథ క్షేమరూపం || 88.8 || 909

యువాం మామేవ ద్వావధికవివృతాంతర్హితతయా

విభిన్నౌ సంద్రష్టుం స్వయమహమహార్షం ద్విజసుతాన్ |

నయేతం ద్రాగేతానితి ఖలు వితీర్ణాన్ పునరమూన్

ద్విజాయాదాయాదాః ప్రణతమహిమా పాండుజనుషా || 88.9 || 910

ఏవం నానావిహారైర్జగదభిరమయన్ వృష్టివంశం ప్రపుష్ట -

న్నీజానో యజ్ఞభేదైరతులవిహృతిభిః ప్రీణయన్నేణనేత్రాః |

భూభారక్షేపదంభాత్ పదకమలజషాం మోక్షణాయావతీర్ణః

పూర్ణం బ్రహ్మైవ సాక్షాద్యదుషు మనుజతారూషితస్త్వం వ్యలాసీః || 88.10 || 911

ప్రాయేణ ద్వారవత్యామవృతదయి తదా నారదస్త్వద్రసార్థ -

స్త్సాల్లేభే కదాచిత్థలు సుకృతనిధిస్త్వత్పితా తత్త్వబోధం |

భక్తానామగ్రయాయీ స చ ఖలు మతిమానుద్ధవస్త్వత్త ఏవ

ప్రాప్తో విజ్ఞానసారం స కిల జనహితాయాధునాఽఽస్త్వే బదర్యాం || 88.11 || 912

సోఽయం కృష్ణావతారో జయతి తవ విభో యత్ర సౌహార్దభీతి -

స్నేహద్వేషానురాగప్రభృతిభిరతులైరశ్రమైర్యోగభేదైః |

ఆర్తిం తీర్త్వా సమస్తామమృతపదమగుస్సర్వతః సర్వలోకాః

స త్వం విశ్వార్తిశాంత్యై పవనపురపతే భక్తిపూర్వై చ భూయాః || 88.12 || 913

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టాశీతమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకోననవతితమం దశకం ॥

వృకాసురవధవర్ణనం

రమాజానే జానే యదిహ తవ భక్తేషు విభవో

న సద్యస్సంపద్యస్తదిహ మదకృత్త్వాదశమినాం ।

ప్రశాంతిం కృత్త్వైవ ప్రదిశసి తతః కామమఖిలం

ప్రశాంతేషు క్షిప్రం న ఖలు భవదీయే చ్యుతికథా ॥ 89.1 ॥

914

సద్యః ప్రసాదరుషితాన్ విధిశంకరాదీన్

కేచిద్ద్విభో నిజగుణానుగుణం భజంతః ।

భ్రష్టా భవంతి బత కష్టమదీర్ఘదృష్ట్యా

స్పష్టం వృకాసుర ఉదాహరణం కిలాస్మిన్ ॥ 89.2 ॥

915

శకునిజః స తు నారదమేకదా

త్వరితతోషమపృచ్ఛదధీశ్వరం ।

స చ దిదేశ గిరీశముపాసితం

న తు భవంతమబంధుమసాధుషు ॥ 89.3 ॥

916

తపస్తప్త్యా ఘోరం స ఖలు కుపితః సప్తమదినే

శిరః చిత్వా సద్యః పురహరముపస్థాప్య పురతః ।

అతిక్షుద్రం రౌద్రం శిరసి కరదానేన నిధనం

జగన్నాథాద్వవ్రే భవతి విముఖానాం క్వ శుభధీః ॥ 89.4 ॥

917

మోక్తారం బంధముక్తో హరిణపతిరివ ప్రాద్రవత్సోఽథ రుద్రం

దైత్యాద్భిత్వా స్మ దేవో దిశి దిశి వలతే పృష్ఠతో దత్తదృష్టిః ।

తూష్ణీకే సర్వలోకే తవ పదమధిరోక్ష్వంతముద్వీక్ష్వ శర్వం  
 దూరాదేవార్తస్త్యం పటువటువపుషా తస్థిషే దానవాయ || 89.5 || 918

భద్రం తే శాకునేయ భ్రమసి కిమధునా త్వం పిశాచస్య వాచా  
 సందేహశ్చేన్మదుక్తౌ తవ కిము న కరోష్యంగులీమంగ మౌలా |  
 ఇత్థం త్వద్వాక్యమూఢః శిరసి కృతకరః సోఽపతచ్ఛిన్నపాతం  
 భ్రంశో హ్యేవం పరోపాసితురపి చ గతిః శూలినోఽపి త్వమేవ || 89.6 || 919

భృగుం కిల సరస్వతీనికటవాసినస్తాపసా -  
 స్త్రిమూర్తిషు సమాదిశన్నధికసత్త్వతాం వేదితుం |  
 అయం పునరనాదరాదుదితరుద్ధరోషే విధౌ  
 హరేఽపి చ జిహింసిషౌ గిరిజయా ధృతే త్వామగాత్ || 89.7 || 920

సుప్తం రమాంకభువి పంకజలోచనం త్వాం  
 విప్రే వినిఘ్నతి పదేన ముదోత్థితస్త్యం |  
 సర్వం క్షమస్వ మునివర్య భవేత్ సదా మే  
 త్వత్పాదచిహ్నామిహ భూషణమిత్యవాదీః || 89.8 || 921

నిశ్చిత్య తే చ సుదృఢం త్వయి బద్ధభావాః  
 సారస్వతా మునివరా దధిరే విమోక్షం |  
 త్వామేవమచ్యుత పునశ్చ్యుతిదోషహీనం  
 సత్తోచ్చయైకతనుమేవ వయం భజామః || 89.9 || 922

జగత్స్పృష్ట్యాదౌ త్వాం నిగమనివహైర్వందిభిరివ  
 స్తుతం విఞ్ఞో సచ్ఛిత్పరమరసనిర్దైవతవపుషం |  
 పరాత్మానం భూమన్ పశుపవనితాభాగ్యనివహం  
 పరీతాపశ్రాంత్యై పవనపురవాసిన్ పరిభజే || 89.10 || 923

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకోననవతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే నవతితమం దశకం ॥

ఆగమాదీనాం పరమతాత్పర్యనిరూపణం

వృకభృగుమునిమోహిన్యంబరీషాదివృత్తే -

ష్వయి తవ హి మహత్త్వం సర్వశర్వాదిజైత్రం ।

స్థితమిహ పరమాత్మన్ నిష్కలార్వాగభిన్నం

కిమపి యదవభాతం తద్ధి రూపం తవైవ ॥ 90.1 ॥

924

మూర్తిత్రయేశ్వరసదాశివపంచకం యత్

ప్రాహుః పరాత్మవపురేవ సదాశివోఽస్మిన్ ।

తత్రేశ్వరస్తు స వికుంఠపదస్త్వమేవ

త్రిత్వం పునర్భజసి సత్యపదే త్రిభాగే ॥ 90.2 ॥

925

తత్రాపి సాత్త్వికతనుం తవ విష్ణుమాహు -

ర్ధాతా తు సత్త్వవిరలో రజసైవ పూర్ణః ।

సత్త్వోత్కటత్వమపి చాస్తి తమోవికార -

చేష్టాదికం చ తవ శంకరనామ్ని మూర్తౌ ॥ 90.3 ॥

926

తం చ త్రిమూర్త్యతిగతం పరపూరుషం త్వాం

శర్వాత్మనాపి ఖలు సర్వమయత్వహేతోః ।

శంసంతుప్యాసనవిధౌ తదపి స్వతస్తు

త్వద్రూపమిత్యతిదృఢం బహు నః ప్రమాణం ॥ 90.4 ॥

927

శ్రీశంకరోఽపి భగవాన్ సకలేషు తావ -

త్వామేవ మానయతి యో న హి పక్షపాతీ ।

- త్వన్నిష్ఠమేవ స హి నామసహస్రకాది  
 వ్యాఖ్యతే భవత్స్తుతిపరశ్చ గతిం గతోఽంతే || 90.5 || 928
- మూర్తిత్రయాతిగమువాచ చ మంత్రశాస్త్ర -  
 స్యాదౌ కలాయసుషమం సకలేశ్వరం త్వాం |  
 ధ్యానం చ నిష్కలమసౌ ప్రణవే ఖలూక్త్వా  
 త్వామేవ తత్ర సకలం నిజగాద నాన్యం || 90.6 || 929
- సమస్తసారే చ పురాణసంగ్రహే  
 విసంశయం త్వన్మహిమైవ వర్ణ్యతే |  
 త్రిమూర్తియుక్త్యపదత్రిభాగతః  
 పరం పదం తే కథితం న శూలినః || 90.7 || 930
- యత్ బ్రాహ్మకల్ప ఇహ భాగవతద్వితీయ -  
 స్కంధోదితం వపురనావృతమీశ ధాత్రే |  
 తస్యైవ నామ హరిశర్వముఖం జగాద  
 శ్రీమాధవః శివపరోఽపి పురాణసారే || 90.8 || 931
- యే స్వప్రకృత్యనుగుణా గిరిశం భజంతే  
 తేషాం ఫలం హి దృఢయైవ తదీయభక్త్యా |  
 వ్యాసో హి తేన కృతవానధికారిహేతోః  
 స్కాందాదికేషు తవ హానివచోఽర్థవాదైః || 90.9 || 932
- భూతార్థకీర్తిరనువాదవిరుద్ధవాదౌ  
 త్రేధార్థవాదగతయః ఖలు రోచనార్థాః |  
 స్కాందాదికేషు బహవోఽత్ర విరుద్ధవాదా -  
 స్త్వత్తామసత్త్వపరిభూత్యుపశిక్షణాద్యాః || 90.10 || 933

యత్ కించిదప్యవిదుషాఽపి విభో మయోక్తం

తన్మంత్రశాస్త్రవచనాద్యభిదృష్టమేవ |

వ్యాసోక్తిసారమయభాగవతోపగీత

క్లీశాన్ విధూయ కురు భక్తిభరం పరాత్మన్ || 90.11 ||

934

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే నవతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకనవతీతమం దశకం ॥

భక్తిస్వరూపవర్ణనం

శ్రీకృష్ణ త్వత్ప్రదోషాసనమభయతమం బద్ధమిథ్యార్థదృష్టే -

ర్మర్త్యస్యార్తస్య మన్యే వ్యపసరతి భయం యేన సర్వాత్మనైవ |

యత్తావత్ త్వత్ప్రణీతానిహ భజనవిధీనాస్థితో మోహమార్గే

ధావన్నప్యావృతాక్షః స్థలతి న కుహచిద్దేవదేవాఖిలాత్మన్ || 91.1 ||

935

భూమన్ కాయేన వాచా ముహురపి మనసా త్వద్బలప్రేరితాత్మా

యద్యత్ కుర్వే సమస్తం తదిహ పరతరే త్వయ్యసావర్పయామి |

జాత్యాపీహ శ్వపాకస్త్యయి నిహితమనః కర్మవాగింద్రియార్థ -

ప్రాణో విశ్వం పునీతే న తు విముఖమనాస్త్యత్పదాద్విప్రవర్యః || 91.2 ||

936

భీతిర్నామ ద్వితీయాద్భవతి నను మనః కల్పితం చ ద్వితీయం

తేనైక్యాభ్యాసశీలో హృదయమిహ యథాశక్తి బుద్ధ్యా నిరుంధ్యాం |

మాయావిధే తు తస్మిన్ పునరపి న తథా భాతి మాయాధినాథం

తం త్వాం భక్త్యా మహత్యా సతతమనుభజన్నీశ భీతిం విజహ్యం || 91.3 ||

937

భక్తేరుత్పత్తివృద్ధి తవ చరణజపాం సంగమేనైవ పుంసా -

మాసాద్యే పుణ్యభాజాం శ్రియ ఇవ జగతి శ్రీమతాం సంగమేన |

తత్సంగో దేవ భూయాన్మమ ఖలు సతతం తన్ముఖాదున్మిషద్భి -

స్త్వన్నాహాత్మ్యప్రకారైర్భవతి చ సుదృఢా భక్తిరుద్ధాతపాపా || 91.4 ||

938

శ్రేయోమార్గేషు భక్తావధికబహుమతిర్జన్మకర్మాణి భూయో

గాయన్ క్షమాణి నామాన్యపి తదుభయతః ప్రద్రుతం ప్రద్రుతాత్మా |

ఉద్యధాసః కదాచిత్ కుహచిదపి రుదన్ కాపి గర్జన్ ప్రగాయ -  
 న్నున్మాదీవ ప్రనృత్యన్నయి కురు కరుణాం లోకబాహ్యాశ్చరేయం || 91.5 || 939

భూతాన్యేతాని భూతాత్మకమపి సకలం పక్షిమత్స్యాన్ మృగాదీన్  
 మర్త్యాన్ మిత్రాణి శత్రూనపి యమితమతిస్త్వన్మయాన్యానమాని |  
 త్వత్సేవాయాం హి సిద్ధ్యేన్మమ తవ కృపయా భక్తిదార్థ్యం విరాగ -  
 స్త్వత్త్వస్యావబోధోఽపి చ భువనపతే యత్నభేదం వినైవ || 91.6 || 940

నో ముహ్యాన్ క్షుత్తృడాద్యైర్భవసరణిభవైస్త్వన్నిలీనాశయత్వా -  
 చ్చింతాసాతత్యశాలీ నిమిషలవమపి త్వత్పదాదప్రకంపః |  
 ఇష్టానిష్టేషు తుష్టివ్యసనవిరహితో మాయికత్వావబోధా -  
 జ్యోత్స్నాభిస్త్వన్నఖేందోరధికశిశిరితేనాత్మనా సంచరేయం || 91.7 || 941

భూతేష్వేషు త్వదైక్యస్మృతిసమధిగతౌ నాధికారోఽధునా చే -  
 త్వత్ప్రేమ త్వత్కమైత్రీ జడమతిషు కృపా ద్విట్సు భూయాదుపేక్షా |  
 అర్చాయాం వా సమర్చాకుతుకమురుతరశ్రద్ధయా వర్ధతాం మే  
 త్వత్సంసేవీ తథాపి ద్రుతముపలభతే భక్తలోకోత్తమత్వం || 91.8 || 942

ఆవృత్య త్వత్స్వరూపం క్షితిజలమరుదాద్యాత్మనా విక్షిపంతీ  
 జీవాన్ భూయిష్ఠకర్మావలివివశగతీన్ దుఃఖజాలే క్షిపంతీ |  
 త్వన్మాయా మాభిభూన్మామయి భువనపతే కల్పతే తత్ప్రశాంత్యై  
 త్వత్పాదే భక్తిరేవేత్యవదదయి విభో సిద్ధయోగి ప్రబుద్ధః || 91.9 || 943

దుఃఖాన్యాలోక్య జంతుష్వలముదితవివేకోఽహమాచార్యవర్యా -  
 ల్లబ్ధ్యా త్వద్రూపతత్త్వం గుణచరితకథాద్యుద్భవద్భక్తిభూమా |  
 మాయామేనాం తరిత్వా పరమసుఖమయే త్వత్పదే మోదితాహే  
 తస్యాయం పూర్వరంగః పవనపురపతే నాశయాశేషరోగాన్ || 91.10 || 944

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకనవతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ద్విినవతితమం దశకం ॥

కర్మమిశ్రభక్తిస్వరూపవర్ణనం

వేదైస్సర్వాణి కర్మాణ్యఫలపరతయా వర్ణితానీతి బుద్ధ్యా  
తాని త్వయ్యర్పితాన్యేవ హి సమనుచరన్ యాని నైష్కర్మ్యమీశ |  
మా భూద్వేదైర్నిషిద్ధే కుహచిదపి మనః కర్మవాచాం ప్రవృత్తి -  
ర్దుర్వర్జం చేదవాప్తం తదపి ఖలు భవత్యర్పయే చిత్ప్రకాశే ॥ 92.1 ॥

945

యస్త్వన్యః కర్మయోగస్తవ భజనమయ -  
స్తత్ర చాభీష్టమూర్తిం  
హృద్యాం సత్త్వైకరూపాం దృషది హృది మృది  
క్వాపి వా భావయిత్వా |  
పుష్పైర్గంధైర్నివేద్యైరపి చ విరచితైః  
శక్తితో భక్తిపూతై -  
ర్నిత్యం వర్యాం సపర్యాం విదధదయి విభో  
త్వత్ప్రసాదం భజేయం ॥ 92.2 ॥

946

స్త్రీశూద్రాస్త్యత్కథాదిశ్రవణవిరహితా  
ఆసతాం తే దయార్థా -  
స్త్యత్పాదాసన్నయాతాన్ ద్విజకులజనుషో  
హంత శోచామ్యశాంతాన్ |  
వృత్త్యర్థం తే యజంతో బహుకథితమపి  
త్వామనాకర్ణయంతో

దృప్తా విద్యాభిజాత్యైః కిము న విదధతే  
తాదృశం మా కృథా మాం || 92.3 ||

947

పాపోఽయం కృష్ణరామేత్యభిలపతి నిజం  
గూహితుం దుశ్చరిత్రం  
నిర్లజ్జస్యాస్య వాచా బహుతరకథనీ -  
యాని మే విఘ్నితాని |  
భ్రాతా మే వంధ్యశీలో భజతి కిల సదా  
విష్ణుమిత్రం బుధాంస్తే  
నిందంతుఃస్త్వైర్వ్రసంతి త్వయి నిహితమతీం -  
స్తాదృశం మా కృథా మాం || 92.4 ||

948

శ్వేతచ్ఛాయం కృతే త్వాం మునివరవపుషం ప్రీణయంతే తపోభి -  
స్త్రీతాయాం స్రుక్చువాద్యంకితమరుణతనుం యజ్ఞరూపం యజంతే |  
సేవంతే తంత్రమార్గైర్విలసదరిగదం ద్వాపరే శ్యామలాంగం  
నీలం సంకీర్తనాద్వైరిహ కలిసమయే మానుషాస్త్యాం భజంతే || 92.5 ||

949

సోఽయం కాలేయకాలో జయతి మురరిపో యత్ర సంకీర్తనాద్వై -  
ర్నిర్వృత్తైరేవ మార్గైరఖిలద న చిరాత్త్వత్ప్రసాదం భజంతే |  
జాతాస్త్రీతాకృతాదావపి హి కిల కలౌ సంభవం కామయంతే  
దైవాత్తత్రైవ జాతాన్ విషయవిషరసైర్మా విభో వంచయాస్మాన్ || 92.6 ||

950

భక్తాస్తావత్ కలౌ స్యుర్దమిలభువి తతో భూరిశస్త్ర చోఽచ్యైః  
కావేరీం తామ్రపర్ణీమను కిల కృతమాలాం చ పుణ్యాం ప్రతీచీం |  
హా మామప్యేతదంతర్భవమపి చ విభో కించిదంచద్రసం త్వ -  
య్యాశాపాశైర్నిబధ్య భ్రమయ న భగవన్ పూరయ త్వన్నిషేవాం || 92.7 ||

951

దృష్ట్వా ధర్మద్రుహం తం కలిమపకరుణం ప్రాజ్ఞహీక్షిత్ పరీక్షి -

ధ్ధంతుం వ్యాకృష్టఖడ్గోఽపి న వినిహతవాన్ సారవేదీ గుణాంశాత్ |  
త్వత్సేవాద్యాశు సిద్ధ్యేదసదిహ న తథా త్వత్పరే చైష భీరు -  
ర్యత్తు ప్రాగేవ రోగాదిభిరపహరతే తత్ర హా శిక్షయైనం || 92.8 ||

952

గంగా గీతా చ గాయత్యపి చ తులసికా గోపికాచందనం తత్

సాలగ్రామాభిపూజా పరపురుష తధైకాదశీ నామవర్ణాః |  
ఏతాన్యష్టాప్యయత్నాన్యయి కలిసమయే త్వత్ప్రసాదప్రవృద్ధ్యా  
క్షిప్తం ముక్తిప్రదానీత్యభిదధుర్పషయస్తేషు మాం సజ్జయేథాః || 92.9 ||

953

దేవర్షీణాం పితృణామపి న పునర్పణీ కింకరో వా స భూమన్

యోఽసౌ సర్వాత్మనా త్వాం శరణముపగతస్సర్వకృత్యాని హిత్వా |  
తస్యోత్పన్నం వికర్మాప్యఖిలమపనుదస్యేవ చిత్తస్థితస్త్వం  
తన్నే పాపోత్థతాపాన్ పవనపురపతే రుంధి భక్తిం ప్రణీయాః || 92.10 ||

954

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ద్వివతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే త్రినవతితమం దశకం ॥

గురుశిక్షావర్ణనం

బంధుస్నేహం విజహ్యం తవ హి కరుణయా త్వయ్యుపావేశితాత్మా  
సర్వం త్యక్త్వా చరేయం సకలమపి జగద్వీక్ష్య మాయావిలాసం ।  
నానాత్వాద్భ్యాంతిజన్యాత్ సతి ఖలు గుణదోషావబోధే విధిర్వా  
వ్యాసేధో వా కథం తౌ త్వయి నిహితమతేర్వీతవైషమ్యబుద్ధేః ॥ 93.1 ॥

955

క్షుత్తప్తాలోపమాత్రే సతతకృతధియో

జంతవః సంత్యనంతా -

స్తేభ్యో విజ్ఞానవత్త్వాత్ పురుష ఇహ వర -

స్తజ్జనిర్దుర్లభైవ ।

తత్రాప్యాత్మాత్మనః స్యాత్సుహృదపి చ రిపు -

ర్యస్త్యయి న్యస్తచేతా -

స్తాపోచ్ఛిత్తేరుపాయం స్మరతి స హి సుహృత్

స్వాత్మవైరీ తతోఽన్యః ॥ 93.2 ॥

956

త్వత్కారుణ్యే ప్రవృత్తే క ఇవ నహి గురుర్లోకవృత్తేఽపి భూమన్

సర్వాక్రాంతాపి భూమిర్నహి చలతి తతస్సత్క్షమాం శిక్షయేయం ।

గృహ్ణీయామీశ తత్తద్విషయపరిచయేఽప్యప్రసక్తిం సమీరాత్

వ్యాప్తత్వంచాత్మనో మే గగనగురువశాద్భాతు నిర్లేపతా చ ॥ 93.3 ॥

957

స్వచ్ఛః స్యాం పావనోఽహం మధుర ఉదకవద్వహ్నివన్మా స్మ గృహ్ణాం

సర్వాన్నీనోఽపి దోషం తరుషు తమివ మాం సర్వభూతేష్వవేయాం ।

పుష్టిర్నష్టిః కలానాం శశిన ఇవ తనోర్నాత్మనోఽస్తీతి విద్యాం  
తోయాదివ్యస్తమూర్తాండవదపి చ తనుష్వేకతాం త్వత్ప్రసాదాత్ || 93.4 || 958

స్నేహాద్వ్యాధాత్తపుత్రప్రణయమృతకపోతాయితో మా స్మ భూవం  
ప్రాప్తం ప్రాశ్నన్ సహాయ క్షుధమపి శయువత్ సింధువత్స్యామగాధః |  
మా పప్తం యోషిదాదౌ శిఖిని శలభవత్ భృంగవత్ సారభాగీ  
భూయాసం కింతు తద్వద్ధనచయనవశాన్మాహమీశ ప్రణేశం || 93.5 || 959

మా బద్ధ్యాసం తరుణ్యా గజ ఇవ వశయా నార్జయేయం ధనోఘం  
హర్తాన్యస్తం హి మాధ్వీహార ఇవ మృగవన్మా ముహం గ్రామ్యగీతైః |  
నాత్యాసజ్జేయ భోజ్యే రుష ఇవ బడిశే పింగలావన్నిరాశః  
సుప్యాం భర్తవ్యయోగాత్ కురర ఇవ విభో సామిషోఽన్వైర్న హన్వై || 93.6 || 960

వర్తేయ త్యక్తమానః సుఖమతిశిశువన్నిస్సహాయశ్చరేయం  
కన్యాయా ఏకశేషో వలయ ఇవ విభో వర్జితాన్యోన్యఘోషః |  
త్వచ్చిత్తో నావబుద్ధ్యే పరమిషుకృదివ క్షాభృదాయానఘోషం  
గేహేష్వన్యప్రణీతేష్వహిరివ నివసాన్యందురోర్మందిరేషు || 93.7 || 961

త్వయ్యేవ త్వత్కృతం త్వం క్షపయసి జగది -  
త్యూర్ణనాభాత్ ప్రతీయాం  
త్వచ్చింతా త్వత్స్వరూపం కురుత ఇతి దృఢం  
శిక్షయే పేశకారాత్ |  
విడ్భస్మాత్మా చ దేహో భవతి గురువరో  
యో వివేకం విరక్తిం  
ధత్తే సంచింత్యమానో మమ తు బహురుజా -  
పీడితోఽయం విశేషాత్ || 93.8 || 962

హీ హీ మే దేహమోహం త్యజ పవనపురాధీశ యత్యేమహేతో -  
 ర్గేహ విత్తే కలత్రాదిషు చ వివశితాస్త్యత్పదం విస్మరంతి |  
 సోఽయం వహ్నిశ్శునో వా పరమిహ పరతస్సాంప్రతం చాక్షికర్ణ -  
 త్వర్జిహ్వాద్యా వికర్షంత్యవశమత ఇతః కోఽపి న త్వత్పదాబ్జే || 93.9 ||

963

దుర్వారో దేహమోహో యది పునరధునా  
 తర్హి నిశ్శేషరోగాన్  
 హృత్వా భక్తిం ద్రఢిష్ఠాం కురు తవ పదప -  
 ంకేరుహే పంకజాక్ష |  
 నూనం నానాభవాంతే సమధిగతమిమం  
 ముక్తిదం విప్రదేహం  
 క్షుద్రే హా హంత మా మా క్షిప విషయరసే  
 పాహి మాం మారుతేశ || 93.10 ||

964

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే త్రినవతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే చతుర్మవతితమం దశకం ॥

తత్స్వజ్ఞానోత్పత్తిప్రకారవర్ణనం, బంధమోక్షస్వరూపవర్ణనం,

భక్తిప్రార్థనావర్ణనం చ

శుద్ధా నిష్కామధర్మైః ప్రవరగురుగిరా తత్స్వరూపం పరం తే  
శుద్ధం దేహేంద్రియాదివ్యపగతమఖిలవ్యాప్తమావేదయంతే |  
నానాత్వస్థౌల్యకార్య్యాది తు గుణజవపుస్సంగతోఽధ్యాసితం తే  
వహ్నిర్దారుప్రభేదేష్వివ మహదణుతాదీప్తతాశాంతతాది || 94.1 ||

965

ఆచార్యాఖ్యాధరస్థారణిసమనుమిలచ్ఛిష్యరూపోత్తరార -  
ణ్యావేధోద్భాసితేన స్ఫుటతరపరిబోధాగ్నినా దహ్యామానే |  
కర్మాలీవాసనాతత్యతతనుభువనభ్రాంతికాంతారపూరే  
దాహ్యాభావేన విద్యాశిఖిని చ విరతే త్వన్మయా ఖల్వవస్థా || 94.2 ||

966

ఏవం త్వత్ప్రాప్తితోఽన్యో నహి ఖలు నిఖిల -  
క్లేశహనేరుపాయో  
నైకాంతాత్యంతికాస్తే కృషివదగదషాడ్ -  
గుణ్యషడ్యర్మయోగాః |  
దుర్వైకల్యైరకల్యా అపి నిగమపథా -  
స్తత్ఫలాన్యప్యవాప్తా  
మత్తాస్త్యాం విస్మరంతః ప్రసజతి పతనే  
యాంత్యనంతాన్ విషాదాన్ || 94.3 ||

967

త్వల్లోకాదన్యలోకః క్వను భయరహితో యత్ పరార్థద్వయాంతే  
త్వద్భీతస్సత్యలోకేఽపి న సుఖవసతిః పద్మభూః పద్మనాభ |

ఏవం భావే త్వధర్మార్జితబహుతమసాం కా కథా నారకాణాం  
తస్మై త్వం చింధి బంధం వరద కృపణబంధో కృపాపూరసింధో || 94.4 || 968

యాథార్థ్యాత్త్వన్మయస్యైవ హి మమ న విభో వస్తుతో బంధమోక్షౌ  
మాయావిద్యాతనుభ్యాం తవ తు విరచితౌ స్వప్నబోధోపమౌ తౌ |  
బద్ధే జీవద్విముక్తిం గతవతి చ భిదా తావతీ తావదేకో  
భుంక్తే దేహద్రుమస్థో విషయఫలరసాన్నాపరో నిర్వ్యథాత్మా || 94.5 || 969

జీవన్ముక్తత్వమేవంవిధమితి వచసా కిం ఫలం దూరదూరే  
తన్నామాశుద్ధబుద్ధేర్న చ లఘు మనసశోధనం భక్తితోఽన్యత్ |  
తస్మై విష్ణో కృషీష్టాస్త్యయి కృతసకలప్రార్పణం భక్తిభారం  
యేన స్యాం మంక్షు కించిద్గురువచనమిలత్త్వత్ప్రబోధస్త్యదాత్మా || 94.6 || 970

శబ్దబ్రహ్మణ్యపీహ ప్రయతితమనస -  
స్త్యాం న జానంతి కేచిత్  
కష్టం వంధ్యశ్రమాస్తే చిరతరమిహ గాం  
బిభ్రతే నిష్ప్రసూతిం |  
యస్యాం విశ్వాభిరామాస్సకలమలహారా  
దివ్యలీలావతారాః  
సచ్చిత్సాంద్రం చ రూపం తవ న నిగదితం  
తాం న వాచం భియాసం || 94.7 || 971

యో యావాన్ యాదృశో వా త్వమితి కిమపి నైవావగచ్ఛామి భూమ -  
న్నేవంచానన్యభావస్త్వదనుభజనమేవాద్రియే చైద్యవైరిన్ |  
త్వల్లింగానాం త్వదంఘ్రిప్రియజనసదసాం దర్శనస్పర్శనాది -  
ర్భూయాన్మే త్వత్ప్రపూజానతినుతిగుణకర్మానుకీర్త్యాదరోఽపి || 94.8 || 972

యద్యల్లభ్యేత తత్తత్తవ సముపహృతం దేవ దాసోఽస్మి తేఽహం  
త్వద్గోహోన్మార్జనాద్యం భవతు మమ ముహుః కర్మ నిర్మాయమేవ |

సూర్యాగ్నిబ్రాహ్మణాత్మాదిషు లసితచతుర్బాహులమారాధయే త్వాం  
త్వత్ప్రేమార్థత్వరూపో మమ సతతమభిష్యందతాం భక్తియోగః || 94.9 || 973

ఐక్యం తే దానహోమవ్రతనియమతపస్సాంఖ్యయోగైర్దురాపం  
త్వత్సంగేనైవ గోప్యః కిల సుకృతితమాః ప్రాపురానందసాంద్రం |  
భక్తేష్వన్యేషు భూయస్స్వపి బహుమనుషే భక్తిమేవ త్వమాసాం  
తన్నే త్వద్భక్తిమేవ ద్రథయ హర గదాన్ కృష్ణ వాతాలయేశ || 94.10 || 974

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే చతుర్వతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే పంచనవతితమం దశకం ॥

కైవల్యసిద్ధిప్రకారవర్ణనం

ఆదౌ హైరణ్యగర్భిం తనుమవికలజీవాత్మికామాస్థితస్త్వం

జీవత్వం ప్రాప్య మాయాగుణగణఖచితో వర్తసే విశ్వయోనే ।

తత్తోద్వృద్ధేన సత్త్వేన తు గుణయుగలం భక్తిభావం గతేన

భిత్వా సత్త్వం చ హిత్వా పునరనుపహితో వర్తితాహే త్వమేవ ॥ 95.1 ॥

975

సత్త్వోన్మేషాత్ కదాచిత్ ఖలు విషయరసే దోషబోధేఽపి భూమన్

భూయోఽప్యేషు ప్రవృత్తిస్సతమసి రజసి ప్రోద్ధతే దుర్నివారా ।

చిత్తం తావద్గుణాశ్చ గ్రథితమిహ మిథస్తాని సర్వాణి రోద్ధం

తుర్యే త్వయ్యేకభక్తిశ్శరణమితి భవాన్ హంసరూపీ న్యగాదీత్ ॥ 95.2 ॥

976

సంతి శ్రేయాంసి భూయాంస్యపి రుచిభిదయా కర్మిణాం నిర్మితాని

క్షుద్రానందాశ్చ సాంతా బహువిధగతయః కృష్ణ తేభ్యో భవేయుః ।

త్వం చాచఖ్యాధ సఖ్యే నను మహితతమాం శ్రేయసాం భక్తిమేకాం

త్వద్భక్త్యానందతుల్యః ఖలు విషయజషాం సమ్మదః కేన వా స్యాత్ ॥ 95.3 ॥

977

త్వద్భక్త్యా తుష్టబుద్ధేః సుఖమిహ చరతో విచ్యుతాశస్య చాశాః

సర్వాః స్యుః సౌఖ్యమయ్యః సలిలకుహరగస్యేవ తోయైకమయ్యః ।

సోఽయం ఖల్వింద్రలోకం కమలజభవనం యోగసిద్ధీశ్చ హృద్యాః

నాకాంక్షత్యేతదాస్తాం స్వయమనుపతితే మోక్షసౌఖ్యేఽప్యనీహః ॥ 95.4 ॥

978

త్వద్భక్తో బాధ్యమానోఽపి చ విషయరసైరింద్రియాశాంతిహేతో -

ర్భక్త్యైవాక్రమ్యమాణైః పునరపి ఖలు తైర్దుర్బలైర్నాభిజయ్యః ।

సప్తార్చిర్దిపితార్చిర్దహతి కిల యథా భూరిదారుప్రపంచం  
 త్వద్భక్త్యోఘే తదైవ ప్రదహతి దురితం దుర్మదః క్వేంద్రియాణాం || 95.5 || 979

చిత్రార్ద్రభావముచ్చైర్వపుషి చ పులకం హర్షబాష్పం చ హిత్యా  
 చిత్తం శుద్ధ్యేత్యథం వా కిము బహుతపసా విద్యయా వీతభక్తేః |  
 త్వద్ధాధాస్వాదసిద్ధాంజనసతతమరీమృజ్యమానోఽయమాత్మా  
 చక్షుర్వత్ తత్త్వసూక్ష్మం భజతి న తు తథాభ్యస్తయా తర్కకోట్యా || 95.6 || 980

ధ్యానం తే శీలయేయం సమతనుసుఖబద్ధాసనో నాసికార్గ -  
 న్యస్తాక్షః పూరకాద్వైర్జితపవనపథశ్చిత్తపద్మం త్వవాంచం |  
 ఊర్ధ్వాగ్రం భావయిత్వా రవివిధుశిఖినః సంవిచింత్యోపరిష్టాత్  
 తత్రస్థం భావయే త్వాం సజలజలధరశ్యామలం కోమలాంగం || 95.7 || 981

ఆనీలశ్లక్షకేశం జ్వలితమకరసత్కుండలం మందహాస -  
 స్యందార్ద్రం కౌస్తుభశ్రీపరిగతవనమాలోరుహారాభిరామం |  
 శ్రీవత్సాంకం సుబాహులం మృదులసదుదరం కాంచనచ్ఛాయచేలం  
 చారుస్నిగ్ధోరుమంభోరుహాలలితపదం భావయేఽహం భవంతం || 95.8 || 982

సర్వాంగేష్వంగ రంగత్కుతుకమతి ముహు -  
 ధారయన్నీశ చిత్తం  
 తత్రాప్యేకత్ర యుంజే వదనసరసిజే  
 సుందరే మందహాసే |  
 తత్రాలీనం తు చేతః పరమసుఖచిద -  
 ద్వైతరూపే వితన్వ -  
 న్నన్వన్నో చింతయేయం ముహురితి సముపా -  
 రూఢయోగో భవేయం || 95.9 || 983

ఇత్థం త్వద్ధ్యానయోగే సతి పునరణిమాద్యష్టసంసిద్ధయస్తాః

దూరశ్రుత్యాదయోఽపి హ్యాహమహమికయా సంపతేయుర్మురారే ।

త్వత్సంప్రాప్తౌ విలంబావహమఖిలమిదం నాద్రియే కామయేఽహం

త్వామేవానందపూర్ణం పవనపురపతే పాహి మాం సర్వతాపాత్ ॥ 95.10 ॥ 984

॥ ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే పంచనవతితమం దశకం సమాప్తం ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే షణ్ణనవతితమం దశకం ॥

భగవద్విభూతివర్ణనం, కర్మజ్ఞానభక్తిమార్గాధికారినిరూపణం,

చిత్తోపశమనప్రార్థనా చ

త్వం హి బ్రహ్మైవ సాక్షాత్ పరమురుమహిమన్నక్షరాణామకార -

స్తూరో మంత్రేషు రాజ్ఞాం మనురసి మునిషు త్వం భృగుర్నారదోఽపి ।

ప్రహ్లాదో దానవానాం పశుషు చ సురభిః పక్షిణాం వైనతేయో

నాగానామస్యనంతస్సురసరిదపి చ స్రోతసాం విశ్వమూర్తే ॥ 96.1 ॥

985

బ్రహ్మణ్యానాం బలిస్త్వం క్రతుషు చ జపయజ్ఞోఽసి వీరేషు పార్థో

భక్తానాముద్ధవస్త్వం బలమసి బలినాం ధామ తేజస్వినాం త్వం ।

నాస్త్వంతస్త్వద్విభూతేర్వికసదతిశయం వస్తు సర్వం త్వమేవ

త్వం జీవస్త్వం ప్రధానం యదిహ భవదృతే తన్న కించిత్ ప్రపంచే ॥ 96.2 ॥

986

ధర్మం వర్ణాశ్రమాణాం శ్రుతిపథవిహితం త్వత్పరత్వేన భక్త్యా

కుర్వంతోఽంతర్విరాగే వికసతి శనకైః సంత్యజంతో లభంతే ।

సత్తాస్ఫూర్తిప్రియత్వాత్మకమఖిలపదార్థేషు భిన్నేష్వభిన్నం

నిర్మూలం విశ్వమూలం పరమమహామితి త్వద్విబోధం విశుద్ధం ॥ 96.3 ॥

987

జ్ఞానం కర్మాపి భక్తిస్త్రితయమిహ భవత్ప్రాపకం తత్ర తావ -

న్నిర్విణ్ణానామశేషే విషయ ఇహ భవేత్ జ్ఞానయోగేఽధికారః ।

సక్తానాం కర్మయోగస్త్వయి హి వినిహితో యే తు నాత్యంతసక్తాః

నాప్యత్యంతం విరక్తాస్త్వయి చ ధృతరసా భక్తియోగో హ్యమీషాం ॥ 96.4 ॥

988

జ్ఞానం త్వద్భక్తతాం వా లఘు సుకృతవశాన్మర్త్యలోకే లభంతే  
 తస్మాత్తత్రైవ జన్మ స్పృహయతి భగవన్ నాకగో నారకో వా |  
 ఆవిష్టం మాం తు దైవాద్భవజలనిధిపోతాయితే మర్త్యదేహీ  
 త్వం కృత్వా కర్ణధారం గురుమనుగుణవాతాయితస్తారయేథాః || 96.5 || 989

అవ్యక్తం మార్గయంతః శ్రుతిభిరపి నయైః కేవలజ్ఞానలుభాః  
 క్లిశ్యంతేఽతీవ సిద్ధిం బహుతరజనుషామంత ఏవాప్పువంతి |  
 దూరస్థః కర్మయోగోఽపి చ పరమఫలే నన్వయం భక్తియోగ -  
 స్త్వామూలాదేవ హృద్యస్త్యరితమయి భవత్ప్రాపకో వర్ధతాం మే || 96.6 || 990

జ్ఞానాయైవాతియత్నం మునిరపవదతే బ్రహ్మతత్త్వం తు శృణ్వన్  
 గాఢం త్వత్ప్రాదభక్తిం శరణమయతి యస్తస్య ముక్తిః కరాగ్రే |  
 త్వద్ధ్యానేఽపీహ తుల్యా పునరసుకరతా చిత్తచాంచల్యహేతో -  
 రభ్యాసాదాశు శక్యం తదపి వశయితుంత్వత్కృపాచారుతాభ్యాం || 96.7 || 991

నిర్విణ్ణః కర్మమార్గే ఖలు విషమతమే  
 త్వత్కథాదౌ చ గాఢం  
 జాతశ్రద్ధోఽపి కామానయి భువనపతే  
 నైవ శక్నోమి హాతుం |  
 తద్భూయో నిశ్చయేన త్వయి నిహితమనా  
 దోషబుద్ధ్యా భజంస్తాన్  
 పుష్టియాం భక్తిమేవ త్వయి హృదయగతే  
 మంక్షు నంక్ష్యంతి సంగాః || 96.8 || 992

కశ్చిత్ క్లేశార్జితార్థక్షయవిమలమతి -  
 ర్నుద్యమానో జనౌఘైః  
 ప్రాగేవం ప్రాహ విప్రో న ఖలు మమ జనః  
 కాలకర్మగ్రహా వా |

చేతో మే దుఃఖహేతుస్తదిహ గుణగణం  
భావయత్సర్వకారీ -  
త్కుక్త్వా శాంతో గతస్త్వాం మమ చ కురు విభో  
తాదృశీం చిత్తశాంతిం || 96.9 ||

993

ఐలః ప్రాగుర్వశీం ప్రత్యతివివశమనాః  
సేవమానశ్చిరం తాం  
గాఢం నిర్విద్య భూయో యువతిసుఖమిదం  
క్షుద్రమేవేతి గాయన్ |  
త్వద్భక్తిం ప్రాప్య పూర్ణః సుఖతరమచర -  
త్తద్వదుద్ధాతసంగం  
భక్తోత్తంసం క్రియా మాం పవనపురపతే  
హంత మే రుంధి రోగాన్ || 96.10 ||

994

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే షణ్ణనవతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే సప్తనవతితమం దశకం ॥

ఉత్తమభక్తిప్రార్థనా, మార్కండేయోపాఖ్యానం చ

త్రైగుణ్యాద్భిన్నరూపం భవతి హి భువనే హీనమధ్యోత్తమం యత్

జ్ఞానం శ్రద్ధా చ కర్తా వసతిరపి సుఖం కర్మ చాహారభేదాః |

త్వత్తేత్రత్వన్నిషేవాది తు యదిహ పునస్త్యత్పరం తత్తు సర్వం

ప్రాపలర్నైర్గుణ్యనిష్ఠం తదనుభజనతో మంక్షు సిద్ధో భవేయం ॥ 97.1 ॥

995

త్వయ్యేవ న్యస్తచిత్తః సుఖమయి విచరన్ సర్వచేష్టాస్త్వదర్థం

త్వద్భక్తైః సేవ్యమానానపి చరితచరానాశ్రయన్ పుణ్యదేశాన్ |

దస్యో విప్రే మృగాదిష్వపి చ సమమతిర్ముచ్యమానావమాన -

స్పర్ధాసూయాదిదోషః సతతమఖిలభూతేషు సంపూజయే త్వాం ॥ 97.2 ॥

996

త్వద్భావో యావదేషు స్ఫురతి న విశదం తావదేవం హ్యుపాస్తిం

కుర్వన్నైకాత్మ్యబోధే రుటితి వికసతి త్వన్మయోఽహం చరేయం |

త్వద్ధర్మస్యాస్య తావత్ కిమపి న భగవన్ ప్రస్తుతస్య ప్రణాశ -

స్తస్మాత్సర్వాత్మనైవ ప్రదిశ మమ విభో భక్తిమార్గం మనోజ్ఞం ॥ 97.3 ॥

997

తం చైనం భక్తియోగం ద్రథయితుమయి మే సాధ్యమారోగ్యమాయు -

ర్దిష్ట్యా తత్రాపి సేవ్యం తవ చరణమహో భేషజాయేవ దుర్ధం |

మార్కండేయో హి పూర్వం గణకనిగదితద్వాదశాబ్దాయురుచ్ఛైః

సేవిత్యా వత్సరం త్వాం తవ భటనివహైర్ద్వావయామాస మృత్యుం ॥ 97.4 ॥

998

మార్కండేయశ్చిరాయుః స ఖలు పునరపి త్వత్పరః పుష్పభద్రా -

తీరే నిన్యే తపస్యన్నతులసుఖరతిః షట్ తు మన్వంతరాణి |

దేవేంద్రః సప్తమస్తం సురయువతిమరున్మన్మధైర్మోహయిష్యన్  
యోగోష్మప్లుష్యమాణైర్న తు పునరశకత్త్వజ్జనం నిర్జయేత్ కః || 97.5 || 999

ప్రీత్యా నారాయణాఖ్యస్త్యమథ నరసఖః ప్రాప్తవానస్య పార్శ్వం  
తుష్ట్యా తోష్టూయమానః స తు వివిధవరైర్లోభితో నానుమేనే |  
ద్రష్టుం మాయాం త్వదీయాం కిల పునరవృణోద్భక్తితృప్తాంతరాత్మా  
మాయాదుఃఖానభిజ్ఞస్తదపి మృగయతే నూనమాశ్చర్యహేతోః || 97.6 || 1000

యాతే త్వయ్యాశు వాతాకులజలదగలత్తోయపూర్ణాతిఘూర్ణ -  
త్సప్తార్థోరాశిమగ్నే జగతి స తు జలే సంభ్రమన్ వర్షకోటిః |  
దీనః పైక్షిష్ట దూరే వటదలశయనం కంచిదాశ్చర్యబాలం  
త్వామేవ శ్యామలాంగం వదనసరసిజన్యస్తపాదాంగులీకం || 97.7 || 1001

దృష్ట్వా త్వాం హృష్టరోమా త్వరితముపగతః సృష్టుకామో మునీంద్రః  
శ్వాసేనాంతర్నివిష్టః పునరిహ సకలం దృష్టవాన్ విష్టపౌఘం |  
భూయోఽపి శ్వాసవాతైర్బహిరనుపతితో వీక్షితస్త్యత్కటాక్షై -  
రోదాదాశ్లేష్టుకామస్త్యయి పిహితతనౌ స్వాశ్రమే ప్రాగ్ద్వాసీత్ || 97.8 || 1002

గౌర్యా సార్థం తదగ్రే పురభిదథ గతస్త్యత్ప్రియప్రేక్షణార్థీ  
సిద్ధానేవాస్య దత్వా స్వయమయమజరామృత్యుతాదీన్ గతోఽభూత్ |  
ఏవం త్వత్సేవయైవ స్మరరిపురపి స ప్రీయతే యేన తస్మా -  
న్మూర్తిత్రయాత్మకస్త్యం నను సకలనియంతేతి సువ్యక్తమాసీత్ || 97.9 || 1003

త్యంశేస్మిన్ సత్యలోకే విధిహరిపురభిన్మందిరాణ్యార్థ్యమూర్ధ్వం  
తేభ్యోఽపూర్ణ్యం తు మాయావికృతివిరహితో భాతి వైకుంఠలోకః |  
తత్ర త్వం కారణాంభస్యపి పశుపకులే శుద్ధసత్త్వైకరూపీ  
సచ్చిత్ప్రహ్మాద్వయాత్మా పవనపురపతే పాహి మాం సర్వరోగాత్ || 97.10 || 1004

॥ इति श्रीमन्नारयणीये सप्तनवतिथमं दशकं समाप्तं ॥

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టనవతితమం దశకం ॥  
నిష్కలబ్రహ్మోపాసనా

యస్మిన్నేతద్విభాతం యత ఇదమభవద్యేన చేదం య ఏత -

ద్యోఽస్మాదుత్తీర్ణరూపః ఖలు సకలమిదం భాసితం యస్య భాసా |  
యో వాచాం దూరదూరే పునరపి మనసాం యస్య దేవా మునీంద్రాః  
నో విద్యుస్తత్త్వరూపం కిము పునరపరే కృష్ణ తస్మై నమస్తే ॥ 98.1 ॥

1005

జన్మాథో కర్మ నామ స్ఫుటమిహ గుణదోషాదికం వా న యస్మిన్  
లోకానామూతయే యః స్వయమనుభజతే తాని మాయానుసారీ |  
బిభ్రచ్ఛక్తిరరూపోఽపి చ బహుతరరూపోఽవభాత్యద్భుతాత్మా  
తస్మై కైవల్యథామ్నే పరరసపరిపూర్ణాయ విష్ణో నమస్తే ॥ 98.2 ॥

1006

నో తిర్యంచం న మర్త్యం న చ సురమసురం న స్త్రియం నో పుమాంసం  
న ద్రవ్యం కర్మ జాతిం గుణమపి సదసద్వాపి తే రూపమాహుః |  
శిష్టం యత్ స్యాన్నిషేధే సతి నిగమశతైర్లక్షణావృత్తితస్తత్  
కృచ్ఛేణావేద్యమానం పరమసుఖమయం భాతి తస్మై నమస్తే ॥ 98.3 ॥

1007

మాయాయాం బింబితస్త్వం సృజసి మహాదహంకారతన్మాత్రభేదై -  
ర్భూతగ్రామేంద్రియాద్వైరపి సకలజగత్స్వప్నసంకల్పకల్పం |  
భూయః సంహృత్య సర్వం కమఠ ఇవ పదాన్యాత్మనా కాలశక్త్యా  
గంభీరే జాయమానే తమసి వితిమిరో భాసి తస్మై నమస్తే ॥ 98.4 ॥

1008

శబ్దబ్రహ్మేతి కర్మేత్యణురితి భగవన్ కాల ఇత్యాలపంతి  
త్వామేకం విశ్వహేతుం సకలమయతయా సర్వథా కల్పమానం |

- వేదాంతైర్యత్తు గీతం పురుషపరచిదాత్మాభిధం తత్తు తత్త్వం  
 ప్రేక్షామాత్రేణ మూలప్రకృతివికృతికృత్ కృష్ణ తస్మై నమస్తే || 98.5 || 1009
- సత్త్వేనాసత్తయా వా న చ ఖలు సదసత్త్వేన నిర్వాచ్యరూపా  
 ధత్తే యాసావవిద్యా గుణఫణిమతివద్విశ్వదృశ్యావభాసం |  
 విద్యాత్వం సైవ యాతా శ్రుతివచనలవైర్యత్కృపాస్యందలాభే  
 సంసారారణ్యసద్యస్తుటనపరశుతామేతి తస్మై నమస్తే || 98.6 || 1010
- భూషాసు స్వర్ణవద్వా జగతి ఘటశరావాదికే మృత్తికావ -  
 తత్త్వే సంచింత్యమానే స్ఫురతి తదధునాప్యద్వితీయం వపుస్తే |  
 స్వప్నద్రష్టుః ప్రబోధే తిమిరలయవిధౌ జీర్ణరజ్జోశ్చ యద్వ -  
 ద్విద్యాలాభే తధైవ స్ఫుటమపి వికసేత్ కృష్ణ తస్మై నమస్తే || 98.7 || 1011
- యద్భీతోదేతి సూర్యో దహతి చ దహనో వాతి వాయుస్తథాన్యే  
 యద్భీతాః పద్మజాద్యాః పునరుచితబలీనాహరంతేఽనుకాలం |  
 యేనైవారోపితాః ప్రాజ్ఞీజపదమపి తే చ్యావితారశ్చ పశ్చా -  
 తస్మై విశ్వం నియంత్రే వయమపి భవతే కృష్ణ కుర్మః ప్రణామం || 98.8 || 1012
- త్రైలోక్యం భావయంతం త్రిగుణమయమిదం త్ర్యక్షరస్యైకవాచ్యం  
 త్రీశానామైక్యరూపం త్రిభిరపి నిగమైర్గీయమానస్వరూపం |  
 త్రిస్తోవస్థా విదంతం త్రియుగజనిజషం త్రికమాక్రాంతవిశ్వం  
 త్రైకాల్యే భేదహీనం త్రిభిరహమనిశం యోగభేదైర్భజే త్వాం || 98.9 || 1013
- సత్యం శుద్ధం విబుద్ధం జయతి తవ వపుర్నిత్యముక్తం నిరీహం  
 నిర్ద్వంద్వం నిర్వికారం నిఖిలగుణగణవ్యంజనాధారభూతం |  
 నిర్మూలం నిర్మలం తన్నిరవధిమహిమోల్లాసి నిర్లీనమంత -  
 ర్నిస్సంగానాం మునీనాం నిరుపమపరమానందసాంద్రప్రకాశం || 98.10 || 1014

దుర్వారం ద్వాదశారం త్రిశతపరిమిలత్తష్టిపర్వాభివీతం

సంభ్రామ్యత్ క్రూరవేగం క్షణమను జగదాచ్ఛిద్య సంధావమానం |

చక్రం తే కాలరూపం వ్యథయతు న తు మాం త్వత్పదైకావలంబం

విష్ణో కారుణ్యసింధో పవనపురపతే పాహి సర్వామయోఘాత్ || 98.11 ||

1015

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే అష్టనవతితమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకోనశతతమం దశకం ॥

భగవన్మాహాత్మ్యానువర్ణనం

విష్ణోర్వీర్యాణి కో వా కథయతు ధరణేః కశ్చ రేణున్మిమీతే  
యస్యైవాంఘ్రిత్రయేణ త్రిజగదభిమితం మోదతే పూర్ణసంపత్ |  
యోఽసౌ విశ్వాని ధత్తే ప్రియమిహ పరమం ధామ తస్యాభియాయాం  
త్వద్భక్తా యత్ర మాద్యంత్యమృతరసమరందస్య యత్ర ప్రవాహాః || 99.1 || 1016

ఆద్యాయాశేషకర్తృ ప్రతినిమిషనవీనాయ భర్తృ విభూతే -  
ర్భక్తాత్మా విష్ణవే యః ప్రదిశతి హవిరాదీని యజ్ఞార్చనాదౌ |  
కృష్ణాద్యం జన్మ యో వా మహాదిహ మహతో వర్ణయేత్సోఽయమేవ  
ప్రీతః పూర్ణో యశోభిస్త్వరితమభిసరేత్ ప్రాప్యమంతే పదం తే || 99.2 || 1017

హే స్తోతారః కవీంద్రాస్తమిహ ఖలు యథా చేతయధ్వే తదైవ  
వ్యక్తం వేదస్య సారం ప్రణవత జననోపాత్తలీలాకథాభిః |  
జానంతశ్చాస్య నామాన్యఖిలసుఖకరాణీతి సంకీర్తయధ్వం  
హే విష్ణో కీర్తనాద్యైస్తవ ఖలు మహాతస్తత్త్వబోధం భజేయం || 99.3 || 1018

విష్ణోః కర్మాణి సంపశ్యత మనసి సదా యైః స ధర్మానబధ్నా -  
ద్యానీంద్రస్యైష భృత్యః ప్రియసఖ ఇవ చ వ్యాతనోత్ క్షేమకారీ |  
వీక్షంతే యోగసిద్ధాః పరపదమనిశం యస్య సమ్యక్ ప్రకాశం  
విప్రేంద్రా జాగరూకాః కృతబహునుతయో యచ్ఛ నిర్భాసయంతే || 99.4 || 1019

నో జాతో జాయమానోఽపి చ సమధిగతస్త్వన్మహిమ్నోఽవసానం  
దేవ శ్రేయాంసి విద్వాన్ ప్రతిముహురపి తే నామ శంసామి విష్ణో |

తం త్వాం సంస్తౌమి నానావిధనుతివచనైరస్య లోకత్రయస్యా -  
 ప్యూర్ణ్యం విభ్రాజమానే విరచితవసతిం తత్ర వైకుంఠలోకే || 99.5 || 1020

ఆపః సృష్ట్యాదిజన్యాః ప్రథమమయి విభో గర్భదేశే దధుస్తాం  
 యత్ర త్వయ్యేవ జీవా జలశయన హరే సంగతా ఐక్యమాపన్ |  
 తస్యాజస్య ప్రభో తే వినిహితమభవత్ పద్మమేకం హి నాభౌ  
 దిక్పత్రం యత్ కిలాహుః కనకధరణిభృత్ కర్ణికం లోకరూపం || 99.6 || 1021

హే లోకా విష్ణురేతద్భువనమజనయతన్న జానీథ యూయం  
 యుష్మాకం హ్యంతరస్థం కిమపి తదపరం విద్యతే విష్ణురూపం |  
 నీహారప్రఖ్యమాయాపరివృతమనసో మోహితా నామరూపైః  
 ప్రాణప్రీత్యైకతృప్తాశ్చరథ మఖపరా హంత నేచ్ఛా ముకుందే || 99.7 || 1022

మూర్ధ్నామక్షాం పదానాం వహసి ఖలు సహస్రాణి సంపూర్య విశ్వం  
 తతోత్పత్యమ్యాపి తిష్ఠన్ పరిమితవివరే భాసి చిత్తాంతరేఽపి |  
 భూతం భవ్యం చ సర్వం పరపురుష భవాన్ కించ దేహేంద్రియాది -  
 ష్వావిష్టోఽప్యధ్యతత్వాదమృతసుఖరసం చానుభుంక్షే త్వమేవ || 99.8 || 1023

యత్తు త్రైలోక్యరూపం దధదపి చ తతో నిర్గతోనంతశుద్ధ -  
 జ్ఞానాత్మా వర్తసే త్వం తవ ఖలు మహిమా సోఽపి తావాన్ కిమన్యత్ |  
 స్తోకస్తే భాగ ఏవాఖిలభువనతయా దృశ్యతే త్ర్యంశకల్పం  
 భూయిష్టం సాంద్రమోదాత్మకముపరి తతో భాతి తస్మై నమస్తే || 99.9 || 1024

అవ్యక్తం తే స్వరూపం దురధిగమతమం  
 తత్తు శుద్ధైకసత్త్వం  
 వ్యక్తం చాప్యేతదేవ స్ఫుటమమృతరసా -  
 ంభోధికల్లోలతుల్యం |  
 సర్వోత్కృష్టామభీష్టాం తదిహ గుణరసే -  
 నైవ చిత్తం హరంతీం

మూర్తిం తే సంశ్రయేఽహం పవనపురపతే  
పాహి మాం కృష్ణ రోగాత్ || 99.10 ||

1025

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే ఏకోనశతతమం దశకం సమాప్తం ||

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

## ॥ శ్రీమన్నారాయణీయే శతతమం దశకం ॥

కేశాదిపాదవర్ణనం

అగ్రే పశ్యామి తేజో నిబిడతర కలాయావలీ లోభనీయం

పీయూషాప్లావితోఽహం తదను తదుదరే దివ్యకైశోరవేషం |

తారుణ్యారంభరమ్యం పరమసుఖరసాస్వాదరోమాంచితాంగై -

రావీతం నారదాద్వైర్విలసదుపనిషత్సుందరీమండలైశ్చ || 100.1 ||

1026

నీలాభం కుంచితాగ్రం ఘనమమలతరం సంయతం చారుభంగా

రత్నోత్తంసాభిరామం వలయితముదయచ్ఛంద్రకైః పింఛజాలైః |

మందారస్తజ్జీవీతం తవ పృథుకబరీభారమాలోకయేఽహం

స్నిగ్ధశ్వేతోర్ధ్వపుండ్రామపి చ సులలితాం ఫాలబాలేందువీధిం || 100.2 ||

1027

హృద్యం పూర్ణానుకంపార్ణవమృదులహారీచంచలభ్రూవిలాసై -

రానీలస్నిగ్ధపక్ష్యావలిపరిలసితం నేత్రయుగ్మం విభో తే |

సాంద్రచ్ఛాయం విశాలారుణకమలదలాకారమాముగ్ధతారం

కారుణ్యలోకలీలాశిశిరితభువనం క్షిప్యతాం మయ్యనాథే || 100.3 ||

1028

ఉత్తుంగోల్లాసినాసం హరిమణిముకురప్రోల్లసద్గండపాలీ -

వ్యాలోలత్కర్ణపాశాంచితమకరమణీకుండలద్వంద్వదీప్తం |

ఉన్మీలద్ధంతపంక్తిస్ఫురదరుణతరచ్ఛాయబింబాధరాంతః

వ్రీతిప్రస్యందిమందస్మితమధురతరం వక్త్రముద్భాసతాం మే || 100.4 ||

1029

బాహుద్వంద్వేన రత్నోజ్జ్వలవలయభృతా శోణపాణిప్రవాలే -

నోపాత్తాం వేణునాలీం ప్రస్ఫుతనఖమయూఖాంగులీసంగశారాం |

కృత్వా వక్తారవిందే సుమధురవికసద్రాగముద్భావ్యమానైః  
శబ్దబ్రహ్మమృతైస్త్యం శిశిరితభువనైః సించ మే కర్ణవీధీం || 100.5 ||

1030

ఉత్సర్పత్యైస్తుభశ్రీతతిభిరరుణితం  
కోమలం కంఠదేశం

వక్షః శ్రీవత్సరమ్యం తరలతరసము -  
ద్దీప్తహారప్రతానం |

నానావర్ణప్రసూనావలికిసలయినీం  
వన్యమాలాం విలోల -

ల్లోలంబాం లంబమానామురసి తవ తథా  
భావయే రత్నమాలాం || 100.6 ||

1031

అంగే పంచాంగరాగైరతిశయవికసత్సౌరభాకృష్ణలోకం  
లీనానేకత్రిలోకీవితతిమపి కృశాం బిభ్రతం మధ్యవల్లీం |

శక్రాశ్మన్యస్తతప్తోజ్జ్వలకనకనిభం వీతచేలం దధానం  
ధ్యాయామో దీప్తరశ్మిస్ఫుటమణిరశనాకింకిణీమండితం త్వాం || 100.7 ||

1032

ఊరూ చారూ తవోరూ ఘనమస్పృణరుచౌ  
చిత్తచోరౌ రమాయాః

విశ్వక్షోభం విశంక్య ధ్రువమనిశముభౌ  
వీతచేలావృతాంగౌ |

ఆనమ్రాణాం పురస్తాన్వ్యసనధృతసమ -  
స్తార్థపాలీసముద్గ -

చ్ఛాయం జానుద్వయం చ క్రమప్రథులమనో -  
జ్ఞే చ జంఘే నిషేవే || 100.8 ||

1033

మంజీరం మంజునాదైరివ పదభజనం  
శ్రేయ ఇత్యాలపంతం

పాదాగ్రం భ్రాంతిమజ్జత్ప్యణతజనమనో -

మందరోద్ధారకూర్మం |

ఉత్తంగాతామ్రరాజన్నఖరహిమకర -

జ్యోత్స్నయా చాఽశ్రితానాం

సంతాపధ్వాంతహంత్రీం తతిమనుకలయే

మంగలామంగులీనాం || 100.9 ||

1034

యోగీంద్రాణాం త్వదంగేష్వధికసుమధురం ముక్తిభాజాం నివాసో

భక్తానాం కామవర్షద్యుతరుకిసలయం నాథ తే పాదమూలం |

నిత్యం చిత్తస్థితం మే పవనపురపతే కృష్ణ కారుణ్యసింధో

హృత్వా నిశ్శేషతాపాన్ ప్రదిశతు పరమానందసందోహలక్ష్మీం || 100.10 || 1035

అజ్ఞాత్వా తే మహత్త్వం యదిహ నిగదితం విశ్వనాథ క్షమేథాః

స్తోత్రం చైతత్సహస్తోత్రరమధికతరం త్వత్ప్రసాదాయ భూయాత్ |

ద్వేధా నారాయణీయం శ్రుతిషు చ జనుషా స్తుత్యతావర్ణనేన

స్థీతం లీలావతారైరిదమిహ కురుతామాయురారోగ్యసౌఖ్యం || 100.11 || 1036

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే శతతమం దశకం సమాప్తం ||